

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU**

ROK 2010

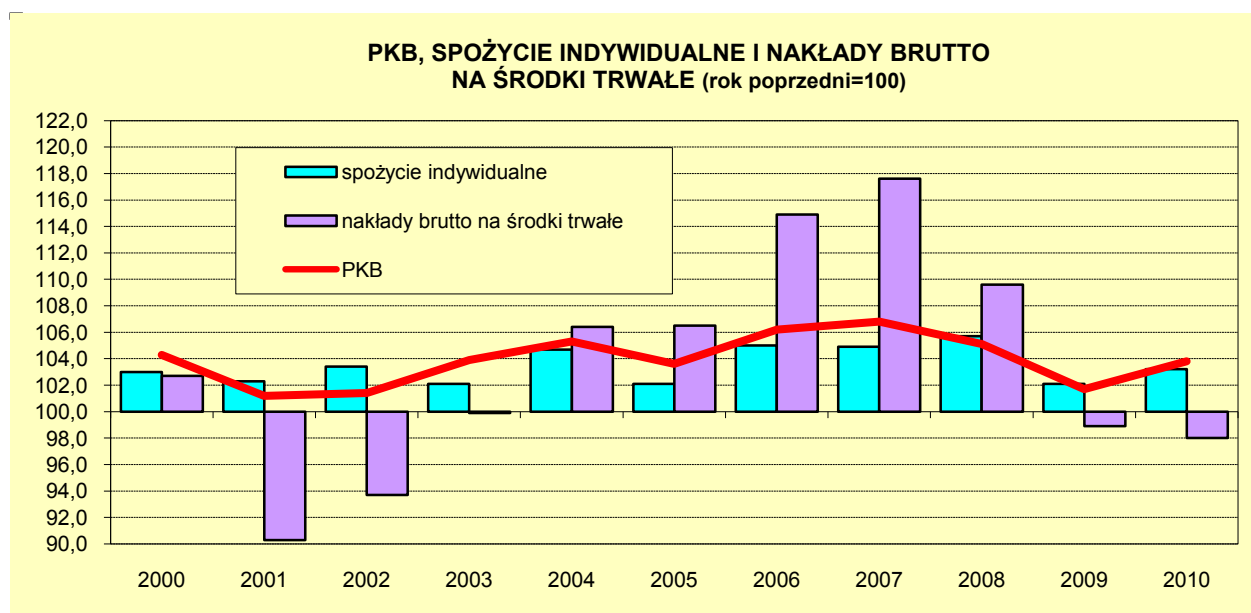
Warszawa, 27 stycznia 2011 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Dynamika realna produktu krajowego brutto w latach 2000–2010	6
Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w latach 2005–2010.....	7
Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju według kwartałów.....	8
Sytuacja demograficzna Polski	9
Edukacja i wychowanie w Polsce w roku szkolnym 2010/2011	18
Rynek pracy	20
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	26
Ceny	29
Rolnictwo	39
Przemysł.....	49
Budownictwo	56
Budownictwo mieszkaniowe	59
Rynek wewnętrzny.....	61
Transport	63
Łączność.....	65
Bilans płatniczy.....	66
Handel zagraniczny.....	68
Pieniądz.....	76
Giełdowy rynek papierów wartościowych.....	78
Przyjazdy i wyjazdy z Polski – ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen.....	83
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	85
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych	87
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	88

Wstęp

W kolejnych okresach 2010 r. stopniowo umacniały się pozytywne tendencje w przebiegu procesów realnych w polskiej gospodarce, po spowolnieniu w 2009 r. wywołanym zjawiskami kryzysowymi o zasięgu światowym. Według wstępnych szacunków, PKB w 2010 r. wzrósł realnie o 3,8%, co plasuje Polskę wśród krajów Unii Europejskiej o najszybszym tempie wzrostu. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była o 3,3% wyższa niż w 2009 r. Wysoki wzrost odnotowano w przemyśle (9,2%), znaczny – w budownictwie (3,8%) oraz w niektórych obszarach usług rynkowych (w transporcie i handlu). Na poprawę tempa wzrostu PKB w Polsce wpłynęło umocnienie popytu krajowego – wzrost o 3,9%. Spożycie ogółem było realnie wyższe niż przed rokiem o 3,2%, a akumulacja – o 6,7% (przy spadku nakładów brutto na środki trwałe o ok. 2%).

W warunkach stopniowej poprawy koniunktury w sferze realnej gospodarki, lepiej niż w okresie trzech kwartałów 2009 r. kształtowała się sytuacja finansowa przedsiębiorstw niefinansowych oraz banków. Słabsze wyniki finansowe w tym okresie wykazały natomiast towarzystwa ubezpieczeniowe. Rok 2010 był korzystny dla inwestorów giełdowych.

Wzrostowym tendencjom w gospodarce towarzyszyła stopniowa poprawa sytuacji na rynku pracy. Według wstępnych szacunków, liczba pracujących w gospodarce narodowej była wyższa niż na koniec 2009 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2010 r. zwiększyło się nieznacznie w ujęciu rocznym (o 0,8%), a w kolejnych kwartałach pozytywna tendencja umacniała się. Mniejsza niż przed rokiem była liczba osób rejestrujących się jako bezrobotne, a większa – skreśleń z ewidencji bezrobotnych, jednak liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu roku była nieco wyższa niż w grudniu 2009 r. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2010 r. wyniosła 12,3% (tj. odpowiednio o 0,2 pkt proc. więcej).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły wolniej niż w 2009 r. (3,3% wobec 4,4%), a ich siła nabywcza nieznacznie przekroczyła poziom sprzed roku (o 0,8%). Szybciej niż wynagrodzenia zwiększały się przeciętne emerytury i renty w obu systemach.

W 2010 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły wolniej niż rok wcześniej (2,6% wobec 3,5%), jednak w IV kwartale ich wzrost był nieco wyższy niż w poprzednich okresach. Było to głównie wynikiem przyspieszenia dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz usług związanych z transportem. Ceny producentów w przemyśle zwiększyły się w mniejszym stopniu niż w 2009 r. (2,1% wobec 3,4%), natomiast ceny produkcji budowlano-montażowej utrzymywały się na poziomie zbliżonym do notowanego w roku poprzednim.

Według wstępnych szacunków, produkcja sprzedana przemysłu ogółem w 2010 r. była o 9,7% wyższa niż przed rokiem. W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrost wyniósł 9,8%. Na korzystne wyniki wpłynął głównie znaczny wzrost (o 11,2%) w sekcji przetwórstwo przemysłowe. Produkcja sprzedana zwiększyła się w skali roku we wszystkich grupowaniach przemysłowych, za wyjątkiem dóbr związanych z energią. Wydajność pracy w przemyśle była większa niż przed rokiem o 10,4%.

Produkcja budowlano-montażowa ogółem, mimo załamania w pierwszych miesiącach, spowodowanego trudnymi warunkami atmosferycznymi, była w 2010 r. wyższa niż w roku poprzednim o ponad 3% (wobec wzrostu o 5,1% w 2009 r.). W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż rosła również nieco wolniej niż w roku poprzednim i zwiększyła się o 3,5%. Wzrosła produkcja m.in. w podmiotach zajmujących się rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę, wykonujących głównie roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych oraz jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych. W strukturze produkcji budowlano-montażowej według obiektów budowlanych zmniejszył się udział budynków mieszkalnych, a zwiększył się – obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budynków niemieskalnych. Głębszy spadek niż w 2009 r. notowano

w budownictwie mieszkaniowym w zakresie mieszkań oddanych do użytkowania, przy poprawie dynamiki liczby mieszkań rozpoczętych oraz tych, na których budowę wydano pozwolenia.

Szacuje się, że sprzedaż detaliczna ogółem w 2010 r. ukształtowała się na poziomie o 1,5% wyższym niż w roku poprzednim (wobec 1,7% w 2009 r.). W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób notowano umocnienie dynamiki sprzedaży (wzrost o 3,1% wobec 2,7%), co było związane głównie ze znaczącym wzrostem w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części, a także handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi. Spadek odnotowano natomiast w firmach wskazujących jako podstawową grupę sprzedawanych towarów: żywność, napoje i wyroby tytoniowe.

Według styczniowych badań, przedsiębiorstwa w większości sekcji oceniają koniunkturę negatywnie. Pogorszył się wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym. Niekorzystnie postrzegają sytuację firmy działające w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – po pozytywnych ocenach obserwowanych od marca do listopada 2010 r., w styczniu br. wskaźnik ten wskazuje na większy pesymizm niż w grudniu 2010 r. Najgorsze są nastroje wśród przedsiębiorców budowlanych, ale w stosunku do poprzedniego miesiąca notowano niewielką poprawę ocen. Znaczny optymizm utrzymuje się natomiast wśród podmiotów z sekcji informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

Po wzroście w trzech poprzednich latach, globalna produkcja rolnicza w 2010 r. była, według wstępnych szacunków, mniejsza niż w 2009 r. o 1,8%. Produkcja roślinna spadła o 7,5% (w wyniku mniejszych zbiorów głównych ziemiopłodów), natomiast zwierzęca ukształtowała się na poziomie wyższym o 4,8% niż w 2009 r., na co w znacznym stopniu wpłynęło zwiększenie produkcji żywca wieprzowego i drobiowego. Badania przeprowadzone w końcu 2010 r. wskazują na wzrost liczebności stada trzody chlewnej oraz na nieznaczny spadek pogłowia bydła. Na rynku rolnym ceny większości produktów roślinnych, po spadkach obserwowanych w I połowie 2010 r., w kolejnych miesiącach rosły w ujęciu rocznym, co było związane m.in. z przewidywanymi niskimi zbiorami. Ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen żywca wieprzowego i drobiu, kształtowały się nieco powyżej poziomu sprzed roku. W rezultacie wyższej dynamiki cen produktów rolnych sprzedawanych przez rolników niż cen towarów i usług przez nich nabywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycyjnej, wskaźnik „nożyc cen”, po dwóch niekorzystnych latach, ukształtował się na poziomie 107,2.

W handlu zagranicznym, po jedenastu miesiącach 2010 r. notowano wzrost obrotów towarowych z zagranicą w ujęciu rocznym. Szybszy wzrost importu niż eksportu spowodował pogłębienie ujemnego salda obrotów ogółem. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–październik 2010 r. pogorszył się w skali roku, głównie w wyniku niekorzystnych relacji cenowych w wymianie z Rosją.

Dynamika realna produktu krajowego brutto ^a w latach 2000-2010

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	rok poprzedni=100										
Spożycie	102,9	102,3	103,0	102,7	104,3	102,7	105,2	104,6	106,1	102,0	103,2
w tym indywidualne	103,0	102,3	103,4	102,1	104,7	102,1	105,0	104,9	105,7	102,1	103,2
Akumulacja brutto	103,9	86,6	92,8	103,3	114,7	101,4	116,1	124,3	104,0	88,6	106,7
w tym nakłady brutto na środki trwałe	102,7	90,3	93,7	99,9	106,4	106,5	114,9	117,6	109,6	98,9	98,0
Popyt krajowy	103,1	98,7	101,0	102,8	106,2	102,5	107,3	108,7	105,6	99,0	103,9
Produkt krajowy brutto	104,3	101,2	101,4	103,9	105,3	103,6	106,2	106,8	105,1	101,7	103,8
Wartość dodana brutto	104,0	101,3	101,3	103,6	105,2	103,3	106,0	106,7	105,1	101,8	103,3
w tym:											
przemysł	106,3	99,3	99,5	107,8	110,5	103,5	110,0	110,1	106,8	99,7	109,2
budownictwo	99,6	92,5	91,0	97,1	101,8	107,8	111,6	110,8	104,6	109,9	103,8
usługi rynkowe	104,6	102,5	103,3	102,5	104,2	103,6	105,5	106,5	105,9	100,9	101,5

^a Ceny średnioroczne roku poprzedniego.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w latach 2005-2010

Wyszczególnienie a – rok poprzedni=100	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ludność (w końcu okresu) w tys.....	38157	38125	38116	38136	38167	38204 ¹
Pracujący w gospodarce narodowej (w końcu okresu) w tys.....	12891	13220	13771	14077	13782	.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² w tys.....	4769	4915	5146	5392	5327	5373
a	x	103,0	104,7	104,8	98,8	100,8
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	9169	9151	9189	9257	9332	9243
a	99,5	99,8	100,4	100,7	100,8	99,0
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	2773	2309	1747	1474	1893	1955
a	92,4	83,3	75,6	84,4	128,4	103,3
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	17,6	14,8	11,2	9,5	12,1	12,3
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych						
rok/rok	102,1	101,0	102,5	104,2	103,5	102,6
grudzień/grudzień	100,7	101,4	104,0	103,3	103,5	103,1
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ² w zł	2515,70	2643,78	2889,09	3185,75	3324,91	3434,62
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w gospodarce narodowej.....	a	x	104,0	105,5	105,9	.
w tym:						
w sektorze przedsiębiorstw ²	a	x	104,2	106,8	106,1	101,1
Przeciętna realna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych..	a	100,3	106,2	100,0	104,1	104,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto rolników indywidualnych	a	99,2	104,4	98,4	100,5	101,9
Mieszkania oddane do użytkowania w tys.	114,1	115,4	133,7	165,2	160,0	135,7
Globalna produkcja rolnicza (ceny stałe).....	95,7	98,8	105,9	103,2	102,2	98,2 ¹
roślinna	88,1	94,8	108,9	108,3	102,6	92,5 ¹
zwierzęca.....	105,2	102,6	102,9	97,1	101,7	104,8 ¹
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	a	x	111,6	110,7	103,6	95,5
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe).....	a	x	118,1	115,5	112,1	105,1
Rentowność obrotu brutto ³ w %	4,9	5,8	6,1	4,2	5,0	5,5 ⁴
Rentowność obrotu netto ³ w %	3,9	4,7	5,0	3,3	4,1	4,6 ⁴
Handel zagraniczny						
eksport w mln euro	71423,5	87925,9	101838,7	116243,8	98218,0	107959,0 ⁵
import w mln euro	81169,7	100784,1	120389,5	142447,9	107528,9	119963,5 ⁵
saldo w mln euro	-9746,2	-12858,2	-18550,8	-26204,1	-9310,9	-12004,5 ⁵
Budżet państwa						
dochody w mld zł	180,4	197,6	236,4	253,5	274,2	.
wydatki w mld zł	207,9	222,7	252,3	278,7	298,0	.
wynik w mld zł	-27,5	-25,1	-16,0	-24,3	-23,8	.
PKB ⁶ (ceny stałe).....	a	103,6	106,2	106,8	105,1	101,7
spożycie ogółem	a	102,7	105,2	104,6	106,1	102,0
spożycie indywidualne	a	102,1	105,0	104,9	105,7	102,1
akumulacja brutto	a	101,4	116,1	124,3	104,0	88,6
nakłady brutto na środki trwałe.....	a	106,5	114,9	117,6	109,6	98,9
wartość dodana brutto	a	103,3	106,0	106,7	105,1	101,8
przemysł	a	103,5	110,0	110,1	106,8	99,7
budownictwo	a	107,8	111,6	110,8	104,6	109,9
usługi rynkowe	a	103,6	105,5	106,5	105,9	100,9

1 Dane wstępne.

2 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

3 Dla podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób.

4 Dane za okres styczeń-wrzesień.

5 Dane wstępne; za okres styczeń-listopad.

6 Dane prezentuje się na podstawie PKD 2004.

7 Szacunek wstępny.

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju według kwartałów

Wyszczególnienie a – analogiczny okres poprzedniego roku=100 b – okres poprzedni=100	2009				2010			
	kwartały							
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Ludność (w końcu okresu) w tys.	38139	38153	38178	38167	38175	38187	38201	38204 ¹
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ² w tys.	5365	5322	5302	5320	5295	5343	5381	5471
a	100,1	99,0	98,2	98,0	98,7	100,4	101,5	102,8
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	9335	9349	9338	9308	9286	9265	9231	9189
a	101,3	101,4	100,6	100,0	99,5	99,1	98,9	98,7
Liczba bezrobotnych (w końcu okresu) w tys.	1758,8	1658,7	1715,9	1892,7	2076,7	1843,9	1812,6	1954,7
a	103,3	114,0	124,6	128,4	118,1	111,2	105,6	103,3
Stopa bezrobocia w % (w końcu okresu)	11,1	10,6	10,9	12,1	13,0	11,7	11,5	12,3
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	a	103,3	103,7	103,5	103,3	103,0	102,3	102,9
b	101,2	101,8	100,1	100,2	100,9	101,0	100,0	100,9
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	a	105,0	104,2	102,2	102,0	98,4	101,2	104,9
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ² w zł	3249,29	3276,94	3317,45	3456,61	3340,89	3402,05	3385,23	3605,74
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ²	a	103,2	100,2	100,5	100,5	99,8	101,5	99,9
Przeciętna realna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	a	105,7	103,7	103,6	104,3	104,2	103,7	103,6
Przeciętna realna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych	a	102,1	101,3	101,8	102,3	102,4	102,2	101,9
Mieszkania oddane do użytkowania od początku roku w tys.	41,5	76,1	114,8	160,0	34,0	63,8	97,7	135,7
Produkcja sprzedana przemysłu ² (ceny stałe)	a	90,0	93,3	98,7	105,5	109,5	111,6	110,8
Produkcja budowlano-montażowa ² od początku roku (ceny stałe)	a	98,7	101,4	104,7	103,7	84,8	93,9	98,5
Rentowność obrotu brutto ³ w % (od początku roku)	3,0	4,9	5,2	5,0	5,0	5,3	5,5	.
Rentowność obrotu netto ³ w % (od początku roku) ..	2,2	4,0	4,2	4,1	4,0	4,4	4,6	.
Handel zagraniczny ⁴ (od początku roku)								
eksport w mln euro	23584,6	47147,0	71396,2	98218,0	26857,0	57397,6	87186,9	107959,0 ⁵
import w mln euro	26055,9	51883,7	78468,3	107528,9	29706,6	62820,8	96087,8	119963,5 ⁵
saldo w mln euro	-2471,3	-4736,7	-7072,1	-9310,9	-2849,6	-5423,2	-8900,9	-12004,5 ⁵
Budżet państwa (od początku roku)								
dochody w mln zł	65726,9	134389,0	202582,0	274183,5	57022,1	114451,2	181363,2	226867,2 ⁵
wydatki w mln zł	76946,7	151018,2	223925,7	298028,5	79729,7	151019,9	220898,7	269480,3 ⁵
wynik w mln zł	-11219,8	-16629,2	-21343,7	-23845,0	-22707,6	-36568,7	-39535,5	-42613,1 ⁵
PKB (ceny stałe).....	a	100,5	101,0	101,7	103,2	103,0	103,5	104,2
spożycie indywidualne	a	103,0	101,3	102,3	101,7	102,2	103,0	103,5
nakłady brutto na środki trwałe	a	99,0	96,4	98,3	100,8	87,2	98,3	100,4

¹ Dane wstępne.

² W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 49 osób.

⁴ Za 2010 r. – dane wstępne.

⁵ Dane za okres styczeń–listopad.

Sytuacja demograficzna Polski

Według wstępnych szacunków, w końcu 2010 r. liczba **ludności** wyniosła prawie 38204 tys. osób, tj. o ok. 36 tys. więcej niż przed rokiem (wzrost o 0,1%, wobec 0,08% w 2009 r.). W trzecim z kolei roku obserwowany jest dodatni przyrost rzeczywisty, po ubytku rzeczywistym notowanym w latach 1997–2007, gdy liczba mieszkańców, przede wszystkim w wyniku niskiej liczby urodzeń, zmniejszyła się w sumie o ok. 179 tys. (w tym w 2006 r. o 32 tys.).

Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 34 miejscu wśród krajów świata i na 6 miejscu w Unii Europejskiej. Plasujemy się w grupie średnio zaludnionych państw europejskich. Na 1 km² powierzchni przypadają 122 osoby, w miastach – ok. 1088, a na terenach wiejskich – nieco ponad 51. Nadal maleje liczba mieszkańców miast i jej udział w ogólnej liczbie ludności kraju. Obecnie ludność miejska stanowi niespełna 61,0% (w 2000 r. – 61,9%). Sukcesywnie rośnie natomiast liczba ludności zamieszkałej na wsi, szczególnie wokół dużych miast.

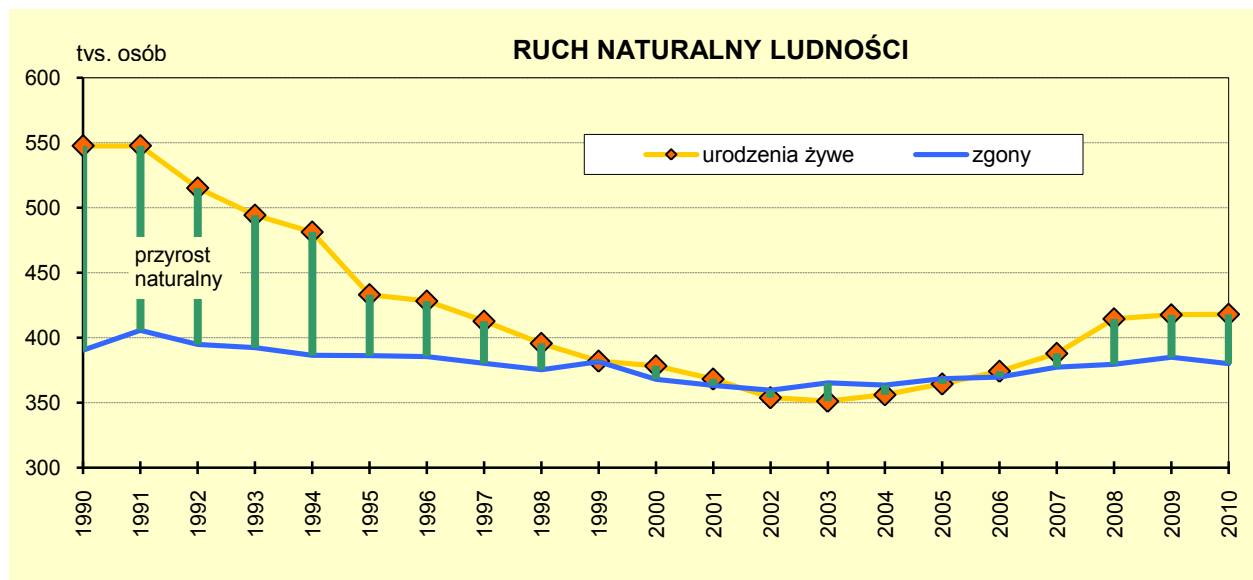
Ze wstępnych danych wynika, że w 2010 r. zwiększyła się liczba mieszkańców 10 województw. Największe tempo przyrostu liczby ludności nadal utrzymuje się w województwie pomorskim, mazowieckim, małopolskim i wielkopolskim. Najbardziej zmniejsza się natomiast liczba ludności w województwach świętokrzyskim, łódzkim, opolskim i lubelskim.

Ludność według województw kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Ludność (w tys., stan w dniu 31 XII)				Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności (w %)			
	2000	2005	2009	2010 ^a	2000	2005	2009	2010 ^a
Polska	38254,0	38157,1	38167,3	38203,7	-0,02	-0,04	+0,08	0,10
Dolnośląskie	2912,2	2888,2	2876,6	2878,4	-0,17	-0,17	-0,02	0,06
Kujawsko-pomorskie	2067,8	2068,3	2069,1	2070,2	-0,05	-0,00	0,06	0,05
Lubelskie	2206,2	2179,6	2157,2	2153,9	-0,13	-0,25	-0,21	-0,15
Lubuskie	1008,5	1009,2	1010,0	1011,0	0,05	0,00	-0,11	0,10
Łódzkie	2627,8	2577,5	2541,8	2537,1	-0,36	-0,40	-0,28	-0,19
Małopolskie	3222,4	3266,2	3298,3	3308,2	0,35	0,18	0,34	0,30
Mazowieckie	5115,0	5157,7	5222,2	5239,6	0,05	0,23	0,34	0,33
Opolskie	1070,6	1047,4	1031,1	1029,4	-0,34	-0,39	-0,19	-0,16
Podkarpackie	2101,4	2098,3	2101,7	2103,7	0,12	0,01	0,11	0,10
Podlaskie	1210,7	1199,7	1189,7	1188,9	-0,13	-0,23	-0,15	-0,07
Pomorskie	2172,3	2199,0	2230,1	2238,7	0,28	0,23	0,48	0,39
Śląskie	4768,7	4685,8	4640,7	4638,0	-0,37	-0,32	-0,11	-0,06
Świętokrzyskie	1302,7	1285,0	1270,1	1267,4	0,01	-0,29	-0,21	-0,22
Warmińsko-mazurskie	1427,5	1428,6	1427,1	1427,6	0,19	-0,01	0,00	0,03
Wielkopolskie	3345,3	3372,4	3408,3	3417,9	0,17	0,21	0,31	0,28
Zachodniopomorskie	1697,9	1694,2	1693,2	1693,6	0,06	-0,04	0,01	0,02

^a Dane wstępne.

Po niekorzystnych latach 2002–2005, gdy notowano ubytek naturalny (14,1 tys. w 2003 r.), 2010 r. był piątym z kolei rokiem, w którym notowano dodatni **przyrost naturalny** wynoszący ok. 38 tys. osób. Oznacza to, że w wyniku bilansu urodzeń i zgonów na każde 10 tys. ludności przybyło przeciętnie 10 osób (wobec 9 osób w 2009 r. i 3 – w 2000 r.).

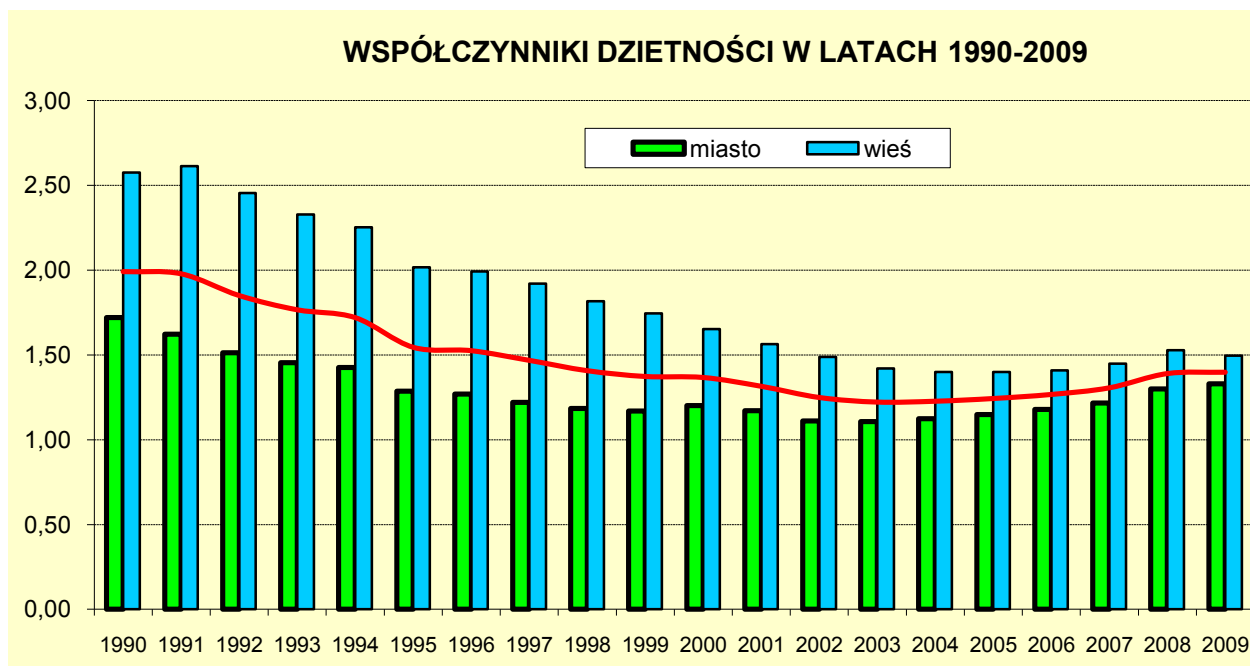

Od 2007 r. obserwowany jest spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę, zarówno na pobyt stały, jak i czasowy. Szacuje się, że w końcu 2010 r. na skutek znaczącego ograniczenia wyjazdów Polaków na stałe, ujemne **saldo definitywnych migracji zagranicznych**¹ wyniosło niespełna 1,5 tys., tj. podobnie jak przed rokiem liczba emigrantów i imigrantów praktycznie zrównały się.

Według wstępnych danych, w 2010 r. zarejestrowano ok. 418 tys. **urodzeń żywych**, tj. ok. 0,5 tys. więcej niż przed rokiem. Współczynnik urodzeń w 2010 r. wyniósł 10,9‰, tj. zwiększył się o ok. 1 pkt w porównaniu z 2000 r., ale był niższy o 8,5 pkt w stosunku do rekordowego 1983 r. Zwiększenie natężenia urodzeń ma miejsce przede wszystkim wśród rodzin zamieszkałych w miastach, ale współczynnik jest nadal wyższy na wsi (w 2009 r. wynosił on 11,4‰, wobec 10,6‰ w mieście). Nieprzerwanie obserwowany jest wzrost liczby urodzeń (z 356,1 tys. w 2004 r.). Nie oznacza to jednak boomu urodzeniowego. Obecnie liczba urodzeń jest nadal mniejsza (o ok. 40%) niż podczas ostatniego wyżu demograficznego, np. w rekordowym 1983 r. urodziło się ok. 724 tys. dzieci. Rosnąca w ostatnich latach liczba urodzeń jest echem wyżu demograficznego z pierwszej połowy lat 80. XX w. i jest determinowana wejściem w wiek najwyższej płodności kobiet urodzonych w latach 1979–1985. Na wzrost składa się także bieżąca realizacja planów rodzicielskich, które wcześniej były odkładane. Nadal jednak **poziom reprodukcji nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń**

¹ Dane o migracjach na pobyt stały dotyczące I–III kwartału 2010 r. pochodzą z rejestru ludności PESEL (MSWiA), dane dla IV kwartału 2010 r. zostały wstępnie oszacowane.

i utrzymuje się obserwowany od 1989 r. okres depresji urodzeniowej. W 2009 r. współczynnik dzietności wyniósł 1,40, tj. wzrósł (o 0,18 pkt) w stosunku do odnotowanego w 2003 r., kiedy wskaźnik ten był najniższy od ponad 50 lat. Oznacza to, że w 2010 r. na 100 kobiet w wieku 15-49 lat przypada przeciętnie 140 urodzonych dzieci. Wskaźnik ten jest jednak nadal niższy (o ok. 0,75 pkt) od wielkości optymalnej, określanej jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego, gdy wynosi 2,1–2,15.

Zmiany demograficzne (zapoczątkowane w latach 90. XX w.) wiążą się także m.in. z przesunięciem najwyższej płodności kobiet z grupy wieku 20–24 lata do grupy 25–29 lat, a także znaczącym wzrostem płodności w grupie wieku 30–34 lata (tzw. realizacja „odłożonych” urodzeń). W rezultacie nastąpiło podwyższenie średniego wieku rodzenia dziecka, który w 2009 r. wyniósł 28,3 lat wobec 26,1 w 2000 r. (wzrost o ponad 2 lata). Zwiększył się także – do 26,3 lat, tj. o 2,5 roku – średni wiek urodzenia pierwszego dziecka, który w 2000 r. wynosił 23,7 lat.

Zmieniła się także struktura poziomu wykształcenia matek. W 2009 r. odsetek matek z wykształceniem wyższym wzrósł z 6% na początku lat 90. XX w. do 34% (w 2000 r. wynosił on 19%), natomiast istotnie zmniejszył się odsetek kobiet z wykształceniem podstawowym i bez wykształcenia – z 18% do niespełna 7% (w 2000 r. – 12%).

Dzietność kobiet w istotnym stopniu jest determinowana liczbą zawieranych związków małżeńskich. Obecnie ok. 80% dzieci rodzi się w prawnie zawartych związkach małżeńskich, przy czym prawie połowa dzieci rodzi się w okresie pierwszych trzech lat trwania małżeństwa rodziców. Jednocześnie od kilkunastu lat systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamałżeńskich.

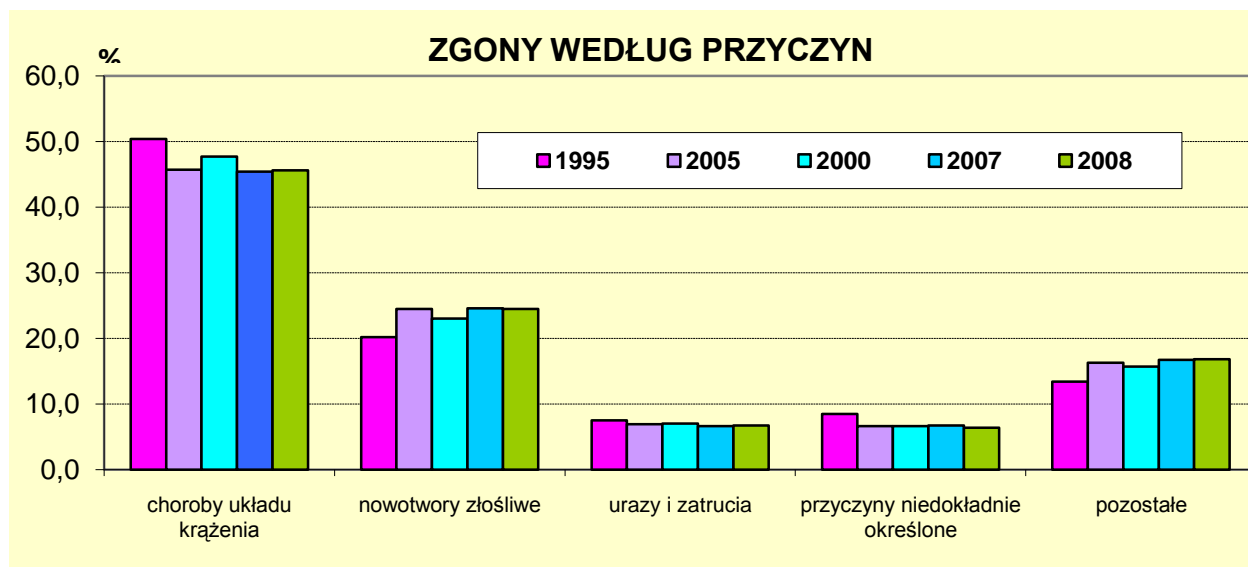
Na początku lat 90. XX w. ze związków pozamałżeńskich rodziło się ok. 7% dzieci, w 2000 r. – 12%, zaś w ostatnich latach ok. 20%. Odsetek ten jest wyższy w miastach i wynosi ok. 23%, natomiast na wsi – ok. 16%.

Szacuje się, że w 2010 r. zawarto ok. 230 tys. **nowych związków małżeńskich**, tj. o prawie 21 tys. mniej niż przed rokiem. Liczba nowo zawieranych małżeństw spadła drugi rok z kolei, po wzroście w latach 2003–2008. W 2010 r. współczynnik małżeństw wyniósł 6,0‰, tj. o 0,6 pkt mniej niż w 2009 r. Częstość zawierania małżeństw w miastach i na wsi jest podobna. Małżeństwa wyznaniowe (tj. zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego) stanowią prawie 70% zawieranych prawnie związków. Niezmiennie wśród nowo zawartych związków ok. 85% stanowią małżeństwa pierwsze, tj. pańien z kawalerami. W ostatnich kilkunastu latach zdecydowanie zwiększył się wiek nowożeńców. W 2009 r. mediana wieku mężczyzny zawierającego związek małżeński wynosiła prawie 28 lat, tj. o ponad 3 lata więcej niż na początku lat 90. XX w. (w 2000 r. – niespełna 26 lat). Podobna tendencja obserwowana jest dla kobiet, w 2009 r. było to ok. 26 lat, wobec niespełna 23 lat na początku lat 90. XX w. (w 2000 r. prawie 24 lata). Nowożeńcy w miastach są o ok. 1,5 roku starsi niż mieszkający na wsi. W końcu 2009 r. w Polsce istniało 8978 tys. małżeństw, od 2008 r. ich liczba wzrasta.

Ze wstępnych danych wynika, że w 2010 r. **rozwiódło się** ok. 64 tys. par małżeńskich, tj. o ponad 1 tys. mniej niż przed rokiem. Spadek ten utrzymuje się od 2007 r., po wzroście w pierwszej połowie lat 90. XX w. i gwałtownym zwiększeniu do ok. 72 tys. w latach 2004–2006. Podobnie jak przed rokiem, w 2010 r. współczynnik rozwodów wyniósł 1,7‰.

Po obserwowanym w latach 2001–2005 systematycznym wzroście (do 11,6 tys.) liczby prawnie orzeczonych **separacji**, w 2010 r. po raz kolejny nastąpiło zmniejszenie ich liczby do ok. 3 tys. Każdego roku odnotowuje się nieliczne przypadki zniesienia separacji, tj. powrotu do małżeństwa, jednak większość pozostających w prawnej separacji małżeństw wnosi o rozwód.

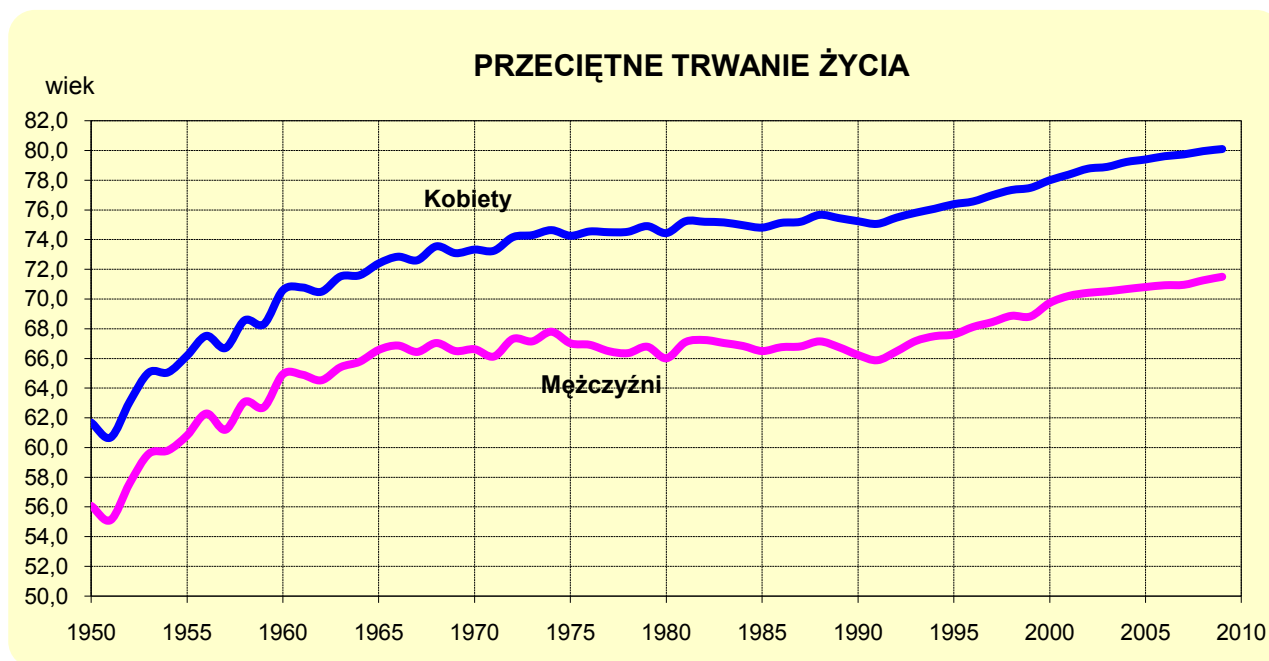
Wstępne dane wskazują, że w 2010 r. **zmarło** ponad 380 tys. osób, tj. mniej o prawie 5 tys. w stosunku do 2009 r. współczynnik umieralności pozostał na poziomie podobnym jak przed rokiem i wyniósł 10,0‰. W Polsce odnotowuje się zjawisko wysokiej nadumieralności mężczyzn – widoczne już wśród chłopców. W ogólnej liczbie osób zmarłych ok. 53% stanowią mężczyźni. W młodszych grupach wiekowych, począwszy od 20–25 lat, współczynnik zgonów dla mężczyzn jest 4-krotnie wyższy niż dla kobiet, zaś w starszych grupach – 3 i 2-krotnie wyższy.

Do głównych **przyczyn zgonów** należą choroby układu krążenia (w 2009 r. stanowiły 46,1% zgonów ogółem), choroby nowotworowe (odpowiednio 24,6%) oraz urazy i zatrucia (6,2%). Choroby układu krążenia są znacznie częstszą przyczyną zgonów wśród kobiet (prawie 52% zgonów kobiet) niż mężczyzn (odpowiednio niespełna 41%). W przypadku zgonów w wyniku nowotworów różnice pomiędzy płciami są niewielkie – dla mężczyzn stanowią one ponad 26% zgonów, natomiast dla kobiet – ponad 23%. Odnotowuje się natomiast wzrost liczby nowych zachorowań. Urazy i zatrucia są częstszą przyczyną zgonów wśród mężczyzn (prawie 9% zgonów mężczyzn) niż kobiet (odpowiednio ok. 3%).

W 2010 r. zarejestrowano 2,2 tys. **zgonów dzieci w wieku poniżej 1 roku życia** (tj. ok. 100 mniej niż przed rokiem). Pozytywny, obserwowany nieprzerwanie od wielu lat trend malejącej umieralności niemowląt potwierdza współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych, który w 2010 r. wyniósł 5,2‰ (wobec 8,1‰ w 2000 r.). W ogólnej liczbie zmarłych niemowląt ponad 70% umiera przed ukończeniem pierwszego miesiąca życia (w okresie noworodkowym), w tym ok. połowa w okresie pierwszego tygodnia życia. Przyczyną ponad połowy zgonów niemowląt są choroby i stany okresu okołoporodowego, czyli powstające w trakcie trwania ciąży matki i w okresie pierwszych 6 dni życia noworodka. Kolejną trzecią część zgonów stanowią wady rozwojowe wrodzone. Pozostałe zgony są powodowane chorobami nabytymi w okresie niemowlęcym lub urazami. **Współczynnik umieralności okołoporodowej** (urodzenia martwe i zgony niemowląt w wieku 0–6 dni na 1000 urodzeń żywych i martwych) również wykazuje tendencję spadkową – z ok. 20‰ w 1990 r. do 7,2‰ w 2009 r.

Obserwowana od początku lat 90. XX w. poprawa sytuacji w zakresie umieralności korzystnie wpływa na długość trwania życia Polaków, przy czym nadal utrzymuje się duża różnica między trwaniem życia mężczyzn i kobiet.

W 2009 r. **przeciętne dalsze trwanie życia** dla mężczyzn wynosiło 71,5 lat, a dla kobiet – 80,1 lat. W porównaniu z początkiem lat 90. XX w. wydłużyło się ono o ponad 5 lat dla mężczyzn i o prawie 5 lat dla kobiet. Ze względu na występujące w Polsce zjawisko **wysokiej nadumieralności mężczyzn**, różnica między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn jest znacząca.

W ogólnej liczbie ok. 38204 tys. ludności² **kobiety** stanowią prawie 52%, a na 100 mężczyzn przypada ich 107 (111 w miastach i 101 na wsi). Wskaźnik ten jest różny dla poszczególnych grup wieku ludności. W grupie osób do 45 roku życia występuje liczebna przewaga mężczyzn (na 100 mężczyzn przypada 97 kobiet), w grupie osób w wieku powyżej 45 lat współczynnik feminizacji wynosi 125, w tym w grupie osób w wieku 70 lat i więcej – 180.

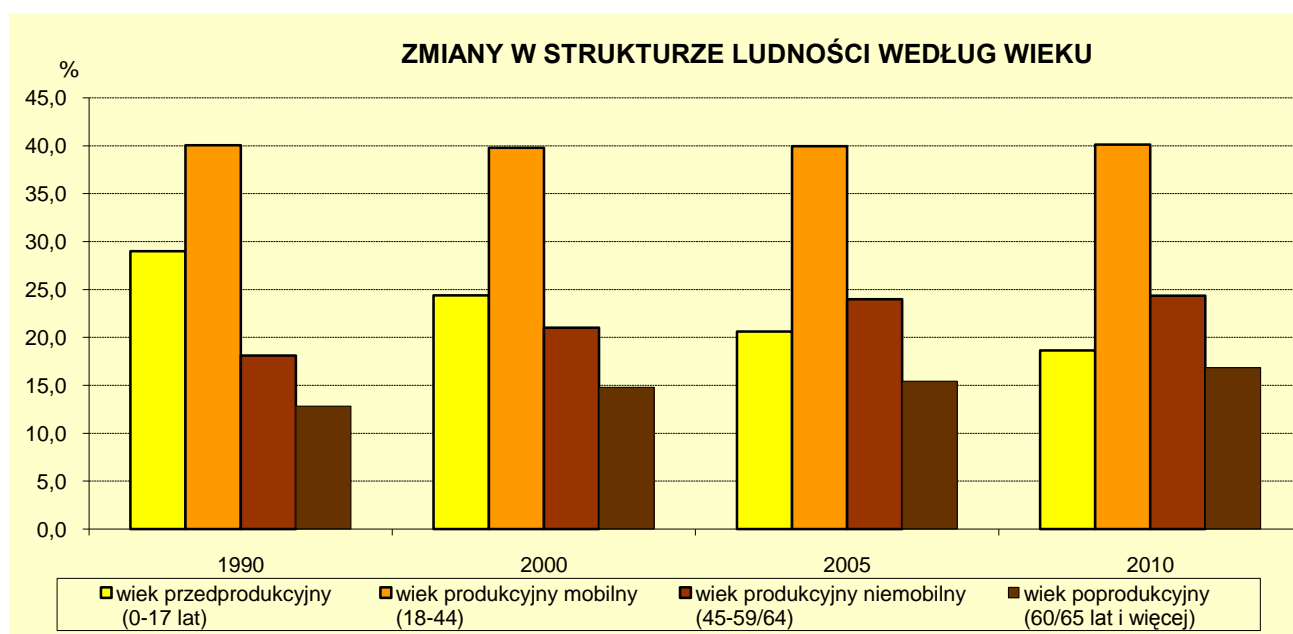
Rezultatem przemian w procesach demograficznych są znaczące **zmiany w strukturze ludności według wieku**. W 2009 r. **mediana wieku** mieszkańców Polski wyniosła 37,7 lat (w 2000 r. 35,4 lat), co oznacza, że połowa ludności kraju wiek ten już przekroczyła, a druga połowa jeszcze go nie osiągnęła. Dla mężczyzn mediana wieku wynosi 35,9 lat, dla kobiet – 39,8 lat (w 2000 r. odpowiednio 33,4 i 37,4). Mieszkańcy wsi są młodszy, mediana ich wieku wynosi 36,0 lat, wobec 38,9 lat dla mieszkańców miast.

² W prezentowanym bilansie stanu i struktury ludności Polski uwzględnione zostały osoby, które czasowo wyemigrowały za granicę, bez względu na to czy dokonały formalnego wymeldowania. Część z tych osób (ok. 70%) prawdopodobnie nie jest już polskimi rezydentami, ponieważ ich czas pobytu za granicą wynosi co najmniej 1 rok – w zdecydowanej większości osoby te są w wieku produkcyjnym mobilnym. Jednocześnie w bilansie ludności nie zostali uwzględnieni imigranci przebywający w Polsce czasowo – bez względu na formalno-prawny status ich pobytu oraz na okres przebywania w Polsce; jeśli czas ich pobytu wynosi co najmniej 1 rok powinni być zaliczeni do polskich rezydentów.

Notowane jest gwałtowne zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat), a ich udział w ogólnej liczbie ludności w 2010 r. wynosił ok. 18,6%, wobec 24,4% w 2000 r. Dzieci w wieku poniżej 15 roku życia stanowią ponad 15% ogólnej populacji, w 2000 r. natomiast stanowiły nieco ponad 19%.

W latach 2000–2007 obserwowano duże zmiany w grupie osób w wieku produkcyjnym (18-59 lat dla kobiet i 18–64 lata dla mężczyzn). Rosła zarówno ich liczba, jak i udział w ogólnej populacji. W trzech ostatnich latach odsetek tej grupy ustabilizował się na poziomie 64,5%, tj. o 3,7 pkt proc. wyższym niż w 2000 r. i o 6,3 pkt proc. – niż w 1990 r. Nieznacznie wzrosła natomiast liczba osób w tej grupie. Jednocześnie zahamowaniu uległ proces starzenia się zasobów siły roboczej, tj. zmniejszyło się tempo przyrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym (45–59/64 lata). Udział ludności w tym wieku obecnie wynosi 24,4% i jest o 3,4 pkt proc. wyższy niż w 2000 r. Według szacunków, od 2000 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym zwiększyła się o prawie 1,4 mln, przy czym przyrost ten dotyczył głównie osób w wieku niemobilnym i koncentrował się w latach 2001–2005.

W ostatnich latach obserwowany jest także dalszy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej), których udział w ogólnej populacji w 2010 r. wynosi prawie 17% (wobec niespełna 15% w 2000 r. i blisko 13% w 1990 r.).

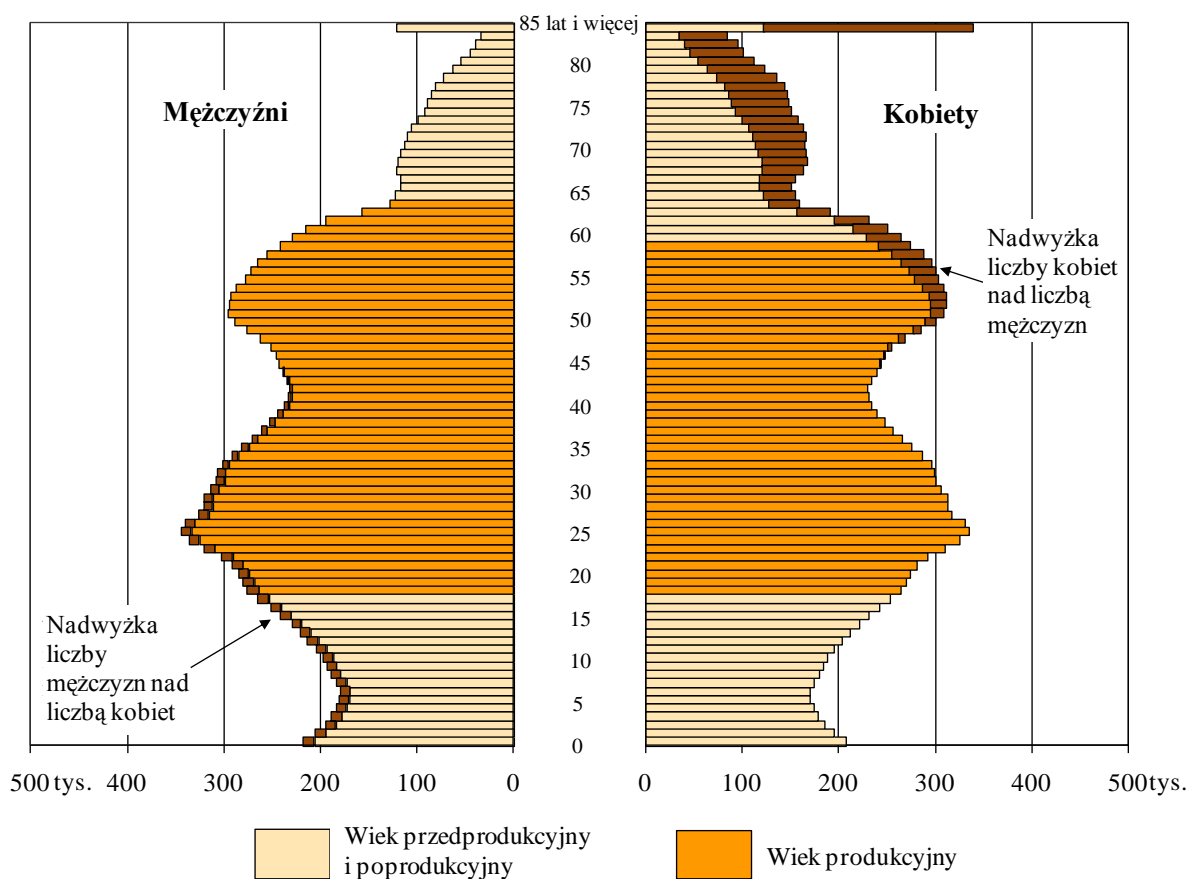

Współczynnik obciążenia demograficznego obniżył się na niekorzyść grupy osób w wieku przedprodukcyjnym. W 2010 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 55 osób w wieku nieprodukcyjnym (26 osób w wieku poprodukcyjnym i 29 – przedprodukcyjnym), wobec 64 osób

(w tym 24 w wieku poprodukcyjnym i 40 – przedprodukcyjnym) w 2000 r. Zwiększa się odsetek osób w wieku 65 lat i więcej. Ich udział w ogólnej populacji wzrósł do 13,6% (z 12,4% w 2000 r.).

Zmiany demograficzne obserwowane w ostatnich latach, tj. przede wszystkim wzrost liczby urodzeń oraz coraz liczniejsze powroty z czasowej emigracji, mogą wskazywać na przełom w dotychczasowych trendach rozwoju ludności. Jednak **perspektywa wyjścia z depresji demograficznej jest odległa**. Głęboki niż demograficzny z lat 90. XX w., którego efektem jest należący do najniższych wśród krajów UE poziom dzietności i znaczna emigracja za granicę (zwłaszcza emigracja czasowa ludzi młodych), mogą powodować dysproporcje w rozwoju demograficznym oraz utrudnienia na rynku pracy. Dodatkowo, wzrost liczby i odsetka ludności w starszym wieku może wkrótce sprawić problemy w systemie zabezpieczenia społecznego.

Piramida wieku ludności – stan w dniu 30 czerwca 2010 r.

Podstawowe dane demograficzne dla lat 1990-2010

Wyszczególnienie	1990	1995	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a
Ludność ogółem w tys.										
(w dn. 31.XII).....	38073	38284	38254	38174	38157	38125	38116	38136	38167	38204
Przyrost rzeczywisty (w tys.).....	85	19	-9	-17	-17	-32	-10	20	31	36
w %	0,22	0,05	-0,02	-0,04	-0,04	-0,08	-0,03	0,05	0,08	0,10
Mężczyźni (w tys.).....	18552	18628	18537	18470	18454	18427	18412	18415	18429	18446
Ludność miejska (w tys.).....	23546	23675	23670	23470	23424	23369	23317	23288	23278	23279
w %	61,8	61,8	61,9	61,5	61,4	61,3	61,2	61,1	61,0	60,9
Ludność w wieku (w % ogółem):										
przedprodukcyjnym (0-17 lat).....	29,0	26,6	24,4	21,2	20,6	20,1	19,6	19,3	19,0	18,6
produkcyjnym (18-59/64 lata).....	58,2	59,6	60,8	63,5	64,0	64,2	64,4	64,5	64,5	64,5
mobilnym (18-44 lata).....	40,1	40,0	39,8	40,0	40,0	40,0	40,1	40,1	40,1	40,1
niemobilnym (45-59/64 lata).....	18,1	19,6	21,0	23,5	24,0	24,2	24,3	24,4	24,4	24,4
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej)	12,8	13,8	14,8	15,3	15,4	15,7	16,0	16,2	16,5	16,9
0-14 lat (dzieci).....	24,4	21,6	19,1	16,7	16,2	15,8	15,5	15,3	15,2	15,0
65 lat i więcej.....	10,2	11,3	12,4	13,1	13,3	13,4	13,5	13,5	13,5	13,6
Przeciętne dalsze trwanie życia:										
mężczyźni.....	66,2	67,6	69,7	70,7	70,8	70,9	71,0	71,3	71,5	.
kobiety.....	75,2	76,4	78,0	79,2	79,4	79,6	79,7	80,0	80,1	.
Małżeństwa (w tys.).....	255,4	207,1	211,2	191,8	206,9	226,2	248,7	257,7	250,8	230,0
na 1000 ludności.....	6,7	5,4	5,5	5,0	5,4	5,9	6,5	6,8	6,6	6,0
Rozwody (w tys.).....	42,4	38,1	42,8	56,3	67,9	71,9	66,6	65,5	65,3	64,0
na 1000 ludności.....	1,1	1,0	1,1	1,5	1,8	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7
Separacje (w tys.)	-	-	1,3	5,9	11,6	8,0	4,9	3,8	3,2	3,0
Urodzenia żywe (w tys.).....	547,7	433,1	378,3	356,1	364,4	374,2	387,9	414,5	417,6	418,0
na 1000 ludności.....	14,3	11,3	9,9	9,3	9,6	9,8	10,2	10,9	11,0	10,9
Współczynnik dzietności kobiet.....	1,99	1,55	1,37	1,23	1,24	1,27	1,31	1,39	1,40	.
Zgony ogółem (w tys.).....	390,3	386,1	368,0	363,5	368,3	369,7	377,2	379,4	384,9	380,0
na 1000 ludności.....	10,2	10,1	9,6	9,5	9,7	9,7	9,9	10,0	10,1	10,0
<i>według przyczyn (w %):</i>										
choroby układu krążenia.....	52,2	50,4	47,7	46,4	45,7	45,6	45,4	45,6	46,1	.
nowotwory złośliwe.....	18,7	20,2	23,0	24,7	24,5	24,8	24,6	24,5	24,3	.
urazy i zatrucia.....	7,6	7,5	7,0	6,9	6,9	6,8	6,6	6,7	6,2	.
w tym wypadki drogowe.....	2,12	1,83	1,58	1,48	1,37	1,29	1,39	1,38	.	.
samobójstwa.....	1,27	1,42	1,59	1,67	1,64	1,57	1,40	1,50	.	.
przyczyny niedokładnie określone....	6,5	8,5	6,6	6,6	6,6	6,4	6,7	6,4	5,9	.
Zgony niemowląt (w tys.).....	10,6	5,9	3,1	2,4	2,3	2,2	2,3	2,3	2,3	2,2
na 1000 urodzeń żywych.....	19,3	13,6	8,1	6,8	6,4	6,0	6,0	5,6	5,6	5,2
Przyrost naturalny (w tys.).....	157,4	47,0	10,3	-7,4	-3,9	4,5	10,7	35,1	32,7	38,0
na 1000 ludności.....	4,1	1,2	0,3	-0,2	-0,1	0,1	0,3	0,9	0,9	1,0
Migracje zagraniczne na stałe										
(w tys.):										
Imigracja.....	2,6	8,1	7,3	9,5	9,3	10,8	15,0	15,3	17,4	15,5
Emigracja.....	18,4	26,3	27,0	18,9	22,2	46,9	35,5	30,1	18,6	17,0
Saldo.....	-15,8	-18,2	-19,7	-9,4	-12,9	-36,1	-20,5	-14,9	-1,2	-1,5

^a Kursywą oznaczono wstępny szacunek.

Edukacja i wychowanie w Polsce w roku szkolnym 2010/2011

Według wstępnych danych w roku szkolnym 2010/2011 wychowaniem przedszkolnym objętych jest 1,1 mln dzieci, tj. o 65,8 tys. więcej niż w roku poprzednim (wzrost o 6,6%). Opieka nad tymi dziećmi realizowana jest poprzez 19,1 tys. **placówek wychowania przedszkolnego**, w tym 8,8 tys. przedszkoli, 9,0 tys. oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz 0,1 tys. zespołów wychowania przedszkolnego i 1,1 tys. punktów przedszkolnych. W stosunku do poprzedniego roku szkolnego liczba placówek ogółem wzrosła o 4,5%, w tym liczba przedszkoli – o 4,6%, a oddziałów przedszkolnych – o 0,4%. Przedszkola stanowią 46,3% placówek ogółem, a oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych – 47,4%. Spośród wszystkich placówek zlokalizowanych w miastach przeważają przedszkola (70,3% placówek), a na wsi – oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (odpowiednio 64,6%).

Liczba dzieci uczących się w **szkołach podstawowych** w roku szkolnym 2010/2011 wynosi 2,2 mln, z czego, podobnie jak w poprzednim roku, 48,6% stanowią dziewczęta. W porównaniu z rokiem szkolnym 2009/2010 liczba uczniów w tych szkołach zmniejszyła się o 2,0%. Malejąca populacja uczniów nie pozostaje bez wpływu na zamykanie kolejnych szkół podstawowych. Ich liczba w roku szkolnym 2010/2011 wynosi 13,8 tys. i jest o 1,0% mniejsza niż w poprzednim roku szkolnym.

W roku szkolnym 2010/2011 zmniejszyła się liczba gimnazjalistów – o 4,5% i wynosi 1,3 mln. W ogólnej liczbie uczniów szkół gimnazjalnych dziewczęta stanowią 47,9%. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym liczba **gimnazjów** jest mniejsza o 0,5% i wynosi 7,4 tys. Zmniejszyła się również liczba absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2009/2010. Odnotowano 394,9 tys. absolwentów szkół podstawowych (o 4,0% mniej w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym) oraz 441,1 tys. absolwentów gimnazjów (odpowiednio o 4,1% mniej).

Liczba uczniów **szkół ponadgimnazjalnych**³ w roku szkolnym 2010/2011 wynosi 1,7 mln, tj. o 2,3% mniej w stosunku do roku poprzedniego. Nauka tych uczniów realizowana jest w 11,0 tys. szkół tego typu, tj. o 1,5% mniej niż w roku szkolnym 2009/2010. Do liceów ogólnokształcących (wraz z liceami ogólnokształcącymi uzupełniającymi) uczęszcza o 1,1% mniej uczniów w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Spośród 853,1 tys. licealistów kobiety stanowią 58,0%. Licea ogólnokształcące, których liczba w roku szkolnym 2010/2011 wynosi 5,0 tys. (tj. więcej o 2,0%) wciąż cieszą się największą popularnością. Uczy się w nich 43,4%

³ Bez szkół policealnych.

wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Liczba absolwentów w roku szkolnym 2009/2010 zmniejszyła się o 2,4% w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym i wynosi 268,0 tys. W przypadku techników (wraz z technikami uzupełniającymi), zanotowano zarówno spadek liczby uczniów – o 1,4%, jak również liczby szkół – o 2,0%. W roku szkolnym 2010/2011 do 3,0 tys. szkół tego typu uczęszcza 591,1 tys. uczniów, a 38,9% tej zbiorowości ogółem stanowią kobiety. W porównaniu z poprzednim rokiem zaobserwowano spadek liczby uczniów zasadniczych szkół zawodowych – o 4,2% do 230,7 tys., jak również niewielki spadek szkół tego typu – o 0,8% do 1,9 tys. W ogólnej liczbie uczniów zasadniczych szkół zawodowych kobiety stanowią 30,0%. Odnotowano znaczny dalszy spadek liczby liceów profilowanych oraz liczby uczniów tych szkół. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym liczba uczniów w tych szkołach zmniejszyła się o 25,5% i wynosi 40,7 tys., a liczba szkół o 29,1% i wynosi 503. Udział kobiet w ogólnej liczbie uczniów liceów profilowanych wynosi 63,7%.

Liczba uczniów **szkół policealnych** wzrosła o 4,8% i wynosi 298,4 tys., z czego 64,4% stanowią kobiety. Nauka jest prowadzona w 2,9 tys. szkołach policealnych (mniej o 8,6%). Liczba absolwentów w roku szkolnym 2009/2010 była większa o 0,9% w porównaniu z poprzednim rokiem i wyniosła 81,4 tys.

W roku akademickim 2010/2011, w **szkołach wyższych** kształcą się 1,8 mln studentów, tj. o 3,0% mniej niż w poprzednim. Na zmniejszenie liczby studentów, obserwowane nieprzerwanie od 2005 r., mogły mieć wpływ zmiany demograficzne (z roku na rok zmniejsza się liczba ludności w wieku 19–24 lata). W ogólnej liczbie studentów kobiety stanowią 58,8%. Cudzoziemcy stanowią 1,2% wszystkich studiujących w Polsce, przy czym ich liczba znacznie wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem akademickim – o 32,3%.

Spośród wszystkich szkół wyższych uczelnie niepubliczne stanowią 71,6%. W zbiorowości studentów przeważają jednak studenci uczelni publicznych (1,3 mln osób, tj. 68,5% ogółu kształcących się w szkołach wyższych). Liczba absolwentów w roku akademickim 2009/2010 wzrosła o 39,1 tys. (tj. o 8,9%) w stosunku do poprzedniego roku. Część tej młodzieży zainicjowała już wcześniej swoją karierę zawodową, inni rozpoczęli poszukiwanie pracy lub kontynuują naukę.

Rynek pracy

Według wstępnych szacunków, na koniec 2010 r. liczba pracujących w gospodarce narodowej była wyższa niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw nieznacznie zwiększyło się w stosunku do notowanego w 2009 r., a jego dynamika w kolejnych kwartałach systematycznie poprawiała się. Na koniec grudnia 2010 r. stopa bezrobocia była wyższa niż przed rokiem, jednak w rezultacie pozytywnych zmian w kolejnych miesiącach w zakresie odpływu z bezrobocia, w szczególności z tytułu podjęcia pracy, wzrost ten był nieznaczny. Wśród osób zarejestrowanych jako bezrobotne najbardziej zwiększył się udział osób długotrwale bezrobotnych i osób powyżej 50 roku życia, zmniejszył się natomiast odsetek osób młodych oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw⁴ w 2010 r. ukształtowało się na poziomie 5372,6 tys. osób, tj. o 0,8% wyższym niż w 2009 r. (przed rokiem spadek o 1,2%). Wpłynęło na to zwiększenie zatrudnienia w większości sekcji, największe – w administrowaniu i działalności wspierającej (o 13,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,3%). Niższe niż przed rokiem było zatrudnienie m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 0,7%), choć od lipca 2010 r. notowany jest jego wzrost.

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2010		2009		2010	
	XII		I–XII			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5379,4	102,4	98,2	98,8	100,8	5372,6
w tym:						
Przemysł	2443,0	101,6	94,6	94,5	99,5	2442,2
górnictwo i wydobywanie	166,7	93,2	99,0	100,4	97,7	175,8
przetwórstwo przemysłowe.....	2015,8	102,0	93,5	93,3	99,3	2012,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	155,7	105,2	99,0	99,6	100,8	149,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	104,8	104,3	102,5	103,7	103,7	104,1
Budownictwo.....	442,6	103,0	104,3	105,3	101,6	442,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1095,6	101,1	100,1	102,9	100,1	1093,3
Transport i gospodarka magazynowa	463,4	101,8	99,1	100,5	100,2	463,6
Zakwaterowanie i gastronomia	106,5	105,9	104,8	106,7	106,3	108,6
Informacja i komunikacja	154,8	98,1	98,6	101,4	99,7	158,9
Obsługa rynku nieruchomości	91,1	103,4	98,5	98,1	103,3	91,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	148,9	106,0	106,0	110,3	103,8	146,3
Administrowanie i działalność wspierająca	308,7	113,9	106,3	100,7	113,1	300,3

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu, w porównaniu z 2009 r., najbardziej zwiększyło się przeciętne zatrudnienie m.in. w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 3,9%), robotach budowlanych specjalistycznych (o 3,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (2,5%), wyrobów z metali (o 2,3%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,2%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,0%) oraz handlu detalicznym (o 1,6%). Znacznie mniejsze niż przed rokiem było natomiast zatrudnienie w produkcji odzieży (o 14,1%) oraz maszyn i urządzeń (o 10,0%). Spadek odnotowano także m.in. w handlu hurtowym (o 2,8%) i produkcji mebli (o 0,9%).

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w kolejnych kwartałach kształtowała się następująco:

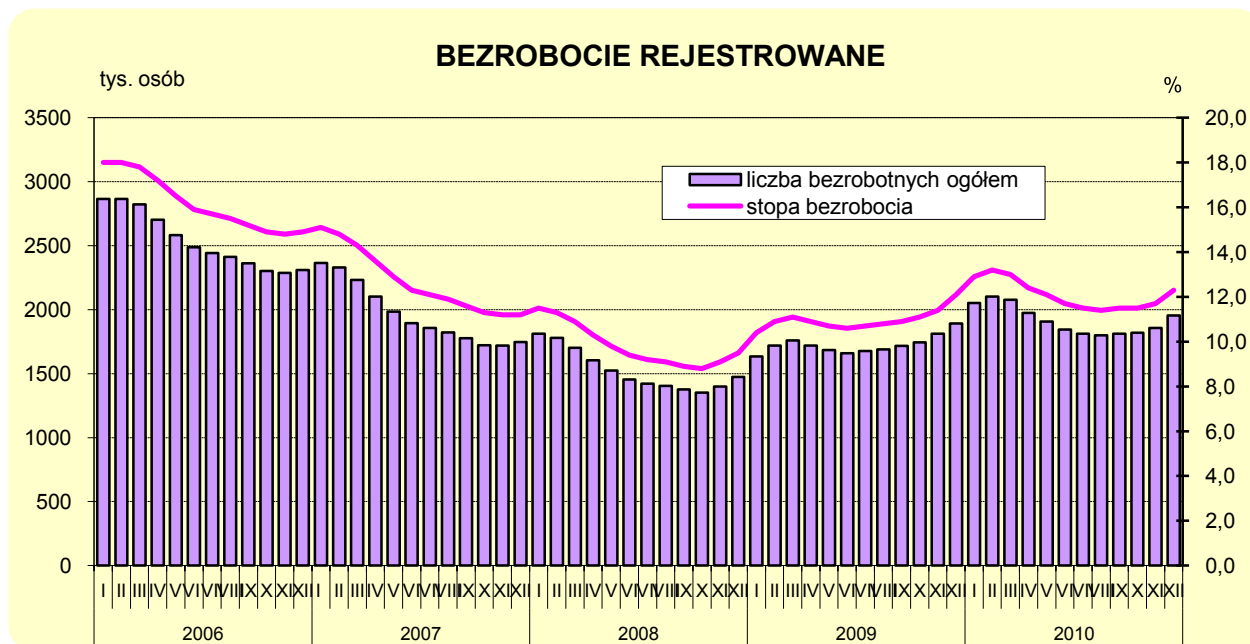
Wyszczególnienie	2009				2010			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100							
Sektor przedsiębiorstw	100,1	99,0	98,2	98,0	98,7	100,4	101,5	102,8
w tym:								
Przemysł.....	96,2	94,5	93,7	93,7	96,7	99,2	100,7	101,3
górnictwo i wydobywanie.....	101,6	101,3	99,8	99,1	100,3	99,7	97,7	93,1
przetwórstwo przemysłowe.....	95,2	93,2	92,3	92,4	96,0	98,9	100,8	101,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	99,8	99,5	99,5	99,4	97,9	98,7	100,9	105,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	104,0	103,4	102,9	104,4	103,7	104,8	104,5	101,9
Budownictwo.....	105,1	105,8	106,0	104,2	99,3	100,1	101,6	105,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	104,2	103,7	102,5	101,2	98,8	99,6	99,8	102,0
Transport i gospodarka magazynowa.....	101,9	101,4	100,0	98,8	98,7	99,3	100,8	102,1
Zakwaterowanie i gastronomia.....	108,1	107,2	104,0	107,6	103,4	104,5	104,2	113,2
Informacja i komunikacja.....	102,4	102,5	100,2	100,6	100,3	100,5	101,1	97,0
Obsługa rynku nieruchomości.....	97,7	98,6	98,3	97,9	102,1	102,8	103,7	104,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	113,8	108,8	109,2	109,7	104,1	103,1	102,8	105,3
Administrowanie i działalność wspierająca.....	100,1	100,0	99,8	103,1	109,0	113,6	114,9	115,0

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W grudniu 2010 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5379,4 tys. osób i było o 2,4% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,2% przed miesiącem i spadku o 1,8% w analogicznym miesiącu 2009 r.).

W końcu grudnia 2010 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1954,7 tys. i była większa o 5,2% (tj. o 96,4 tys.) niż przed miesiącem i o 3,3% (tj. o 62,0 tys.) – od notowanej w końcu 2009 r. **Stopa bezrobocia** rejestrowanego w kolejnych miesiącach 2010 r. była wyższa w ujęciu rocznym, jednak różnica ta

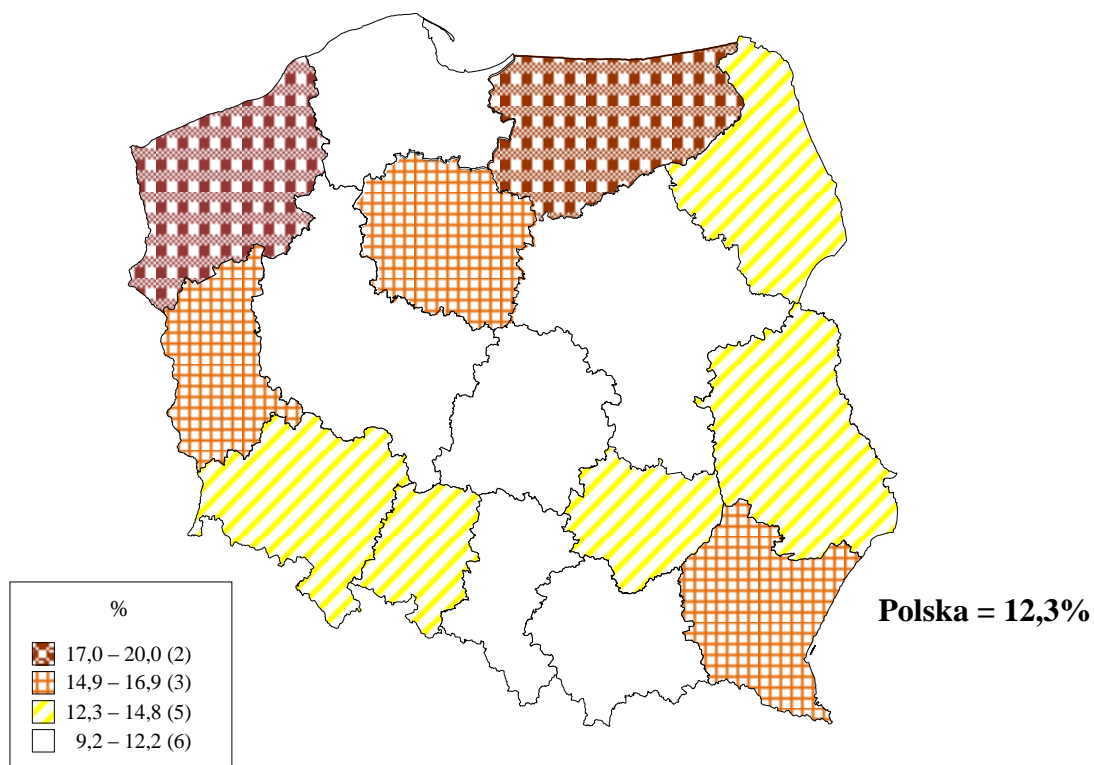
sukcesywnie malała i na koniec grudnia 2010 r. stopa bezrobocia wyniosła 12,3% (tj. wzrosła o 0,6 pkt proc. w skali miesiąca i o 0,2 pkt proc. w skali roku).

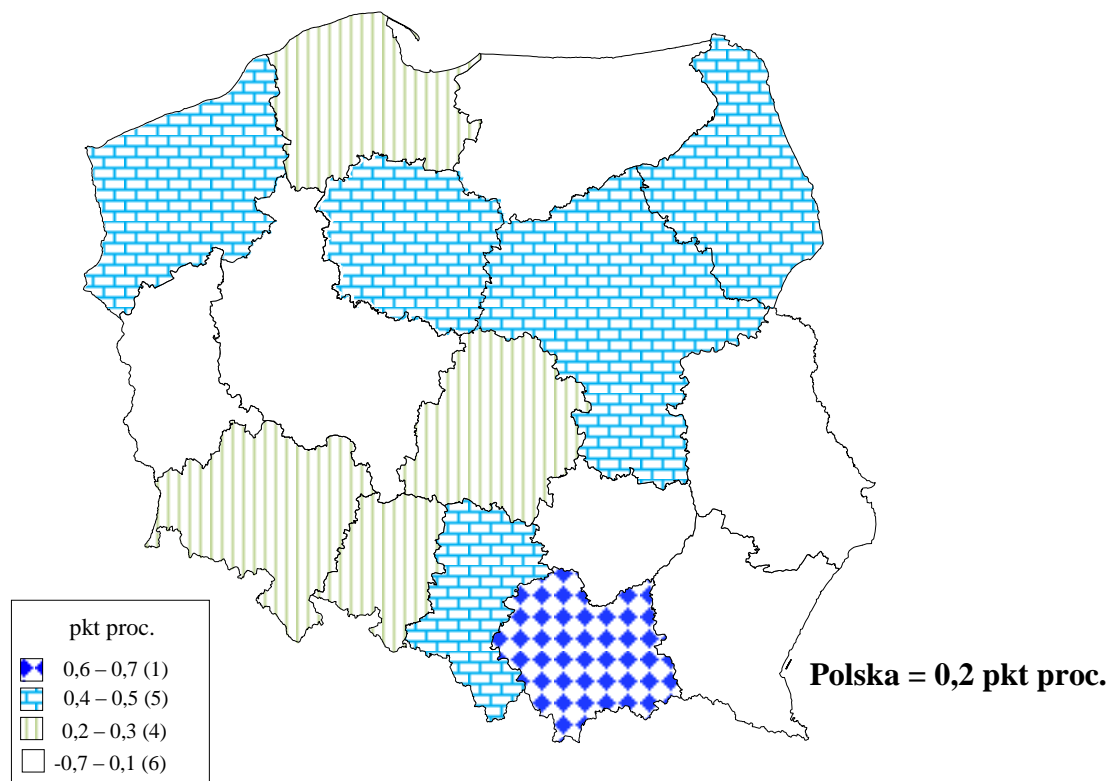
Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 9,2% w wielkopolskim do 20,0% w warmińsko-mazurskim. W ujęciu miesięcznym stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich województwach, w największym stopniu w województwie warmińsko-mazurskim (o 1,0 pkt proc.), kujawsko-pomorskim (o 0,9 pkt proc.) i zachodniopomorskim (o 0,8 pkt proc.), a najmniejszy jej wzrost odnotowano w województwie śląskim (o 0,3 pkt proc.) oraz mazowieckim i pomorskim (po 0,4 pkt proc.). W porównaniu z grudniem 2009 r. zwiększenie stopy bezrobocia obserwowano m.in. w województwie małopolskim (o 0,7 pkt proc.) i śląskim (o 0,5 pkt proc.). W województwie wielkopolskim pozostała ona na poziomie sprzed roku, a obniżyła się w województwach warmińsko-mazurskim (o 0,7 pkt proc.), lubuskim (o 0,6 pkt proc.), świętokrzyskim (o 0,4 pkt proc.) i podkarpackim (o 0,1 pkt proc.).

W końcu grudnia 2010 r. w **strukturze bezrobotnych** w stosunku do sytuacji sprzed roku zwiększył się udział osób bez prawa do zasiłku (o 3,4 pkt proc. do 83,3%) oraz osób wcześniej pracujących (o 0,4 pkt proc. do 79,3%), w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy stanowiły 3,9% (wobec 4,5% w grudniu 2009 r.). Odsetek absolwentów pozostał na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem (6,3%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu grudnia 2010 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Grudzień 2010 r. do grudnia 2009 r.

Udział długotrwale bezrobotnych⁵, którzy stanowili najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych ogółem, zwiększył się w skali roku (o 5,5 pkt proc. do 46,4%). Wzrósł również odsetek osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,9 pkt proc. do 21,6%), osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,4 pkt proc. do 8,0%) oraz niepełnosprawnych (o 0,1 pkt proc. do 5,1%). Obniżył się natomiast udział osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 0,8 pkt proc. do 26,4%) oraz osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,6 pkt proc. do 21,9%). Na poziomie podobnym do notowanego przed rokiem pozostał odsetek absolwentów szkół wyższych poniżej 27 roku życia (1,8%). Liczba bezrobotnych we wszystkich wymienionych kategoriach zwiększyła się w ujęciu rocznym, najbardziej wśród długotrwale bezrobotnych (o 17,0%).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010	2009					2010			
		I–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu):										
w tys. osób	1954,7	1892,7	1758,8	1658,7	1715,9	1892,7	2076,7	1843,9	1812,6	1954,7
analogiczny okres roku poprzedniego=100	103,3	128,4	103,3	114,0	124,6	128,4	118,1	111,2	105,6	103,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):										
w tys. osób	3041,9	3083,7	797,7	662,0	792,1	831,9	798,3	629,9	770,8	842,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100	98,6	124,5	135,9	125,6	122,8	116,0	100,1	95,2	97,3	101,3
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):										
w tys. osób	2979,8	2664,8	512,7	762,1	734,9	655,1	614,6	862,7	802,1	700,4
analogiczny okres roku poprzedniego=100	111,8	96,9	81,2	98,5	101,5	105,6	119,9	113,2	109,1	106,9
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ)	62,1	418,9	285,0	-100,1	57,2	176,8	183,7	-232,8	-31,3	142,5
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	12,3	12,1	11,1	10,6	10,9	12,1	13,0	11,7	11,5	12,3

W 2010 r. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 3041,9 tys. osób i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 41,8 tys., tj. o 1,4% (wobec wzrostu przed rokiem o 607,2 tys., tj. o 24,5%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w stosunku do 2009 r. (o 1,1 pkt proc. do 79,0%). Wzrósł również odsetek osób zamieszkałych na wsi (o 0,6 pkt proc. do 40,5%). Obniżył się natomiast udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,5 pkt proc. do 2,6%) oraz osób dotychczas niepracujących (o 0,2 pkt proc. do 24,6%). Odsetek absolwentów pozostał na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem (12,4%).

⁵ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w 2010 r. **skreślono** 2979,8 tys. osób, tj. o 315,0 tys. osób więcej niż w 2009 r. (wzrost o 11,8%, wobec spadku przed rokiem o 3,1%, tj. o 84,6 tys.). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 1183,3 tys. osób (wobec 1012,4 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 1,7 pkt proc. w ujęciu rocznym (do 39,7%). Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 927,0 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 256,3 tys. osób (przed rokiem odpowiednio 810,0 tys. i 202,3 tys.). Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł również odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 0,3 pkt proc. do 16,1%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,1 pkt proc. do 29,3%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (4,6%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (0,6%).

W 2010 r. do urzędów pracy zgłoszono 1021,2 tys. **ofert zatrudnienia**⁶, tj. o 13,1% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 29,1% ogółu ofert (wobec 31,0% przed rokiem), a liczba ofert w tym sektorze rosła wolniej niż w sektorze prywatnym (wzrost odpowiednio o 6,2% i o 16,3% w ujęciu rocznym). W końcu grudnia 2010 r. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 27,8% ogółu ofert (wobec 27,5% przed miesiącem i 32,4% przed rokiem). Spośród wszystkich ofert 4,5% dotyczyło stażu, 11,0% było adresowanych do osób niepełnosprawnych, a 0,2% – do absolwentów.

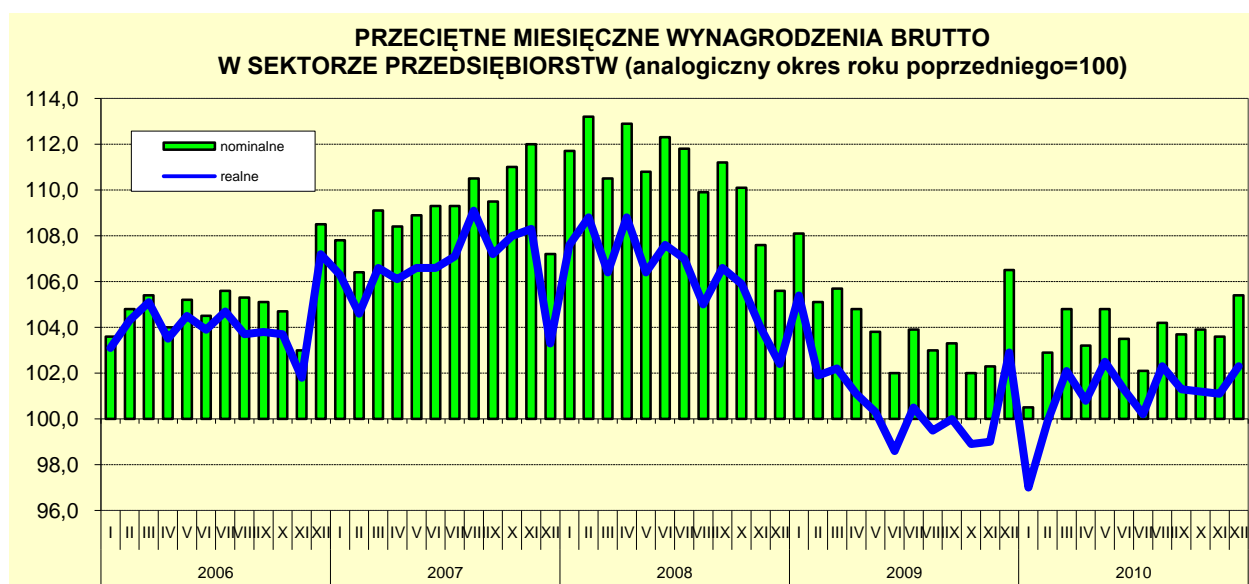
W końcu grudnia 2010 r. zadeklarowano mniej niż przed miesiącem i więcej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 315 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 43,2 tys. pracowników, w tym 29,8 tys. osób z sektora publicznego (w końcu listopada br. odpowiednio 445 zakładów, 46,9 tys. pracowników, w tym 30,6 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu grudnia 2009 r. – 338 zakładów, 35,0 tys. pracowników, w tym 13,7 tys. z sektora publicznego).

W 2010 r. zarejestrowano 79 strajków, w których uczestniczyło 13,9 tys. pracowników, tj. 42,0% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (w 2009 r. odpowiednio 49 strajków i 22,4 tys. strajkujących pracowników, tj. 19,6%). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 107,0 tys. roboczogodzin, tj. prawie 8 godzin nieprzepracowanych przez 1 strajkującego (przed rokiem odpowiednio 70,0 tys. roboczogodzin, tj. ponad 3 godziny).

⁶ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W 2010 r. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw był mniejszy niż przed rokiem. Przy wolniejszym niż w 2009 r. średniorocznym wzroście cen, siła nabywcza płac nieznacznie przekroczyła poziom ubiegłoroczny. Wzrost przeciętnych realnych emerytur i rent w obu systemach był zbliżony do obserwowanego przed rokiem i wyższy niż wynagrodzeń.

W 2010 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3434,62 zł i było o 3,3% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,4% w 2009 r.). Największy wzrost płac w stosunku do poprzedniego roku notowany był w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,6%), przetwórstwo przemysłowe (o 5,3%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 5,0%), administrowanie i działalność wspierająca (o 4,7%). Niższe niż przed rokiem były wynagrodzenia w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 2,2%). We wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu odnotowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku, m.in.: w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 7,4%), produkcji odzieży oraz produkcji maszyn i urządzeń (po 6,7%), produkcji wyrobów z metali (o 5,4%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 5,1%), produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz produkcji artykułów spożywczych (po 4,7%).

W grudniu 2010 r. **przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3847,91 zł i było o 5,4% wyższe niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku (wobec wzrostu o 3,6% przed miesiącem i 6,5% w grudniu 2009 r.). Wzrost

obserwowano w większości sekcji, największy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 15,7%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 11,9%), co było związane m.in. z wypłatami nagród i premii.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010							
	XII		I-XII		I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	w zł	XII 2009=100	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100				
Sektor przedsiębiorstw	3847,91	105,4	3434,62	103,3	102,8	103,8	102,0	104,3
w tym:								
Przemysł.....	4030,57	107,3	3487,90	105,2	104,7	104,5	105,1	106,2
górnictwo i wydobywanie	10290,35	111,9	5866,13	102,6	98,6	101,5	102,7	107,9
przetwórstwo przemysłowe.....	3290,40	106,4	3147,26	105,3	104,8	105,2	105,2	105,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	6922,58	115,7	5316,18	108,6	109,0	102,0	108,6	113,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	4012,90	103,2	3429,81	105,0	106,2	105,2	105,0	103,7
Budownictwo	3827,82	103,2	3538,53	102,2	101,0	103,5	100,4	103,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	3308,07	104,2	3111,79	102,0	101,4	103,7	100,2	102,6
Transport i gospodarka magazynowa	3564,91	105,9	3315,66	102,0	102,2	102,1	98,8	104,8
Zakwaterowanie i gastronomia ...	2508,42	104,2	2379,36	103,0	103,3	103,4	102,0	103,2
Informacja i komunikacja.....	6396,35	108,0	6186,97	104,1	103,2	103,0	103,7	106,7
Obsługa rynku nieruchomości.....	4208,24	102,5	3559,21	104,2	104,1	104,5	102,2	105,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5874,75	98,4	5301,90	97,8	97,3	104,0	89,9	99,9
Administrowanie i działalność wspierająca.....	2225,77	105,1	2153,15	104,7	103,9	107,4	103,6	103,9

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W 2010 r. **kwota wynagrodzeń** w sektorze przedsiębiorstw zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 4,2% (wobec wzrostu o 3,1% w 2009 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w **sektorze publicznym** w 2010 r. ukształtowało się na poziomie 4156,67 zł (tj. o 4,3% większym niż przed rokiem), a w grudniu 2010 r. – 5641,20 zł (tj. wzrost o 9,1% w ujęciu rocznym). W 2010 r. przeciętna płaca brutto w **sektorze prywatnym** wyniosła 3304,49 zł (o 3,4% więcej niż przed rokiem), ale jej relacja w stosunku do przeciętnej płacy brutto w sektorze publicznym zmniejszyła się w skali roku (z 80,2% w 2009 r. do 79,5%). W grudniu 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym wyniosło 3527,69 zł (tj. o 5,1 % więcej niż w analogicznym miesiącu 2009 r.).

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2010 r. była o 0,8% wyższa niż przed rokiem (w 2009 r. wzrost wyniósł 1,1%). W grudniu 2010 r. przeciętna realna płaca brutto wzrosła w skali roku o 2,3%.

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009	2010					
		I–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	XII
Przeciętna liczba emerytów i rencistów:							
w tys. osób	9332,3	9243,1	9286,0	9265,0	9231,2	9190,8	9189,0
analogiczny okres poprzedniego roku=100	100,8	99,0	99,5	99,1	98,9	98,8	98,7
Pobierający emerytury i renty:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób	7906,5	7868,6	7892,5	7883,6	7862,8	7835,6	7837,0
rolników indywidualnych w tys. osób.....	1425,8	1374,5	1393,5	1381,4	1368,4	1355,2	1352,0
Przeciętna emerytura i renta:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1542,63	1642,92	1595,29	1652,07	1657,92	1666,62	1667,58
analogiczny okres poprzedniego roku=100	108,7	106,5	107,3	106,1	106,3	106,4	106,5
rolników indywidualnych w zł	911,04	954,50	933,66	961,65	961,61	962,03	955,24
analogiczny okres poprzedniego roku=100	106,2	104,8	105,5	104,6	104,5	104,5	104,5

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2010 r. wyniosła 1642,92 zł i była o 6,5% wyższa niż przed rokiem, natomiast w grudniu ub. roku ukształtowała się na poziomie 1667,58 zł (wzrost w skali roku o 6,5%). **Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto** w systemie pracowniczym w 2010 r. zwiększyła się w ujęciu rocznym o 3,6% (wobec wzrostu o 4,3% w 2009 r.), a w grudniu 2010 r. była wyższa o 2,9% (wobec wzrostu o 4,2% przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2010 r. wyniosła 954,50 zł (tj. o 4,8% więcej niż przed rokiem), a w grudniu 2010 r. – 955,24 zł (wzrost o 4,5%). **Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto** rolników indywidualnych w 2010 r. była wyższa niż przed rokiem o 1,9% (tj. podobnie jak w roku poprzednim), a w grudniu wzrosła o 1,0% w skali roku (wobec wzrostu w analogicznym miesiącu 2009 r. o 2,2%).

W 2010 r. **kwota brutto zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła 2622,9 mln zł, tj. wzrosła o 15,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. W grudniu 2010 r. wypłacono bezrobotnym 192,1 mln zł zasiłków, tj. o 3,2% więcej niż przed miesiącem i o 6,6% mniej niż przed rokiem.

Z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wypłacono w 2010 r. 1596,0 mln zł, tj. o 4,8% mniej w ujęciu rocznym, a w grudniu 2010 r. – 131,2 mln zł, tj. o 0,3% mniej niż w grudniu 2009 r. i o 1,1% mniej niż w listopadzie 2010 r.

W 2010 r. **wypłaty z Funduszu Emerytur Pomostowych** pobierało przeciętnie 2,6 tys. osób, a suma wypłaconych świadczeń wyniosła 72,3 mln zł. W grudniu 2010 r. zrealizowano 3,2 tys. wypłat z tego źródła w łącznej kwocie 7,6 mln zł, tj. o 10,7% więcej niż w listopadzie 2010 r.

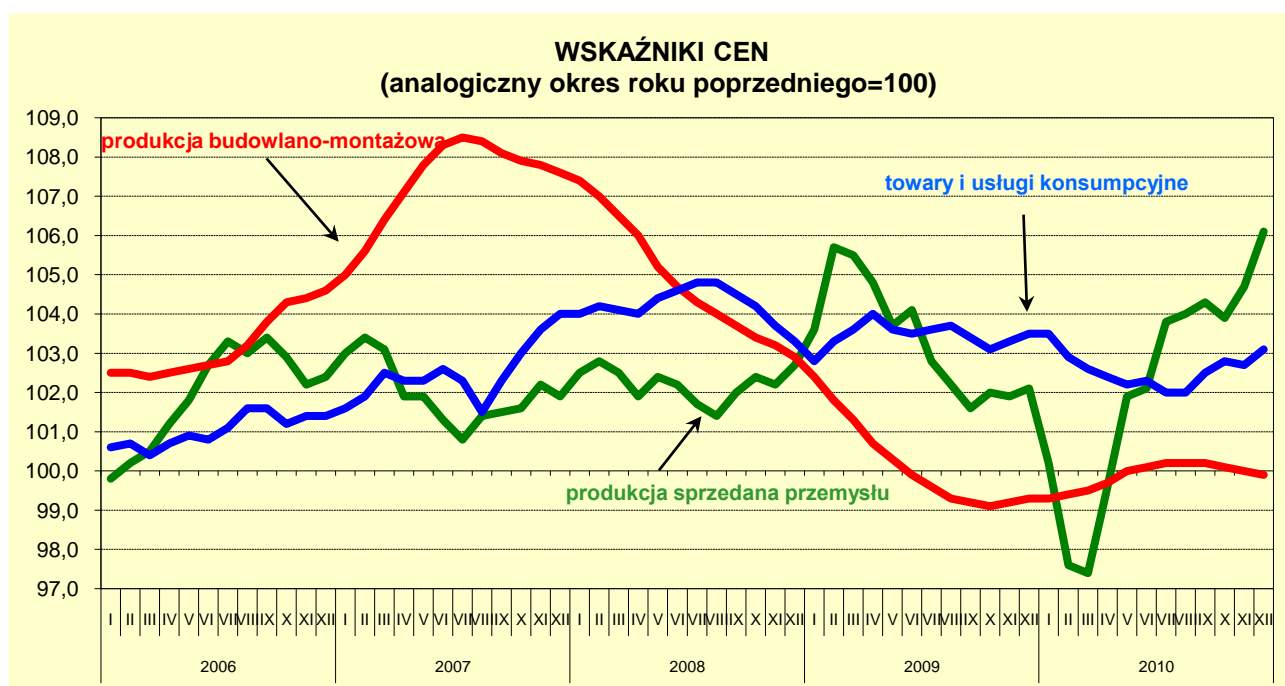
Ceny

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2010 r. był mniejszy od notowanego w roku poprzednim, ale wyższy od założonego w ustawie budżetowej. Pomimo przyspieszenia dynamiki w kolejnych kwartałach, ceny w przemyśle rosły wolniej niż w 2009 r. Znacznie niższe tempo wzrostu obserwowano w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, natomiast dużo wyższe niż w 2009 r. – w górnictwie i wydobywaniu. W przetwórstwie przemysłowym ceny rosły w tempie zbliżonym do obserwowanego w poprzednim roku. W okresie dwunastu miesięcy notowano nieznaczny spadek cen produkcji budowlano-montażowej.

Według wstępnych danych **ceny produkcji sprzedanej przemysłu w 2010 r.** zwiększyły się w stosunku do poprzedniego roku o 2,1% (wobec 3,4% w 2009 r.). Wzrost obserwowano we wszystkich sekcjach: górnictwie i wydobywaniu (o 17,8% wobec 13,0% przed rokiem), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,1% wobec 4,2% w 2009 r.), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,3% wobec 15,9% w 2009 r.) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,8% wobec 0,9% odpowiednio przed rokiem). W przetwórstwie przemysłowym wzrost cen notowano m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 31,2%), metali (o 8,8%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 2,5%) oraz w niewielkim stopniu – wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,1%). Na poziomie zbliżonym do notowanego w 2009 r. kształtowały się ceny produkcji napojów. Obniżono natomiast m.in. ceny produkcji artykułów spożywczych (o 0,4%), mebli (o 1,5%), wyrobów z metali (o 3,4%), maszyn i urządzeń (o 4,1%), urządzeń elektrycznych (o 4,3%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,2%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,2%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 6,9%).

W grudniu 2010 r. obserwowano wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu o 6,1% w skali roku (wobec wzrostu o 4,7% w listopadzie 2010 r. oraz o 2,1% w grudniu 2009 r.). Znacznie wyższe niż przed rokiem były ceny w sekcji górnictwo i wydobywanie (wzrost o 23,4%). Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja wzrosły o 5,9%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ceny podniesiono o 5,2%, w tym w zakresie wytwarzania paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym – o 9,3%, wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną – o 4,4% oraz wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – o 4,0%. Wzrost cen w ujęciu rocznym obserwowano również

w przetwórstwie przemysłowym (o 5,0%), w tym m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 40,9%), metali (o 17,9%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 8,7%), artykułów spożywczych (o 3,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 3,6%), napojów (o 1,9%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,6%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji wyrobów z metali oraz mebli (po 0,4%), maszyn i urządzeń (o 1,9%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,7%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 4,1%) oraz urządzeń elektrycznych (o 5,5%).

Szacuje się, że w porównaniu z poprzednim rokiem **ceny produkcji budowlano-montażowej** w 2010 r. były niższe o 0,1% (wobec wzrostu o 0,2% w 2009 r.), w tym ceny budowy budynków – o 0,4%, robót budowlanych specjalistycznych – o 0,3%. Ceny budowy obiektów inżynierii lądowej i wodnej wzrosły natomiast o 0,5%. W grudniu ub. roku notowano nieznaczny spadek cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku (o 0,1%).

Według wstępnych danych, w grudniu ub. roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły o 1,1%, w tym wyższe były ceny w górnictwie i wydobywaniu (o 5,6%), przetwórstwie przemysłowym (o 1,0%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,6%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%). Ceny produkcji budowlano-montażowej kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w ostatnich czterech miesiącach.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

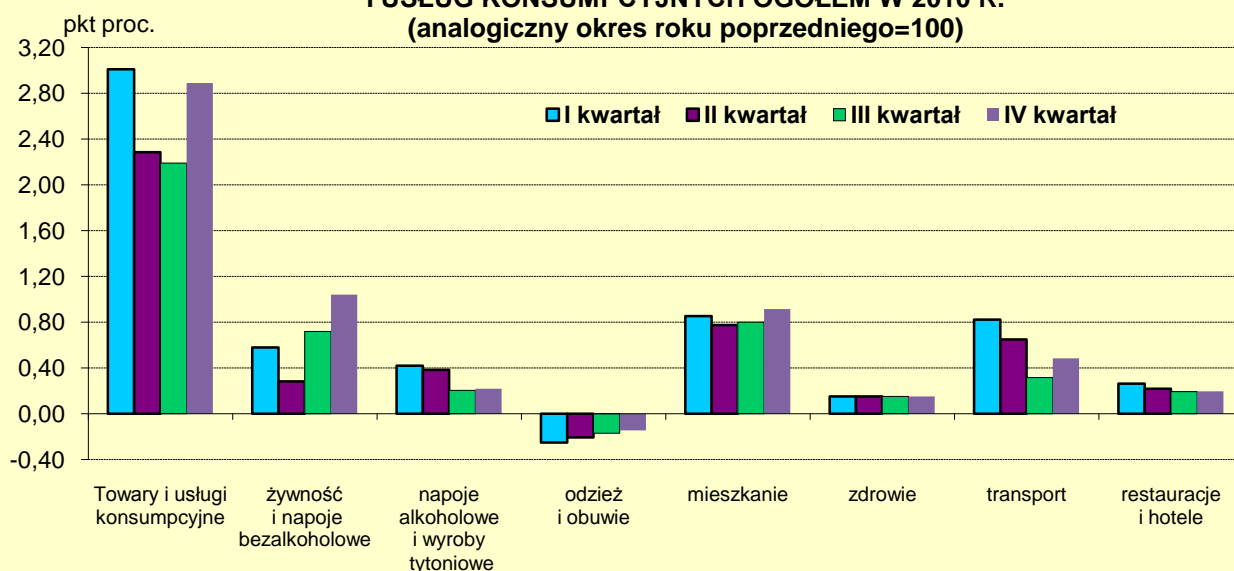
Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2009	Grudzień roku poprzedniego=100					
XII.....	102,1	123,1	99,3	110,8	107,7	99,3
2010	Miesiąc poprzedni=100					
XII.....	106,1	123,4	105,0	105,2	105,9	99,9
2009	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
XI.....	99,6	100,1	99,6	100,1	99,9	100,1
XII.....	99,8	102,0	99,6	100,0	100,5	100,0
2010	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	100,4	102,8	100,1	100,8	101,5	99,8
II.....	99,9	98,9	99,7	101,5	100,3	99,9
III.....	99,8	101,3	99,7	100,1	100,4	100,0
IV.....	101,4	103,9	101,3	100,0	101,7	100,1
V.....	102,0	100,8	102,3	100,3	100,4	100,1
VI.....	101,0	101,0	101,0	101,1	99,7	100,1
VII.....	100,1	101,5	100,1	100,1	99,7	99,9
VIII.....	99,8	101,5	99,6	100,1	100,3	100,0
IX.....	100,1	102,5	100,0	100,0	101,3	100,0
X.....	100,0	99,8	99,9	101,1	99,7	100,0
XI.....	100,4	101,7	100,3	100,0	100,2	100,0
XII.....	101,1	105,6	101,0	100,1	100,6	100,0
2009	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
XI.....	101,9	119,7	99,3	110,9	107,4	99,2
XII.....	102,1	123,1	99,3	110,8	107,7	99,3
I-III.....	105,0	108,8	102,5	121,3	103,2	101,8
IV-VI.....	104,2	112,3	101,9	116,9	101,9	100,3
VII-IX.....	102,2	111,1	99,8	114,0	104,6	99,3
X-XII.....	102,0	120,0	99,2	111,8	107,4	99,2
I-XII.....	103,4	113,0	100,9	115,9	104,2	100,2
2010	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	100,2	119,6	98,7	101,7	107,1	99,3
II.....	97,6	114,4	95,9	101,1	106,2	99,4
III.....	97,4	113,2	95,6	101,6	106,3	99,5
IV.....	99,6	115,5	98,1	101,3	107,2	99,7
V.....	101,9	117,3	100,7	101,5	106,9	100,0
VI.....	102,1	116,0	100,7	104,3	106,3	100,1
VII.....	103,8	119,9	102,5	104,2	105,6	100,2
VIII.....	104,0	117,7	102,9	104,2	105,0	100,2
IX.....	104,3	119,7	103,2	104,1	105,7	100,2
X.....	103,9	117,3	102,7	105,1	105,5	100,1
XI.....	104,7	119,2	103,5	105,1	105,8	100,0
XII.....	106,1	123,4	105,0	105,2	105,9	99,9
I-III.....	98,4	115,7	96,7	101,4	106,5	99,4
IV-VI.....	101,2	116,3	99,9	102,3	106,8	100,0
VII-IX.....	104,0	119,1	102,9	104,2	105,4	100,2
X-XII.....	104,9	120,0	103,8	105,1	105,8	100,1
I-XII.....	102,1	117,8	100,8	103,3	106,1	99,9

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen w przemyśle i budownictwie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Tempo wzrostu cen (w %)									
	2009					2010				
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII
Ceny produkcji sprzedanej przemysłu	0,2	1,6	-0,1	-0,7	-0,1	0,0	1,5	0,0	0,5	0,5
górnictwo i wydobywanie.....	1,8	3,9	1,1	0,8	1,3	1,0	1,9	1,8	2,3	1,8
przetwórstwo przemysłowe	-0,1	1,1	-0,2	-0,9	-0,2	-0,2	1,5	-0,1	0,4	0,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	0,9	3,8	-0,4	0,1	0,1	0,8	0,5	0,1	0,4	0,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	0,6	1,2	0,6	0,7	0,1	0,7	0,6	0,4	0,2	0,5
Ceny produkcji budowlano-montażowej	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0

W 2010 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w stosunku do poprzedniego roku w mniejszym stopniu niż w 2009 r. (2,6% wobec 3,5%). Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym znaczny – cen w zakresie transportu, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, towarów i usług związanych z mieszkaniem, restauracji i hoteli, zdrowia oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe były ceny odzieży i obuwia, a także w zakresie łączności oraz rekreacji i kultury. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych w 2010 r. miały wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz cen żywności i napojów bezalkoholowych, które podwyższyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,84 pkt proc. i 0,66 pkt proc. Spadki cen odzieży i obuwia, towarów i usług związanych z łącznością oraz rekreacją i kulturą obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,20 pkt proc., 0,06 pkt proc. i 0,02 pkt proc.

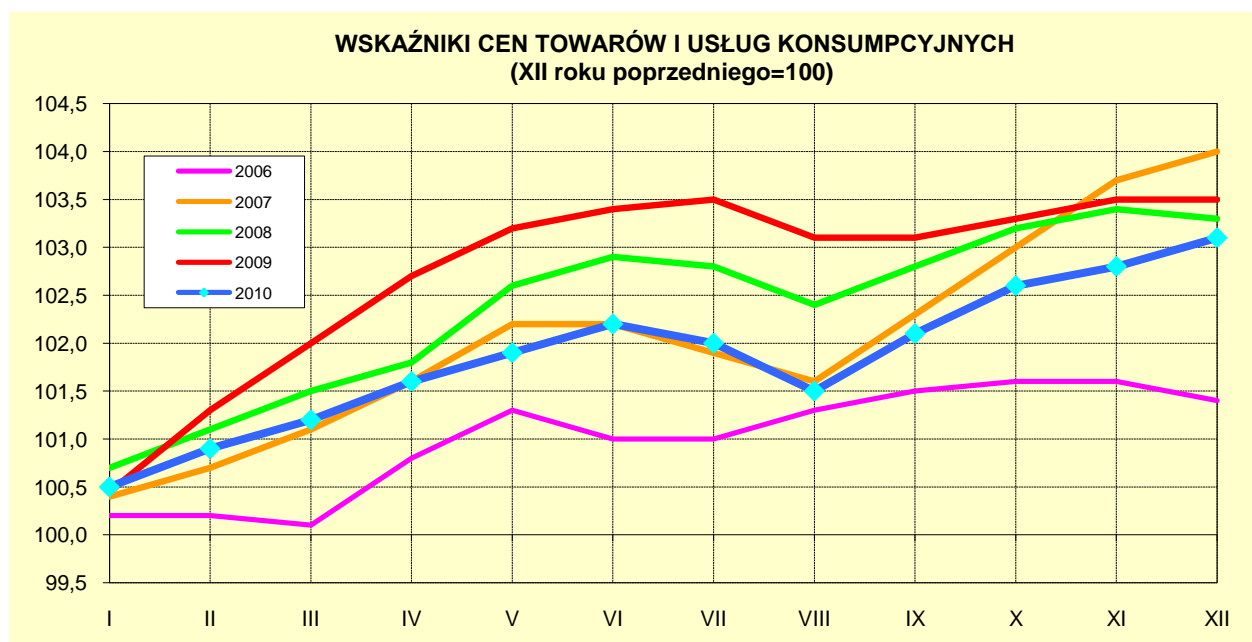
WPŁYW ZMIAN CEN WYBRANYCH GRUP NA WSKAŹNIK CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH OGÓŁEM W 2010 R.
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność	napoje	odzież	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja	edukacja	restauracje
		i napoje bezalko- holowe	alkoholowe i wyroby tytoniowe	i obuwie					i kultura		i hotele
Grudzień roku poprzedniego=100											
2009											
XII.....	103,5	103,4	108,0	93,9	104,9	103,2	107,2	98,4	101,2	102,8	104,1
2010											
XII.....	103,1	103,9	104,1	97,4	103,7	102,8	106,9	99,7	100,8	102,5	102,9
Miesiąc poprzedni=100											
2009											
XI.....	100,3	100,7	100,1	100,0	100,1	100,1	100,9	99,6	99,9	100,1	100,2
XII.....	100,0	100,5	100,0	99,4	100,1	100,2	99,6	99,0	98,7	100,0	100,1
2010											
I.....	100,6	100,9	100,1	97,7	100,9	100,5	101,1	100,6	101,3	100,2	100,3
II.....	100,2	100,3	100,6	98,4	100,8	100,3	100,5	99,6	99,4	100,0	100,3
III.....	100,3	100,3	101,3	100,6	100,1	100,2	100,9	99,8	99,6	100,1	100,3
IV.....	100,4	100,7	100,4	100,5	100,1	100,3	101,3	100,0	100,0	100,0	100,2
V.....	100,3	100,7	100,3	99,8	100,1	100,3	101,0	100,0	100,1	100,1	100,2
VI.....	100,3	100,5	100,1	99,7	100,3	100,3	100,1	100,0	100,9	100,1	100,3
VII.....	99,8	98,9	100,1	98,7	100,1	100,1	100,2	100,0	100,5	100,0	100,3
VIII.....	99,6	98,6	100,1	98,0	100,1	100,3	99,3	100,0	100,0	100,0	100,2
IX.....	100,6	101,8	100,0	102,6	100,2	100,2	99,8	100,0	99,5	101,0	100,3
X.....	100,5	101,0	100,2	101,7	100,5	100,1	100,3	99,9	99,4	100,6	100,2
XI.....	100,1	100,2	100,6	100,0	100,2	100,1	99,8	100,0	99,8	100,1	100,3
XII.....	100,4	100,0	100,3	99,8	100,2	100,1	102,6	100,0	100,2	100,1	100,1
Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
2009											
XI.....	103,3	103,4	108,3	93,8	105,0	103,3	103,0	99,3	102,8	102,8	104,4
XII.....	103,5	103,4	108,0	93,9	104,9	103,2	107,2	98,4	101,2	102,8	104,1
I-III.....	103,3	103,8	108,4	92,5	108,9	103,2	93,2	99,9	101,1	104,0	105,9
IV-VI.....	103,7	105,2	110,0	92,0	107,9	103,0	95,8	99,8	102,3	103,9	105,3
VII-IX.....	103,5	104,1	110,6	92,1	106,7	103,1	98,5	99,7	102,8	103,1	104,8
X-XII.....	103,3	103,3	108,4	93,8	105,2	103,3	103,0	99,1	102,3	102,8	104,3
I-XII.....	103,5	104,1	109,4	92,6	107,2	103,2	97,6	99,6	102,1	103,5	105,1
2010											
I.....	103,5	103,0	107,5	95,0	103,9	103,1	111,3	99,1	101,8	102,7	104,0
II.....	102,9	102,8	107,4	95,1	103,1	102,9	108,2	98,8	100,9	102,6	103,9
III.....	102,6	101,4	107,7	95,4	103,1	102,9	108,4	98,5	100,0	102,5	103,8
IV.....	102,4	100,7	107,2	96,0	103,0	102,9	108,4	98,5	99,7	102,4	103,5
V.....	102,2	100,6	107,0	95,9	102,9	103,0	108,1	98,5	99,4	102,5	103,2
VI.....	102,3	102,2	106,2	96,0	103,2	103,0	104,8	98,5	99,2	103,0	103,1
VII.....	102,0	102,4	103,6	96,5	103,2	102,9	103,0	98,4	99,1	103,1	102,9
VIII.....	102,0	102,3	103,6	96,2	103,1	103,0	103,2	98,5	99,0	103,0	102,9
IX.....	102,5	104,3	103,3	97,0	103,2	102,9	103,8	98,5	99,0	102,8	102,9
X.....	102,8	104,8	103,3	97,0	103,5	103,0	104,9	98,4	99,0	102,4	102,9
XI.....	102,7	104,3	103,8	97,0	103,6	102,9	103,7	98,8	98,9	102,4	102,9
XII.....	103,1	103,9	104,1	97,4	103,7	102,8	106,9	99,7	100,8	102,5	102,9
I-III.....	103,0	102,4	107,5	95,2	103,4	102,9	109,3	98,8	100,9	102,6	103,9
IV-VI.....	102,3	101,2	106,8	96,0	103,1	103,0	107,1	98,5	99,4	102,6	103,3
VII-IX.....	102,2	103,0	103,5	96,6	103,2	102,9	103,3	98,5	99,0	103,0	102,9
X-XII.....	102,9	104,4	103,7	97,1	103,6	102,9	105,2	99,0	99,6	102,4	102,9
I-XII.....	102,6	102,7	105,3	96,2	103,3	102,9	106,2	98,7	99,7	102,7	103,2

W 2010 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w porównaniu z poprzednim rokiem o 2,7% (wobec wzrostu o 4,1% w 2009 r.). Znacznie podrożały m.in. warzywa (o 14,1%), owoce (o 9,2%), oleje i pozostałe tłuszcze (o 5,5%), ryby (o 3,8%) oraz pieczywo (o 3,5%). Ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” wzrosły przeciętnie o 2,3% (w tym ceny jaj – o 5,4%, serów – o 3,5% oraz mleka – o 0,6%). Mniej niż w 2009 r. należało natomiast zapłacić za cukier (o 10,7%), ryż (o 5,3%) oraz mięso (przeciętnie o 1,4%, w tym mięso wieprzowe – o 4,7% oraz drób – o 4,0%, przy wzroście cen mięsa wołowego – o 3,7% i niewielkim wędlin – o 0,3%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,9%.

Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosły o 5,3% (wobec wzrostu o 9,4% w 2009 r.). Wyroby tytoniowe podrożały o 11,9%, a napoje alkoholowe – o 1,8%.

Ceny odzieży i obuwia w 2010 r. były o 3,8% niższe niż w 2009 r. (wobec spadku o 7,4% przed rokiem), przy czym większe obniżki dotyczyły cen odzieży (o 4,1%) niż obuwia (o 3,2%).

Mniej niż przed rokiem wzrosły ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (3,3% wobec 7,2%). Podrożały usługi kanalizacyjne – o 7,4%, zaopatrzenie w wodę – o 6,1% oraz wywóz nieczystości (śmieci) – o 5,0%. Ceny nośników energii wzrosły o 4,1%, w tym najbardziej – energii cieplnej – o 5,7% oraz energii elektrycznej – o 5,4%. Podniesiono również ceny gazu (o 2,4%) i opału (o 2,2%). Wzrost cen towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wyniósł 1,2%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem podrożały o 2,9% (wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem). Opłaty za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej wzrosły o 4,4%, w tym za usługi stomatologiczne – o 5,3%, a za usługi lekarskie – o 3,7%. Artykuły farmaceutyczne podrożały o 2,4%.

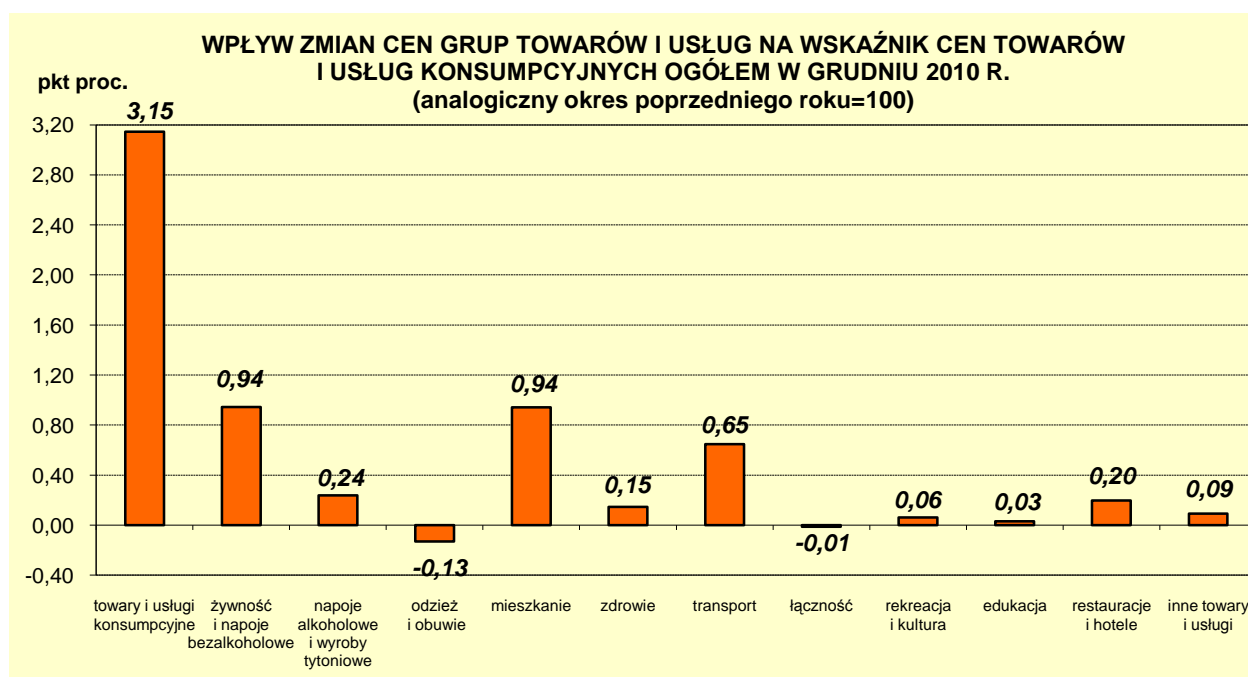
Ceny w zakresie transportu w 2010 r. były wyższe niż przed rokiem o 6,2% (wobec spadku o 2,4% w poprzednim roku). Znacznie podrożały paliwa do prywatnych środków transportu

(o 11,9%, w tym gaz ciekły – o 19,7%, olej napędowy – o 16,0% oraz benzyny silnikowe – o 9,7%). Opłaty za usługi transportowe wzrosły o 4,2%. Niższe były ceny samochodów osobowych (o 0,9%).

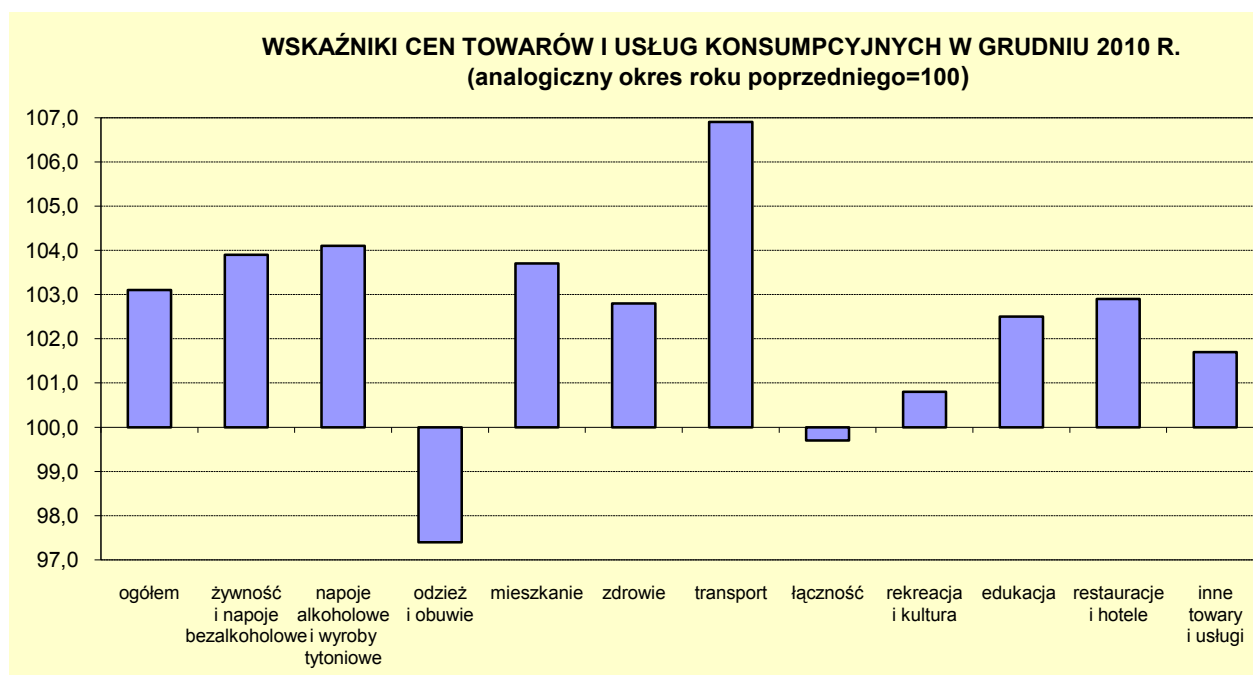
Ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury były w 2010 r. niższe w ujęciu rocznym o 0,3% (wobec wzrostu o 2,1% w 2009 r.). Spadły ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – o 8,3%. Podniesiono natomiast m.in. ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 3,7%, książek – o 3,4% oraz gazet i czasopism – o 2,2%. Wzrosły również opłaty za turystykę zorganizowaną (o 3,3%).

W 2010 r. opłaty w zakresie edukacji były o 2,7% wyższe niż w poprzednim roku, a w zakresie restauracji i hoteli – o 3,2%. Spośród innych towarów i usług podniesiono m.in. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 3,9%) oraz ubezpieczeń (o 0,5%).

W grudniu 2010 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku były wyższe o 3,1% (wobec 3,5% przed rokiem oraz 2,7% w listopadzie ub. roku). Znacznie podniesiono ceny towarów i usług związanych z transportem (o 6,9%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 4,1%). Wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 3,9%), towarów i usług w zakresie mieszkania (o 3,7%), restauracji i hoteli (o 2,9%), zdrowia (o 2,8%), edukacji (o 2,5%), a także rekreacji i kultury (o 0,8%). Obniżyły się natomiast ceny odzieży i obuwia (o 2,6%) oraz towarów i usług związanych z łącznością (o 0,3%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych w grudniu ub. roku miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, które podwyższyły wskaźnik ogółem po 0,94 pkt proc. Znaczny wpływ na poziom wskaźnika ogółem miały również ceny towarów i usług w zakresie transportu (0,65 pkt proc.). Spadki cen odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z łącznością obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,13 pkt proc. oraz 0,01 pkt proc.

W ujęciu rocznym w grudniu 2010 r. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 3,9%. Wzrosły ceny m.in. warzyw (o 19,9%), mąki (o 15,2%), pieczywa (o 9,7%), owoców (o 8,8%), cukru (o 6,4%), ryb (o 2,5%) oraz olejów i pozostałych tłuszczów (o 2,2%). Podrożały również ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 2,1%, w tym ceny serów – o 4,9%, mleka – o 1,0%, przy spadku cen jaj – o 3,5%). Niższe były natomiast ceny m.in. ryżu (o 4,9%) oraz mięsa (przeciętnie o 1,2%, w tym mięsa wieprzowego – o 3,5% oraz wędlin – o 1,0%, przy wzroście cen mięsa wołowego – o 1,7% i drobiu – o 0,6%). Odnotowano wzrost cen napojów bezalkoholowych – o 0,8%.

W grudniu ub. roku wyroby tytoniowe były o 10,7% droższe niż przed rokiem, a napoje alkoholowe o 0,5%.

Ceny odzieży obniżyły się w stosunku do notowanych w grudniu 2009 r. o 3,2%, a obuwia – o 1,0%.

Ceny w zakresie mieszkania były w grudniu 2010 r. wyższe w skali roku o 3,7% (wobec wzrostu o 4,9% w grudniu 2009 r.). Usługi kanalizacyjne podrożały o 6,3%, zaopatrywanie w wodę – o 5,2%, a wywóz nieczystości (śmieci) – o 4,7%. Ceny nośników energii wzrosły o 5,5%. Znacznie podniesiono ceny gazu (o 7,0%), energii elektrycznej (o 5,3%), opału (o 5,2%) oraz energii cieplnej (o 4,5%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe niż w grudniu poprzedniego roku o 0,7%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 2,8% droższe niż w grudniu 2009 r. Opłaty za usługi ambulatoryjne i medycyny niekonwencjonalnej wzrosły o 3,9%, w tym za usługi

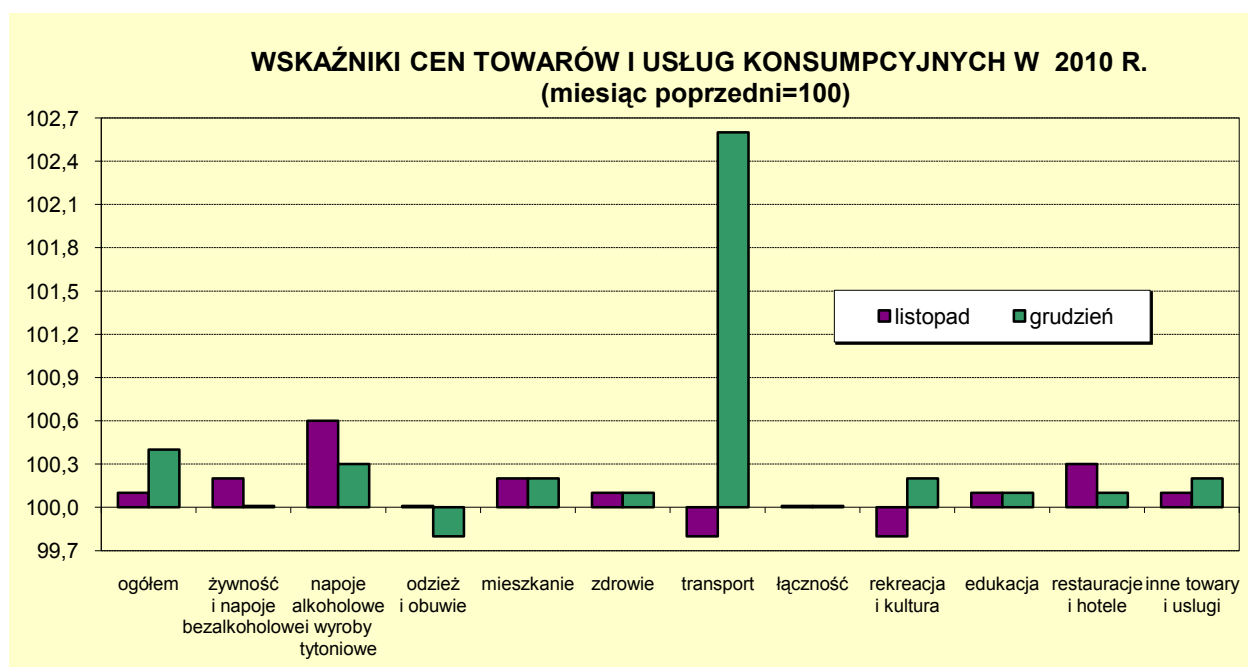
stomatologiczne – o 4,6%, a za usługi lekarskie – o 3,3%. Artykuły farmaceutyczne podrożały o 2,5%.

Ceny towarów i usług w zakresie transportu były wyższe niż w grudniu poprzedniego roku o 6,9% (wobec wzrostu o 3,7% w listopadzie ub. roku), w tym ceny paliw do prywatnych środków transportu – o 14,4% oraz usług transportowych – o 2,9%. Ceny samochodów osobowych obniżono o 2,3%.

Ceny związane z rekreacją i kulturą w grudniu 2010 r. były o 0,8% wyższe niż przed rokiem. Wzrosły ceny książek – o 3,8%, gazet i czasopism – o 3,7%, a także biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 3,3%. Podniesiono opłaty za turystykę zorganizowaną (o 3,2%). Obniżyły się m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 8,0%).

Opłaty w zakresie edukacji były wyższe niż przed rokiem o 2,5%, a w zakresie restauracji i hoteli – o 2,9%. Spośród innych towarów i usług podniesiono m.in. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 3,6%) oraz ubezpieczeń (o 2,8%).

W grudniu ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w **skali miesiąca** wzrosły o 0,4%. Wyższe były m.in. ceny towarów i usług w zakresie transportu (o 2,6%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,3%), a także towarów i usług w zakresie mieszkania oraz rekreacji i kultury (po 0,2%). Ceny żywności i napojów bezalkoholowych kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem.

W 2010 r. średnie miesięczne tempo wzrostu cen konsumpcyjnych było podobne do obserwowanego w 2009 r. i wyniosło 0,3%. Najwyższe średnie miesięczne tempo wzrostu cen zanotowano w zakresie towarów i usług związanych z transportem.

Średnie miesięczne tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2009					2010				
	tempo wzrostu cen (w %) - kwartały									
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	0,3	0,7	0,5	-0,1	0,1	0,4	0,3	0,0	0,3	0,3
żywność i napoje bezalkoholowe	0,3	1,2	0,4	-0,9	0,5	0,5	0,6	-0,2	0,4	0,3
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	0,7	0,7	0,7	1,0	0,1	0,7	0,3	0,1	0,4	0,3
odzież i obuwie	-0,6	-1,7	-0,2	-0,6	0,4	-1,1	0,0	-0,3	0,5	-0,2
mieszkanie	0,7	1,2	0,1	0,2	0,1	0,6	0,2	0,1	0,3	0,3
zdrowie	0,3	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2
transport	-0,5	0,4	1,9	0,1	-0,1	0,9	0,8	-0,2	0,9	0,6
łącność	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
rekreacja i kultura	0,1	0,4	0,6	0,1	-0,7	0,1	0,3	0,0	-0,2	0,1
edukacja	0,3	0,2	-0,1	0,4	0,4	0,1	0,1	0,3	0,3	0,2

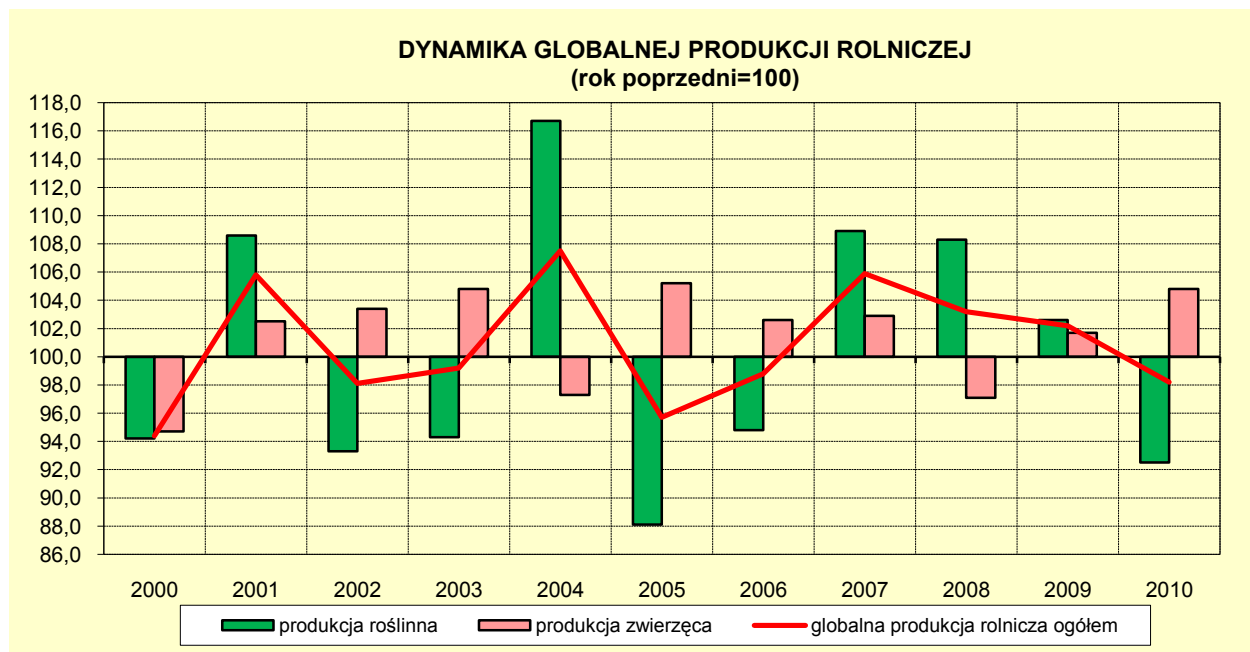
Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2010 r. był niższy niż przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (2,6% wobec 3,3%). Zwiększyła się **siła nabywczą** płac w odniesieniu do części towarów żywnościowych (w tym m.in. cukru, ryżu, mięsa, mąki, tłuszczów roślinnych, makaronów, napojów bezalkoholowych, a także artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”). Relatywnie tańsze niż przed rokiem były odzież i obuwie, towary i usługi w zakresie łączności, rekreacji i kultury, wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego, edukacji, zdrowia, a także restauracji i hoteli. Zmniejszyła się siła nabywczą płac w odniesieniu do niektórych towarów żywnościowych: warzyw, owoców, ryb oraz pieczywa. Relatywnie droższe były towary i usługi w zakresie transportu, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz niektóre towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania (usługi kanalizacyjne, zaopatrywanie w wodę, wywóz nieczystości (śmieci), a także nośniki energii).

Wzrost cen według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁷ obliczonego metodą średniej ruchomej w okresie styczeń–grudzień 2010 r. w stosunku do analogicznego okresu 2009 r. wyniósł 2,7% (4,0% odpowiednio w 2009 r.), wobec 2,6% średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

⁷ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2010 r. – struktura spożycia z 2008 r. w cenach grudnia 2009 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Rolnictwo

W 2010 r., po trzech latach wzrostu, odnotowano spadek produkcji rolniczej. Wstępnie szacuje się, że **globalna produkcja rolnicza**, w wyniku znacznego zmniejszenia **produkcji roślinnej** (o 7,5%) była niższa o 1,8% niż w 2009 r. **Produkcja zwierzęca** ukształtowała się natomiast na poziomie wyższym o 4,8% od uzyskanego przed rokiem.

Spadek produkcji roślinnej spowodowany był zmniejszeniem zbiorów głównych ziemiopłodów, tj. zbóż ogółem (zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, kukurydzy na ziarno, gryki, prosa i innych zbożowych) - o 8,5%, ziemniaków - o 9,7%, rzepaku i rzepiku - o 16,8%, buraków cukrowych - o 9,5%, warzyw gruntowych - o 11,6%, owoców z drzew - o 28,7% i owoców jagodowych - o 3,1%. Na spadek plonowania i wielkość produkcji wpłynęły przede wszystkim niesprzyjające warunki agrometeorologiczne w okresie wegetacji.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) globalnej produkcji rolniczej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a	2009 2010 ^a	
	rok poprzedni=100									struktura w %	
O g ó ł e m	98,1	99,2	107,5	95,7	98,8	105,9	103,2	102,2	98,2	100,0	100,0
Produkcja roślinna	93,3	94,3	116,7	88,1	94,8	108,9	108,3	102,6	92,5	52,3	53,1
Produkcja zwierzęca	103,4	104,8	97,3	105,2	102,6	102,9	97,1	101,7	104,8	47,7	46,9

^a Dane wstępne.

Wzrost **produkcji zwierzęcej** w 2010 r. w stosunku do roku poprzedniego kształtował się głównie pod wpływem poprawy w zakresie produkcji żywca wieprzowego, która była wyższa

o 6,6% i drobiowego (wzrost o 8,6%). Notowano również zwiększenie produkcji żywca wołowego (łącznie z cielęcym) - o 0,8% oraz jaj kurzych – o 2,9%. Produkcja mleka ukształtowała się na poziomie z 2009 r.

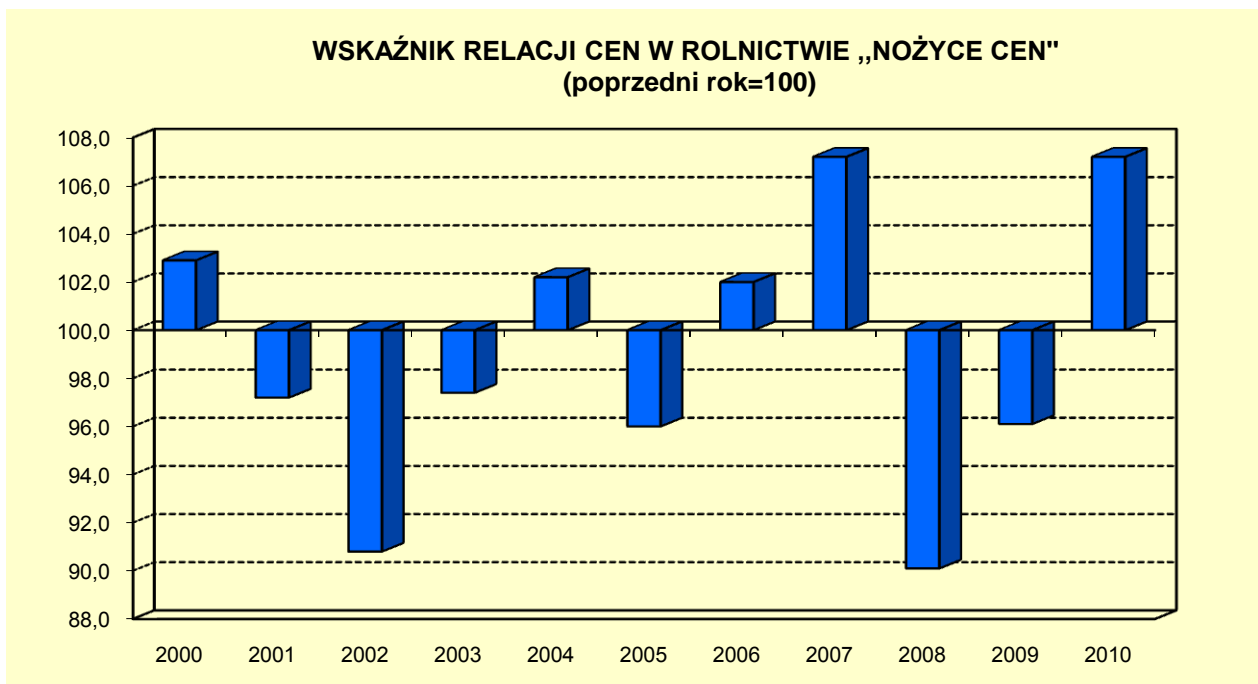
W 2010 r. na rynkach światowych, przy niższej niż przed rokiem podaży zbóż wynikającej z gorszych zbiorów, odnotowano wzrost cen ziarna. Na rynku krajowym w 2010 r. średnie ceny zbóż w skupie wzrosły w skali roku o ok. 22%. W obrocie targowiskowym wzrost cen podstawowych gatunków zbóż wynosił od ok. 2% (w przypadku owsa) do ponad 13% (dla pszenicy). Przeciętna cena skupu mleka w 2010 r. przekroczyła niski poziom sprzed roku o 18,3%. Odnotowano również znaczący wzrost średnich cen ziemniaków (w skupie o 13,7%, na targowiskach o 24,9%) oraz niewielki wzrost (na obu rynkach o ok. 1%) cen żywca wołowego (bez cieląt). Przy wysokiej podaży, przeciętne ceny żywca wieprzowego obniżyły się w skupie o 15,8%, a drobiowego o 5,4%, natomiast na targowiskach spadek cen żywca wieprzowego wyniósł 15,1%. Rezultatem malejącego zainteresowania rolników rozwojem produkcji żywca wieprzowego (z uwagi na niski wskaźnik opłacalności tuczu trzody) był spadek cen prosiąt do dalszego chowu. W 2010 r. przeciętne ceny prosiąt były o 24,6% niższe niż przed rokiem. Na poziomie zbliżonym do notowanego w 2009 r. kształtowały się średnie ceny krów dojnych i jałówek w obrocie targowiskowym (wzrost odpowiednio o 0,3% i o 0,2%).

W 2010 r. ceny większości towarów i usług zakupywanych na bieżącą produkcję rolniczą oraz przeznaczonych na cele inwestycyjne były wyższe niż przed rokiem. Najbardziej zwiększyły się ceny w grupie paliw (o 8,8%). Głęboki spadek cen odnotowano natomiast w grupie nawozów (o 10,6%), a w mniejszej skali obniżyły się ceny materiału siewnego (o 1,9%) oraz materiałów budowlanych (o 0,8%).

Dynamika cen detalicznych środków do produkcji rolnej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	rok poprzedni=100									
Nasiona siewne, drzewka, sadzonki i inne.....	124,0	105,6	101,0	111,0	95,4	110,1	132,8	103,0	89,9	98,1
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe...	107,3	101,6	100,5	114,0	107,9	100,4	106,6	138,4	107,1	89,4
w tym:										
azotowe	107,0	102,9	101,5	120,6	108,9	100,4	108,4	128,9	102,7	91,4
fosforowe	105,7	101,5	100,2	103,7	101,8	98,4	106,4	155,9	110,8	82,9
wapniowe.....	106,6	103,3	101,4	105,2	103,7	101,9	103,2	108,8	105,5	101,6
Środki ochrony roślin	104,3	100,5	99,4	101,9	101,7	100,8	101,1	109,9	107,0	100,8
Zwierzęta hodowlane i ptactwo	105,4	102,5	98,5	107,0	107,6	102,9	102,3	104,1	103,5	102,3
Pasze.....	110,2	98,1	102,6	112,1	90,4	99,1	116,2	114,5	94,0	100,4
Maszyny i narzędzia rolnicze	103,9	102,7	102,7	117,7	110,6	102,2	103,1	102,9	102,1	101,4
Materiały budowlane	106,6	100,6	100,1	111,1	104,9	100,9	113,0	105,0	98,1	99,2
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem)	127,9	101,2	105,0	112,6	107,7	99,6	104,2	107,2	97,4	108,8
Obsługa maszynowa produkcji rolniczej i ogrodniczej.....	109,0	102,3	102,8	106,2	105,1	104,0	103,9	111,4	106,2	102,6
Usługi weterynaryjne	109,8	105,4	104,8	102,1	102,3	101,4	101,2	103,1	102,9	101,7

W 2010 r. obserwowano znaczną poprawę rynkowych uwarunkowań produkcji rolnej. Szacuje się, że w wyniku wyższego tempa wzrostu cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 8,6%) niż tempa wzrostu cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne (o 1,3%) **wskaźnik relacji cen („nożyce cen”)** wynosił 107,2 wobec 96,1 w 2009 r.

Dynamika cen produktów rolnych sprzedawanych przez rolników, cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne oraz wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^a
	rok poprzedni=100								
Ceny produktów rolnych sprzedawanych	92,6	99,5	111,4	97,9	102,6	114,5	101,2	97,9	108,6
Ceny towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycje	101,9	102,2	108,9	102,0	100,5	106,8	112,3	101,9	101,3
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycje	90,8	97,4	102,2	96,0	102,0	107,2	90,1	96,1	107,2

^a Dane wstępne.

W 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost cen zbóż wpłynął znacząco na poprawę relacji cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu zarówno pszenicy, jak i żyta. Również wzrost cen mleka spowodował poprawę relacji cen środków produkcji do cen tego surowca. Przy niewielkim wzroście cen skupu żywca wołowego poprawa relacji była mniej

widoczna i wystąpiła tylko w przypadku cen saletry amonowej i mieszanki paszowej. Wyraźne pogorszenie odnotowano natomiast w relacjach cen środków produkcji do cen żywca wieprzowego.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Lata/ kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w:					hl mleka
		dt				wl	
		pszenicy	żyta	żywca			
wieprzowego	wołowego						
Ciągnik „Ursus 3512” ^a – szt.....	2008	1121	1395	180	179	704	
	2009	1503	2215	159	160	809	
	2010	1308	1910	200	169	735	
	I	1646	2400	212	164	765	
	II	1601	2267	199	176	767	
Saletra amonowa – 1 dt.....	2008	1,7	2,1	0,27	0,27	1,1	
	2009	2,4	3,5	0,25	0,25	1,3	
	2010	1,7	2,5	0,26	0,22	0,96	
	I	2,1	3,1	0,28	0,21	1,0	
	II	2,1	3,0	0,26	0,23	1,0	
Mieszanka paszowa „PT-2”, dla tuczników – 1 dt.....	2008	1,7	2,2	0,28	0,28	1,1	
	2009	2,1	3,0	0,22	0,22	1,1	
	2010	1,6	2,4	0,25	0,21	0,91	
	I	2,0	2,9	0,26	0,20	0,92	
	II	1,9	2,7	0,24	0,21	0,92	
Olej napędowy letni – 1 hl.....	2008	7,0	8,7	1,1	1,1	4,4	
	2009	7,7	11,4	0,82	0,82	4,2	
	2010	7,4	10,8	1,1	0,95	4,1	
	I	x	x	x	x	x	
	II	9,0	12,7	1,11	0,98	4,3	
	III	6,7	9,4	1,01	1,00	4,2	
	IV	x	x	x	x	x	

^a Dane za lata 2008–2009 dotyczą ciągnika „Ursus 2812” i są nieporównywalne z danymi za 2010 r.

Ogólna powierzchnia zasiewów pod zbiory w 2010 r. wyniosła 11,5 mln ha i była mniejsza o 1,2% od notowanej przed rokiem. W stosunku do 2009 r. areal uprawy zbóż ogółem (zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, kukurydzy, gryki, prosa i innych zbożowych) zmniejszył się o 1,2% i wyniósł 8,5 mln ha. Wyraźnemu ograniczeniu uległa powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku – o 5,0% (do ok. 0,8 mln ha) oraz ziemniaków – o 3,4% (do 0,5 mln ha).

Według wynikowego szacunku przeprowadzonego w listopadzie 2010 r., zbiory i plony głównych ziemiopłodów w 2010 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Zbiory			Plony		
	w mln ton	2009=100	2001-2005 ^a = =100	z 1 ha w dt	2009=100	2001-2005 ^a = =100
Zboża ogółem.....	27,3	91,5	102,0	32,2	92,5	100,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	25,5	91,0	102,9	31,4	92,1	101,6
pszenica	9,5	96,9	105,2	39,4	94,5	103,7
żyto	3,3	88,1	83,6	23,4	88,0	95,9
jęczmień.....	3,5	88,7	105,9	31,6	91,9	99,7
owies.....	1,3	94,3	99,2	24,8	92,2	100,4
pszenżyto	4,1	78,5	126,9	32,6	91,3	101,2
mieszanki zbożowe	3,8	97,2	95,6	27,1	93,4	98,5
Rzepak i rzepik.....	2,1	83,2	176,3	27,0	87,7	109,8
Ziemniaki	8,8	90,3	60,0	179,0	93,7	99,4
Buraki cukrowe	9,8	90,5	80,3	491,0	90,4	119,5
Warzywa gruntowe	4,3	88,4	91,3	x	x	x
Owoce z drzew	2,2	71,3	80,0	x	x	x
Owoce jagodowe.....	0,5	96,9	111,5	x	x	x

^a Przeciętne roczne.

Plonowanie w 2010 r. podstawowych ziemiopłodów, przede wszystkim na skutek niekorzystnych warunków agrometeorologicznych, było słabsze niż przed rokiem. **Zbiory zbóż** ogółem, w wyniku niższego plonowania oraz (w mniejszym stopniu) zmian w strukturze zasiewów związanych z ograniczeniem powierzchni uprawy zbóż intensywnych (pszenżyta i jęczmienia), wyniosły 27,3 mln t i były gorsze od bardzo wysokich ubiegłorocznych o 8,5%. Zbiory pozostałych głównych ziemiopłodów były również niższe od uzyskanych w 2009 r.

Skup zbóż⁸ kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–XII 2010		XII 2010		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	XI 2010 =100
Ziarno zbóż^a	4087,5	109,8	346,2	85,2	72,2
w tym:					
pszenica.....	2867,0	118,5	269,8	99,7	75,2
żyto	351,4	77,6	23,8	44,0	71,9

^a Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

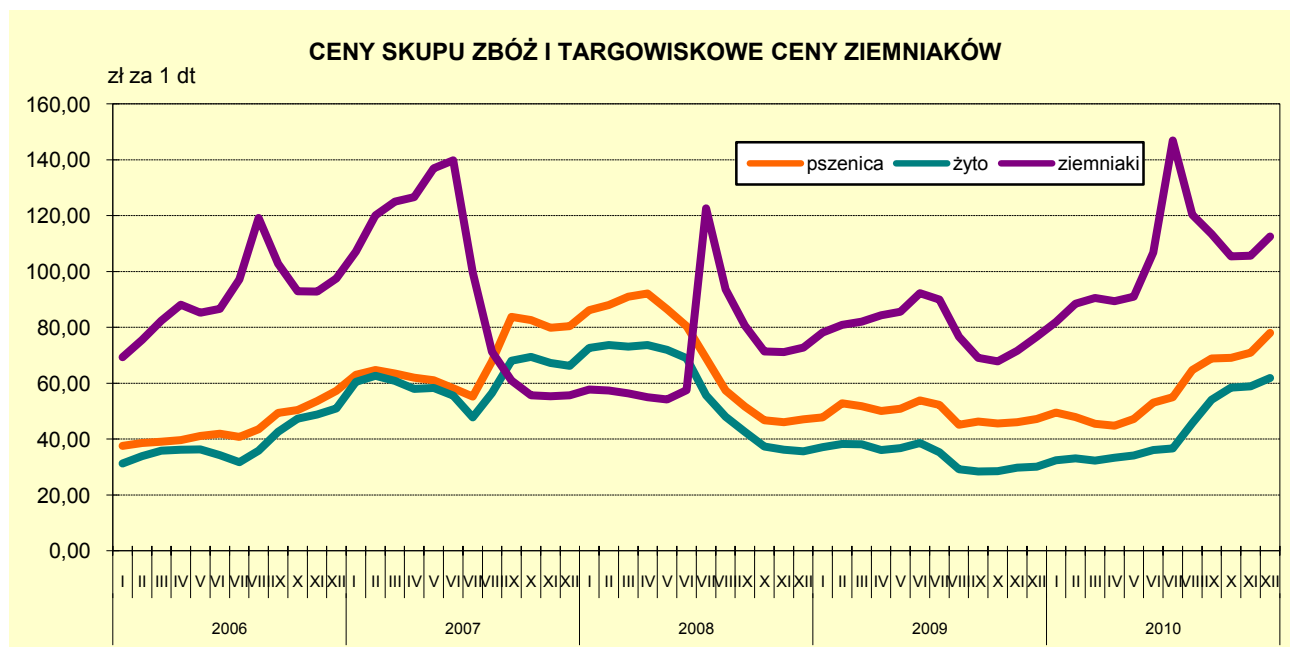
⁸ Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

Skup zbóż⁹ podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) z ubiegłorocznych zbiorów, w okresie lipiec–grudzień 2010 r. wyniósł 4087,5 tys. t i był większy o 9,8% niż w analogicznym okresie 2009 r. Pszenicy skupiono więcej o 18,5% niż przed rokiem, natomiast żyta mniej o 22,4%. W grudniu 2010 r. skupiono 346,2 tys. t zbóż podstawowych, tj. mniej o 14,8% niż przed rokiem, w tym pszenicy i żyta mniej odpowiednio o 0,3% i o 56,0%.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	W skupie					Na targowiskach				
	XII 2010			I-XII 2010 ^a		XII 2010			I-XII 2010	
	zł	XII 2009= =100	XI 2010= =100	zł	I-XII 2009= =100	zł	XII 2009= =100	XI 2010= =100	zł	I-XII 2009= =100
Pszenica ^b za 1 dt.....	77,97	165,4	110,0	59,40	122,2	82,08	153,7	103,4	64,91	113,3
Żyto ^b za 1 dt.....	61,91	205,3	105,1	40,69	122,7	64,25	159,9	104,2	48,58	106,7
Ziemniaki ^c za 1 dt.....	38,37	102,8	155,7	36,05	113,7	112,54	146,9	106,5	98,51	124,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło (bez cieląt) ^d	5,16	111,1	104,8	4,60	101,0	4,80	100,4	101,3	4,79	100,8
trzoda chlewna.....	3,89	100,2	102,3	3,89	84,2	4,00	99,3	101,0	3,83	84,9
drób.....	3,39	103,6	100,4	3,46	94,6
Prosię na chów za 1 szt.....	107,45	67,8	105,7	130,20	75,4
Mleko za 1 hl.....	118,31	112,8	102,8	105,66	118,3	x	x	x	x	x

a Dane nieostateczne. b W skupie bez ziarna siewnego. c Na targowiskach – jadalne. d Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

Przy zwiększonej krajowej podaży ziarna ze zbiorów 2009 r. w okresie lipiec 2009 r. – czerwiec 2010 r. **ceny zbóż** kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem,

⁹ Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

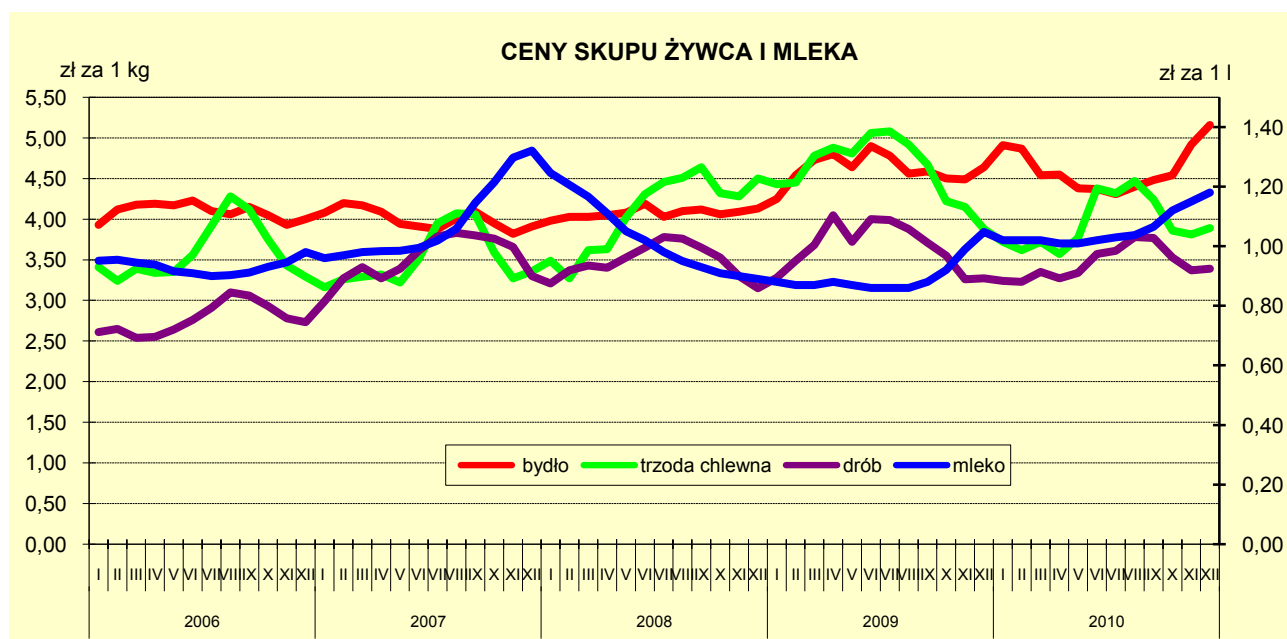
porównywalnym do notowanego w sezonie 2004/05 i 2005/06. Niepewność co do wielkości i jakości nowych zbiorów wpłynęła na wzrost cen ziarna zapoczątkowany pod koniec I półrocza 2010 r. Spadek zbiorów w 2010 r. wpłynął na dalszy, znaczący wzrost cen zbóż. W grudniu ub. roku, w stosunku do czerwca cena pszenicy była wyższa w skupie o 47,1%, a na targowiskach o 38,6%, natomiast żyta odpowiednio o 71,8% i o 51,8%. W 2010 r. ziarno oferowane na targowiskach było droższe niż w skupie.

W 2010 r., przy zmniejszonych zbiorach **ziemniaków** (w stosunku do dwóch poprzednich lat), ich ceny kształtowały się na wysokim poziomie. W grudniu ub. roku, przy skupie ziemniaków większym o 82,7% niż przed rokiem, ich przeciętna cena w skupie i na targowiskach była wyższa odpowiednio o 2,8% i o 46,9%.

Skup żywca rzeźnego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2010		I–XII 2010 ^a	
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Ogółem^b	1479,9	107,2	2667,7	112,0
w tym:				
wołowy (łącznie z cielęcym)	142,3	90,7	228,7	103,3
wieprzowy	726,7	107,1	1272,6	113,9
drobiowy.....	606,1	112,1	1159,1	111,9

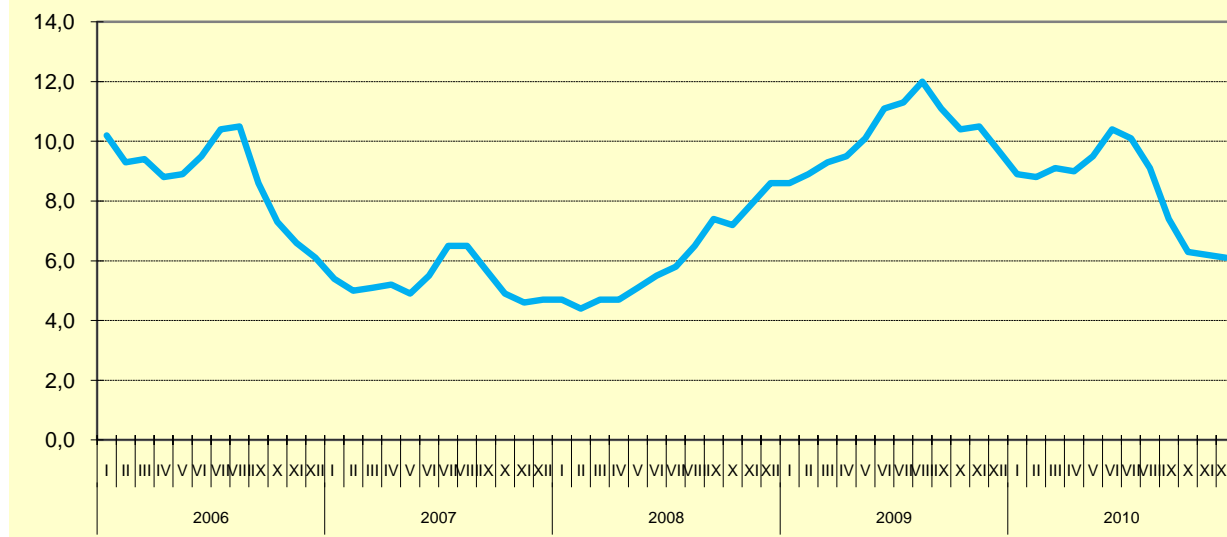
^a Za II półrocze dane meldunkowe. ^b Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej cieplej (w wbc); wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy.

W 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, skup żywca rzeźnego ogółem był większy o 12,0% w wyniku znacznego wzrostu skupu żywca wieprzowego – o 13,9% i drobiowego –

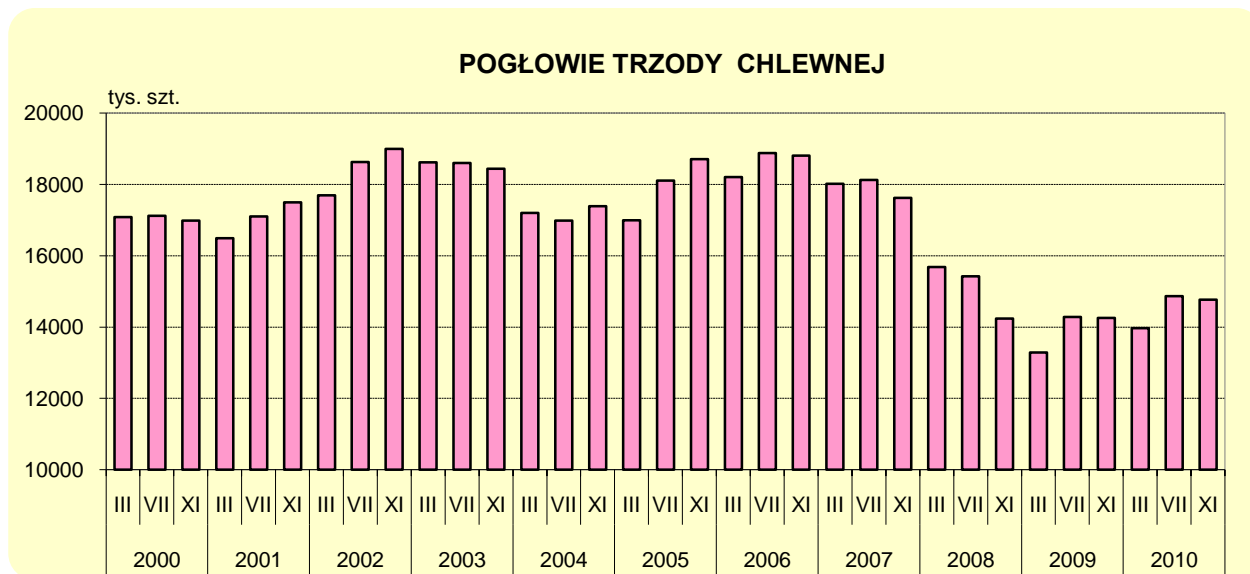
o 11,9%. Przy zwiększonych krajowych dostawach **żywca wieprzowego**, ceny trzody chlewnej kształtowały się poniżej wysokiego poziomu sprzed roku. W 2010 r. za 1 kg żywca na obu rynkach płacono przeciętnie o ponad 15% mniej niż w ub. roku. W okresie styczeń-czerwiec 2010 r. nastąpił znaczący spadek cen żywca wieprzowego w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (o ok. 20% na obu rynkach). W czerwcu 2010 r. za 1 kg żywca wieprzowego płacono w skupie 4,38 zł, a na targowiskach 3,81 zł, tj. mniej odpowiednio o 13,6% i o 20,8% niż przed rokiem. W grudniu 2010 r. ceny żywca wynosiły: w skupie 3,89 zł/kg, na targowiskach 4,00 zł/kg i były zbliżone do notowanych w grudniu 2009 r., ale wyższe odpowiednio o 2,3% i o 1,0% niż przed miesiącem. Mimo to, ze względu na szybszy wzrost cen zbóż, znacznemu pogorszeniu uległa relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach, mówiąca o poziomie opłacalności produkcji trzody chlewnej, i w grudniu 2010 r. wynosiła ona 6,1 wobec 6,2 przed miesiącem oraz 9,7 w analogicznym miesiącu 2009 r. Na skutek obniżającej się opłacalności tuczu świń obserwowano spadek cen prosiąt do dalszego chowu. W grudniu 2010 r. za 1 prosię rolnicy otrzymywali ok. 107 zł (tj. o 5,7% więcej niż przed miesiącem, ale o 32,2% mniej niż w grudniu 2009 r.), a średnio w całym 2010 r. za 1 prosię płacono ok. 130 zł (tj. mniej o 24,6% niż przed rokiem).

RELACJA CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

Według stanu w końcu listopada 2010 r. **pogłowie trzody chlewnej** wynosiło 14,8 mln szt. i było o 514,3 tys. sztuk, tj. o 3,6% większe niż przed rokiem. W porównaniu ze stanem z końca listopada 2009 r. zwiększyło się przede wszystkim pogłowie warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg – o 7,6% oraz trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej – o 5,9%. Pogłowie loch na chów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, zmniejszyło się do 1326,5 tys. szt., w tym loch

prośnych do 835,9 tys. szt., tj. odpowiednio o 2,5% i o 4,5%. Stado prosiąt liczyło 4282,1 tys. szt., tj. o 0,4% mniej niż przed rokiem.

Pogłowie trzody chlewnej kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Marzec 2010		Lipiec 2010		Listopad ^a 2010		
	w tys. szt.	rok poprzedni= =100	w tys. szt.	rok poprzedni= =100	w tys. szt.	rok poprzedni= =100	w odsetkach
Ogółem	13977,8	105,2	14865,4	104,1	14766,8	103,6	100,0
Prosięta do 20 kg.....	4311,7	105,3	4544,1	102,0	4282,1	99,6	29,0
Warchlaki od 20 kg do 50 kg	3836,0	104,8	3997,8	104,3	4001,0	107,6	27,1
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:							
na ubój.....	4413,4	106,4	4892,3	106,9	5123,7	105,9	34,7
na chów	1416,7	102,3	1431,2	101,5	1360,0	97,3	9,2
w tym lochy.....	1383,5	102,5	1396,4	101,6	1326,5	97,5	9,0
w tym prośne	895,6	100,6	866,3	99,9	835,9	95,5	5,7

^a Dane wstępne.

W 2010 r., przy wysokim poziomie skupu żywca drobiowego, przeciętna cena **drobiu rzeźnego** była niższa o 5,4% niż w 2009 r. W grudniu 2010 r., przy skupie żywca drobiowego (93,6 tys. t) mniejszym o 3,7% niż przed miesiącem i większym o 13,3% niż przed rokiem, za 1 kg tego surowca płacono w skupie więcej o 0,4% niż przed miesiącem i o 3,6% niż w grudniu 2009 r.

Ceny **żywca wołowego**, pomimo występujących sezonowych zmian, były w 2010 r. względnie stabilne. Średnia roczna cena skupu żywca wołowego (4,60 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (4,95 zł/kg) wzrosła w porównaniu z 2009 r. odpowiednio o 1,0% i o 1,5%. W grudniu 2010 r. przeciętne ceny skupu żywca wołowego (5,16 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (5,59 zł/kg) wzrosły w skali miesiąca odpowiednio o 4,8% i o 5,7% i były wyższe o ok. 11% niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym przeciętna cena 1 kg żywca wołowego (4,80 zł/kg) i młodego bydła

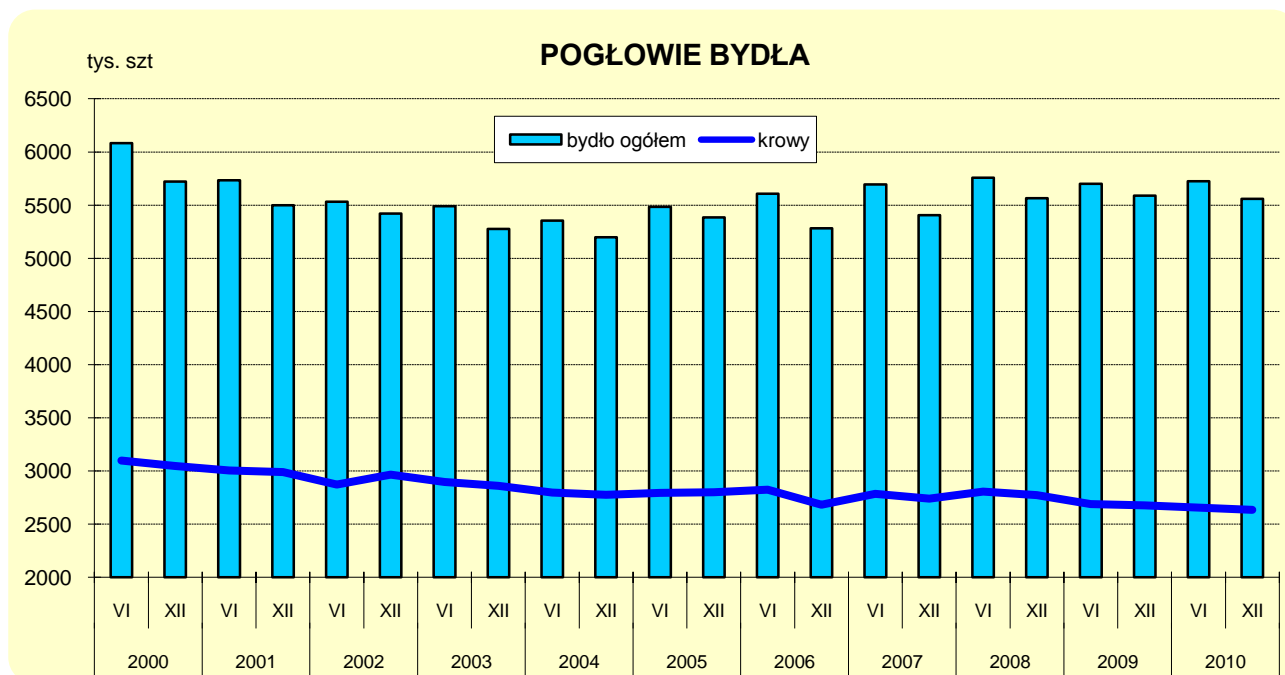
rzeźnego (5,16 zł/kg) nieco zwiększyła się w porównaniu z notowaną w listopadzie 2010 r. (stosownie o 1,3% i o 0,8%), a w stosunku do grudnia 2009 r. kształtowała się odpowiednio na poziomie o 0,4% wyższym i o 1,9% niższym. W 2010 r. na targowiskach przeciętne ceny za 1 kg żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego wzrosły w ujęciu rocznym (po 0,8%) i wynosiły stosownie 4,79 zł i 5,21 zł.

Pogłowie bydła kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	Czerwiec 2010			Grudzień 2010 ^a		
	w tys. szt.	rok poprzedni=100	w %	w tys. szt.	rok poprzedni=100	w %
Ogółem	5724,0	100,4	100,0	5559,5	99,5	100,0
Cielęta poniżej 1 roku.....	1456,8	99,0	25,5	1385,8	97,6	24,9
Młode bydło od 1 do 2 lat...	1243,9	103,3	21,7	1226,3	102,8	22,1
Bydło 2-letnie i starsze	3023,3	100,0	52,8	2947,4	99,0	53,0
w tym krowy	2655,7	98,8	46,4	2635,5	98,4	47,4
w tym mleczne.....	2538,2	97,4	44,3	2528,8	97,8	45,5

^a Dane wstępne.

W grudniu 2010 r. **pogłowie bydła** ogółem liczyło 5559,5 tys. sztuk i było mniejsze o 30,7 tys. szt. (o 0,5%) niż przed rokiem. Spadek ten był wynikiem ograniczenia stanu pogłowia we wszystkich grupach wiekowo-użytkowych (z wyjątkiem młodego bydła w wieku 1-2 lat), w tym spadku pogłowia krów mlecznych (o 2,2%), czemu towarzyszył znaczący w skali roku wzrost cen skupu mleka (o 12,8%).

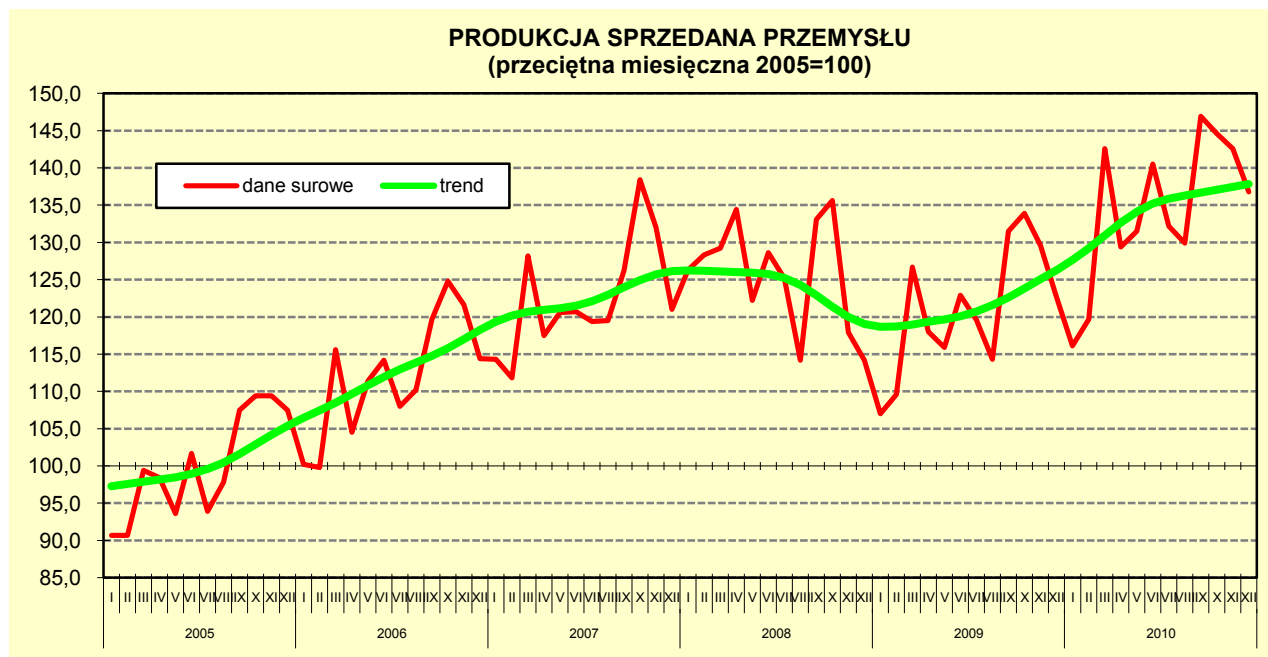
W 2010 r. dostawy **mleka** do skupu wynosiły 8696,7 mln l i były mniejsze o 1,9% niż w 2009 r. Od maja 2010 r. utrzymywała się rosnąca tendencja jego cen. Przeciętne ceny mleka w 2010 r. (ok. 106 zł/hl) kształtowały się na poziomie znacznie wyższym (o 18,3%) niż przed rokiem. W grudniu 2010 r., przy zwiększonej ilości skupionego surowca – o 3,7% w skali miesiąca i o 0,9% w skali roku, odnotowany wzrost cen mleka wyniósł odpowiednio 2,8% i 12,8%.

W 2010 r. w obrocie targowiskowym średnia cena krowy dojnej (ok. 2495 zł) i jałówki jednorocznej (ok. 1573 zł) była zbliżona do notowanej przed rokiem (wyższa odpowiednio o 0,3% i o 0,2%).

Przemysł

Według wstępnych szacunków **produkcja sprzedana przemysłu**¹⁰ ogółem ukształtowała się w 2010 r. na poziomie o 9,7% wyższym niż w roku poprzednim (w 2009 r. spadek o 4,5%).

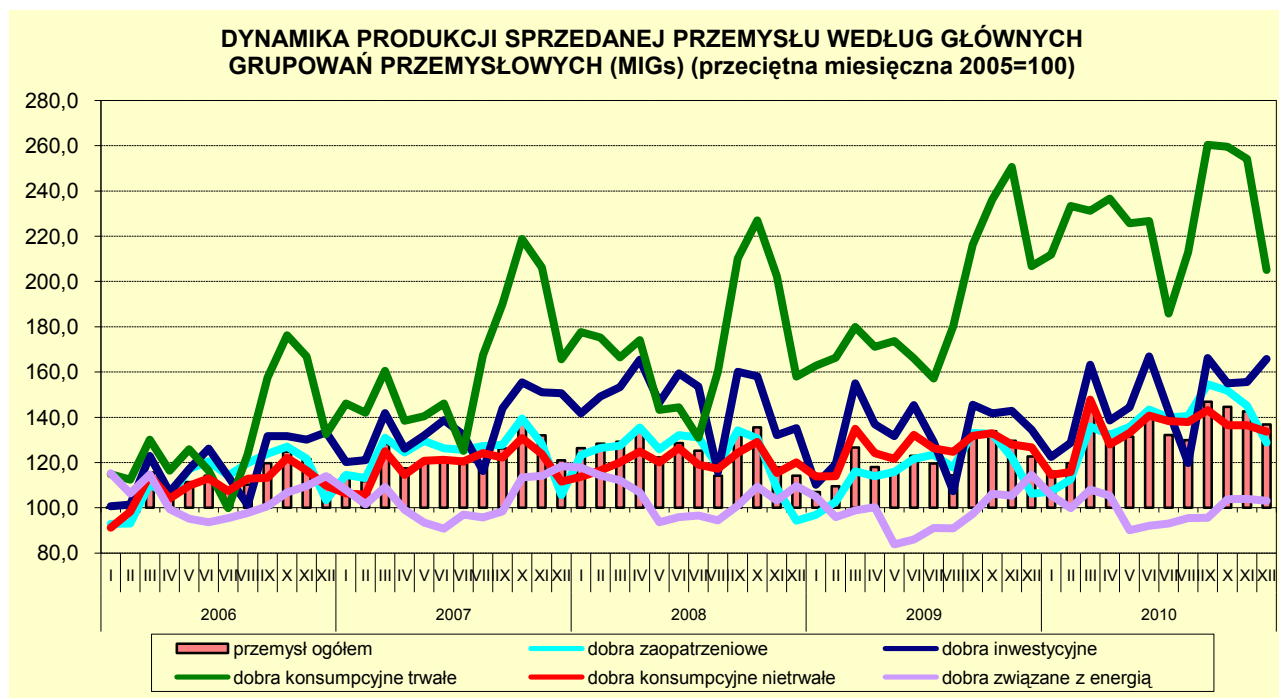
Produkcja sprzedana przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2010 r. była o 9,8% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 3,2% w 2009 r.). Wysoki poziom produkcji utrzymywał się w kolejnych kwartałach. Na korzystne wyniki wpłynęły znaczne wzrosty w sekcji przetwórstwo przemysłowe.

¹⁰ W cenach stałych, łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

W 2010 r. zwiększenie produkcji obserwowano we wszystkich sekcjach przemysłu. W przetwórstwie przemysłowym sprzedaż zwiększyła się o 11,2%, natomiast w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 6,3%. W górnictwie i wydobywaniu oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę notowano niewielkie wzrosty (odpowiednio o 1,3% oraz 0,1%), a w IV kwartale br. w obu sekcjach wystąpił spadek produkcji.

Wśród **głównych grupowań przemysłowych**¹¹, po spadku produkcji sprzedanej w 2009 r. w większości tych grupowań, w 2010 r. notowano w skali roku wzrost produkcji sprzedanej w zakresie dóbr zaopatrzeniowych – o 17,6%, konsumpcyjnych trwałych – o 12,6%, inwestycyjnych – o 9,8% oraz konsumpcyjnych nietrwałych – 3,7%. Nieco zmniejszyła się natomiast sprzedaż dóbr związanych z energią – o 1,1%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w 2010 r. o 10,4% wyższa niż przed rokiem, przy mniejszym o 0,5% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 5,2%.

¹¹ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniającym Rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grupowań Przemysłowych.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009					2010						
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	XII	I-XII	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100											
Przemysł.....	96,8	90,0	93,3	98,7	105,5	109,5	111,6	110,8	107,5	111,5	109,8	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	87,0	87,7	82,0	86,2	92,4	98,1	103,6	107,4	96,2	90,8	101,3	5,3
przetwórstwo przemysłowe.....	97,3	90,1	93,8	99,1	106,7	110,8	112,5	112,5	108,9	114,3	111,2	83,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	95,2	88,4	92,4	102,0	100,2	102,8	104,6	94,3	98,5	96,9	100,1	9,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ..	101,9	100,1	97,9	100,7	109,2	107,0	109,5	102,6	106,4	108,2	106,3	2,2
Z przemysłu ogółem – działy:												
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	83,9	83,5	74,1	85,5	92,8	100,7	103,5	96,3	86,2	83,3	96,3	2,8
produkcja artykułów spożywczych	106,1	99,8	102,0	106,8	116,5	107,7	106,0	105,2	107,9	110,7	106,7	15,4
produkcja napojów	107,4	118,8	98,1	112,2	103,2	84,5	92,7	98,9	91,4	90,4	92,3	1,9
produkcja odzieży	89,3	84,5	85,9	90,8	96,2	99,3	100,2	99,4	101,0	103,1	100,0	0,7
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	98,6	90,0	96,7	102,6	106,0	104,7	112,5	111,4	112,9	116,4	110,5	2,4
produkcja papieru i wyrobów z papieru	104,9	97,4	103,2	104,5	114,8	121,7	121,5	118,9	108,4	110,4	117,3	2,5
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	94,9	87,4	84,2	99,3	108,1	111,9	111,2	100,1	71,2	78,9	96,9	6,5
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	95,0	88,5	92,9	95,7	104,3	109,7	129,3	138,3	71,4	114,1	112,0	4,4
produkcja wyrobów farmaceutycznych	107,3	110,8	116,8	106,0	98,0	111,4	99,3	111,0	103,1	101,8	106,0	1,2
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	98,1	88,5	93,1	102,3	109,1	114,4	119,1	112,5	117,0	116,7	115,7	5,3
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców												
niemetalicznych.....	93,6	77,8	96,2	99,2	99,6	104,2	113,3	123,9	122,4	114,5	116,9	4,0
produkcja metali.....	75,7	64,7	61,7	79,3	113,8	106,6	125,1	104,4	149,3	131,9	121,0	3,8
produkcja wyrobów z metali	94,4	93,6	94,1	91,9	97,9	102,6	108,9	121,2	121,7	127,0	113,9	5,6
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	111,4	95,1	121,9	128,4	106,5	151,5	180,8	142,7	125,6	130,5	147,2	4,1
produkcja urządzeń elektrycznych.....	107,3	103,7	106,9	107,9	109,9	123,8	102,0	115,3	119,9	123,3	115,5	4,0
produkcja maszyn i urządzeń	92,2	98,0	87,4	91,4	92,6	93,6	93,9	101,7	105,4	112,8	98,5	3,5
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	88,2	72,9	83,9	88,1	114,2	125,0	116,2	114,7	108,8	115,2	115,9	9,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	96,1	104,4	115,3	92,3	77,3	91,1	79,0	88,6	97,5	162,8	88,4	1,1
produkcja mebli.....	97,4	92,7	97,6	98,0	101,3	88,6	93,9	99,7	97,3	100,9	94,9	2,5

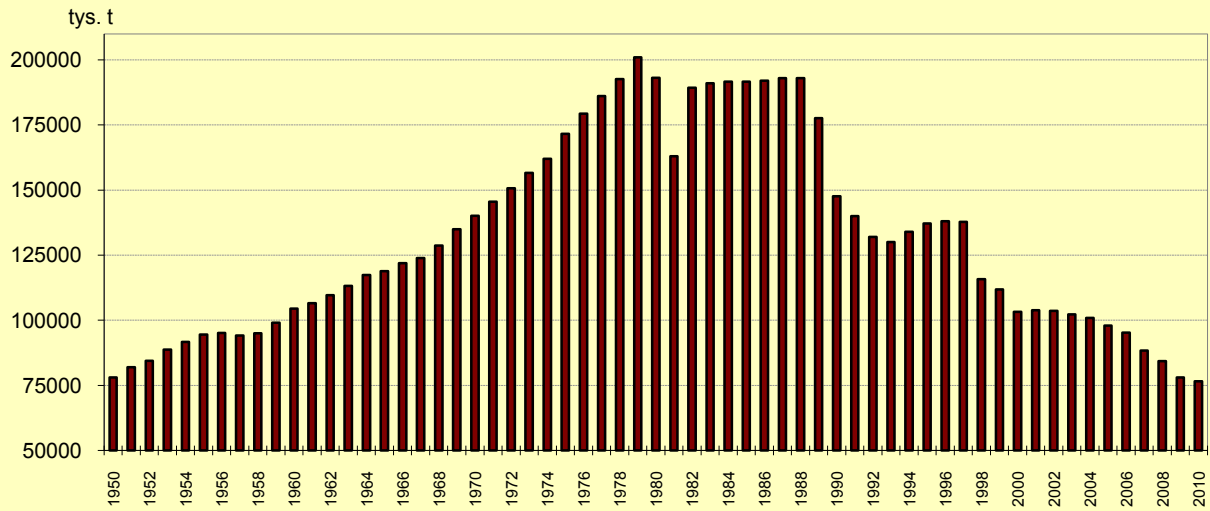
W 2010 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym wystąpił w 24 (spośród 34) działach przemysłu, których udział stanowił 78,5% wartości produkcji przemysłowej ogółem. Zwiększenie sprzedaży obserwowano m.in. w produkcji:

- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 47,2% (m.in. elektronicznych elementów i obwodów drukowanych – o 135,1%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 17,3% (m.in. masy włóknistej, papieru i tektury o 29,9%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 16,9% (m.in. szkła i wyrobów ze szkła – o 20,0%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 15,9% (m.in. części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 26,8%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 15,7% (m.in. wyrobów z gumy – o 21,3%),
- urządzeń elektrycznych – o 15,5% (m.in. sprzętu gospodarstwa domowego – o 17,7%),
- wyrobów z metali – o 13,9% (m.in. obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych – o 22,0%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 12,0% (m.in. farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających – o 29,9%).

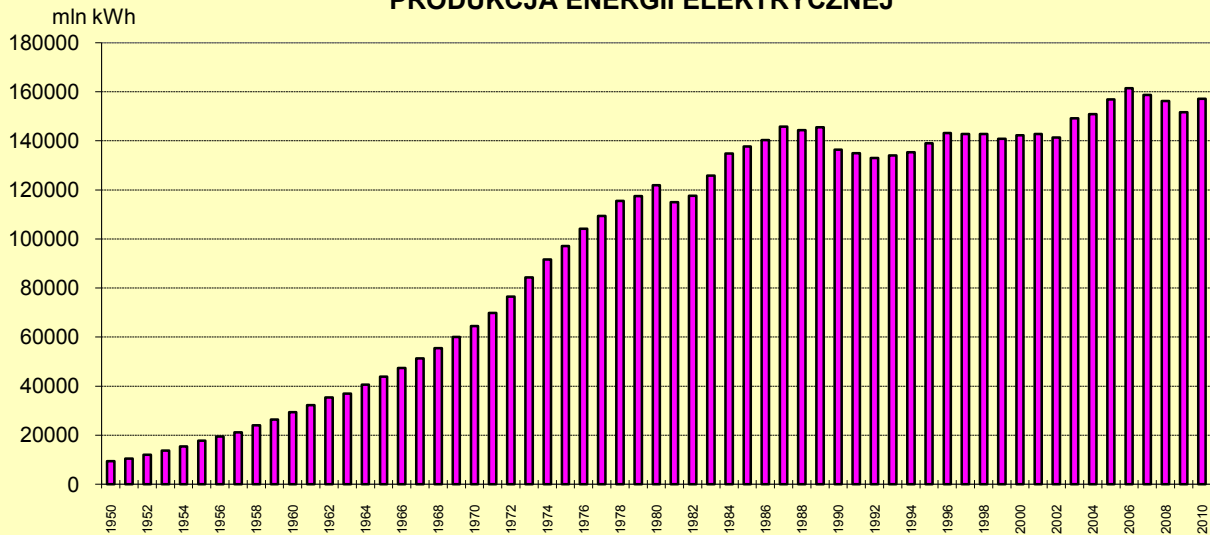
Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 15% produkcji sprzedanej przemysłu), w 2010 r. była o 6,7% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 6,1%). Zwiększyła się sprzedaż w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 33,2%, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 8,6%, produkcji wyrobów piekarskich i mącznych oraz przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa (wzrost po 6,8%), produkcji pozostałych artykułów spożywczych (o 4,3%), a także wyrobów mleczarskich (o 1,9%). Spadek wystąpił w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 20,3%, olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 15,5% oraz w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 0,4%.

W 2010 r., podobnie jak w roku poprzednim, zmniejszyła się w skali roku sprzedaż w zakresie wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 3,7%) oraz produkcja sprzedana m.in. mebli – o 5,1%, jak również maszyn i urządzeń – o 1,5% (w tym maszyn ogólnego przeznaczenia – o 5,7%).

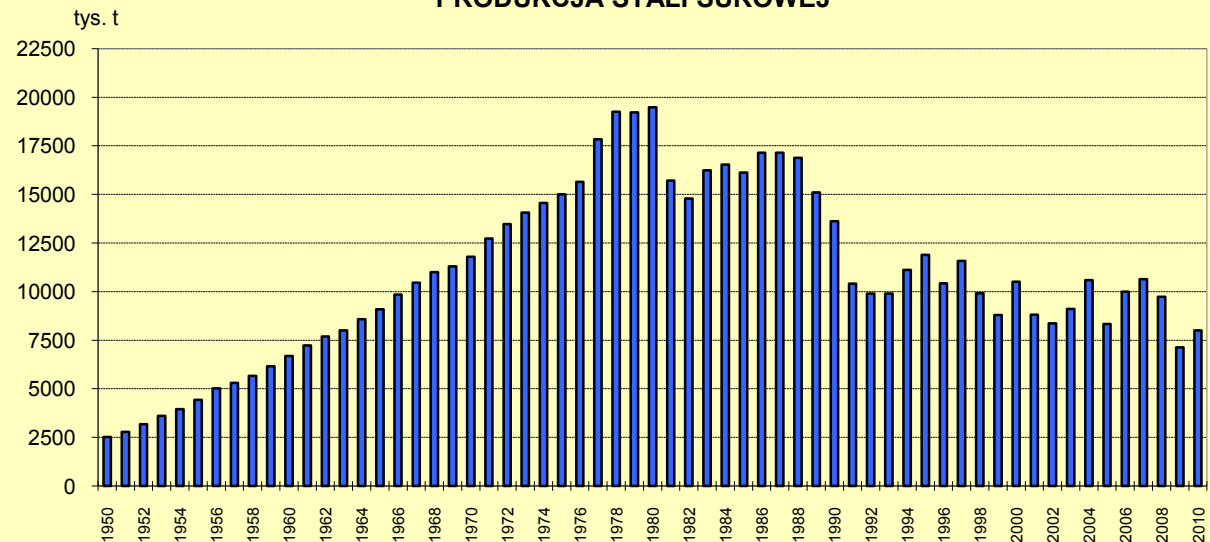
WYDOBYCIE WĘGLA KAMIENNEGO

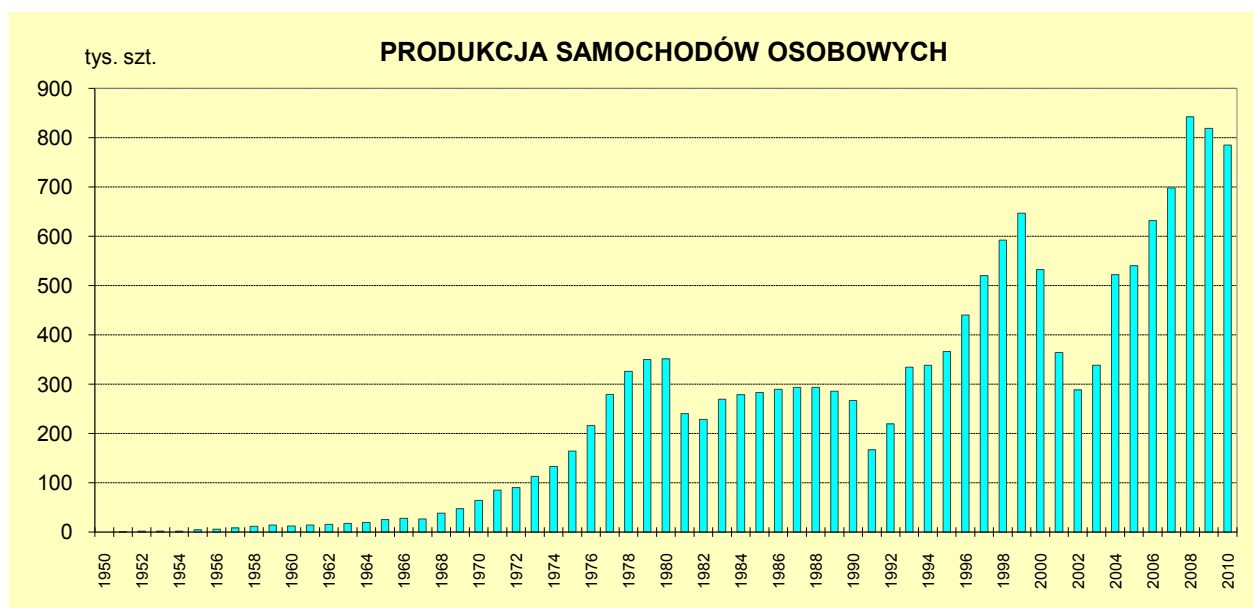
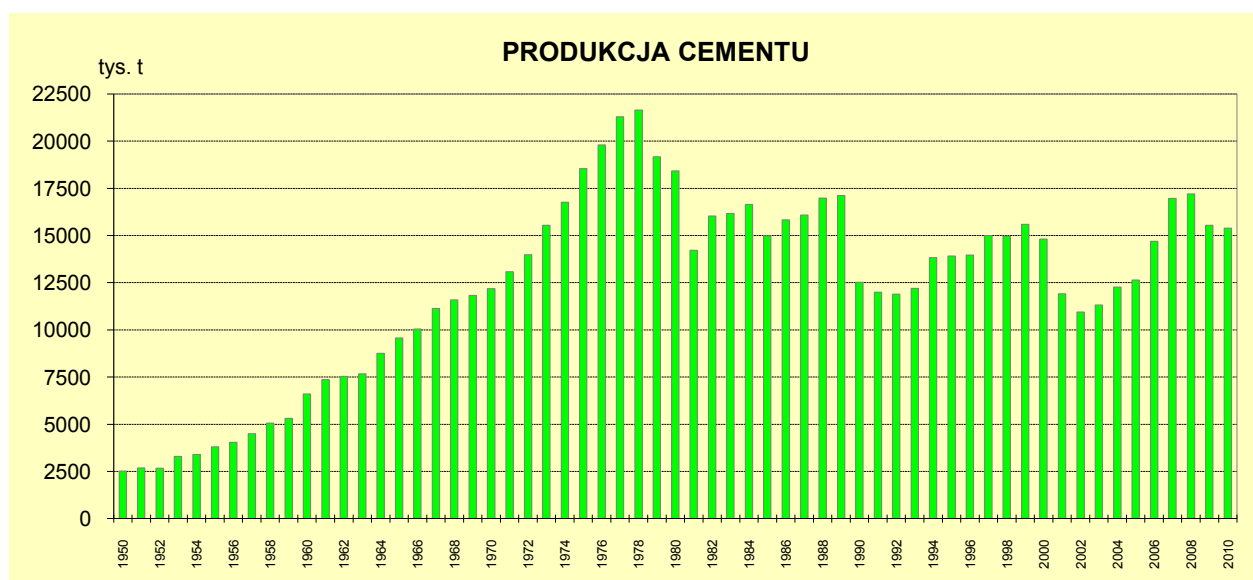
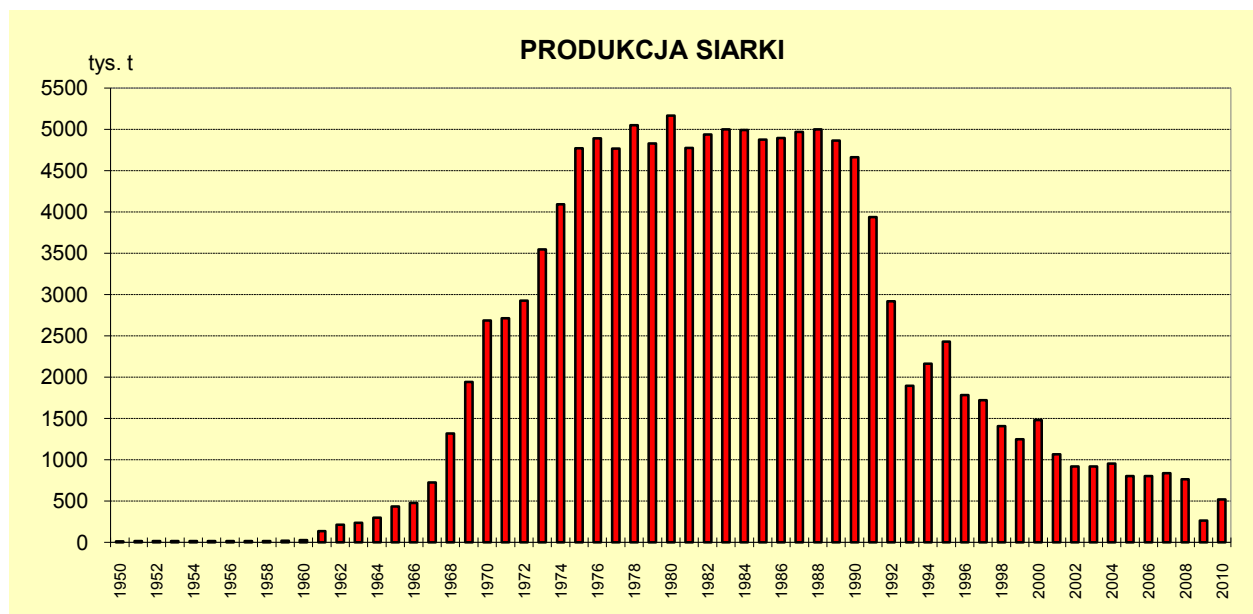

PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

PRODUKCJA STALI SUROWEJ

Z obserwowanych w 2010 r. 238 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 154 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. gazu ziemnego, siarki, produktów uboju bydła i cieląt oraz trzody chlewnej, mięsa drobiowego, wędlin, margaryny oraz mieszanek do smarowania pieczywa, serów niedojrzewających i twarogu, cukru, piwa, papierosów z tytoniu, obuwia, tarcicy iglastej, płyt pilśniowych, koksu, olejów napędowych i opałowych, nawozów azotowych i fosforowych, opon, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, rur stalowych, miedzi rafinowanej, komputerów, odbiorników telewizyjnych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, maszyn pralniczych automatycznych, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep oraz energii elektrycznej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 84 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla kamiennego, masła, serów podpuszczkowych dojrzewających, win owocowych, tarcicy liściastej, benzyny silnikowej, odkurzaczy, ciągników rolniczych, samochodów osobowych, pojazdów do transportu publicznego, wagonów kolejowych towarowych oraz rowerów.

W grudniu 2010 r. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się w skali roku o 11,5% (przed rokiem wzrost o 7,4%), natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem obniżyła się o 4,1%. Wyższa niż przed rokiem była sprzedaż w przetwórstwie przemysłowym – o 14,3% oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 8,2%. Spadek sprzedaży, podobnie jak przed miesiącem, obserwowano w górnictwie i wydobywaniu (o 9,2%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 3,1%. **Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym** produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w ujęciu rocznym o 11,5% (przed miesiącem o 7,3%), natomiast w stosunku do listopada 2010 r. zwiększyła się o 0,6%.

W styczniu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym pogorszył się, zarówno w skali miesiąca jak i roku, przy czym wskaźnik niewyrównany sezonowo przyjął ujemną wartość po raz pierwszy od grudnia 2009 r. Wpłynęły na to głównie negatywne oceny bieżącej sytuacji gospodarczej. Na ujemnym, niższym niż w grudniu ub. roku poziomie kształtują się wskaźniki bieżącego portfela zamówień krajowych i zagranicznych, produkcji oraz zdolności do bieżącego regulowania zobowiązań. Prognozy ogółu firm są lepsze niż przed miesiącem. Optymistyczne wobec pesymistycznych obserwowanych w grudniu ub. roku są przewidywania przedsiębiorstw odnośnie portfela zamówień krajowych i zagranicznych, produkcji oraz ogólnej sytuacji gospodarczej. Wciąż negatywne pozostają prognozy dotyczące zdolności do regulowania zobowiązań. Skala planowanych redukcji zatrudnienia może być nieco mniejsza niż przewidywano w grudniu.

Zwiększył się stan zapasów wyrobów gotowych do poziomu określanego przez przedsiębiorców jako nadmierny. Wzrost nadmiernych zapasów sygnalizują producenci m.in. wyrobów farmaceutycznych oraz metali. Spadek nadmiernego poziomu zapasów zgłaszają natomiast m.in. producenci odzieży i wyrobów tekstylnych.

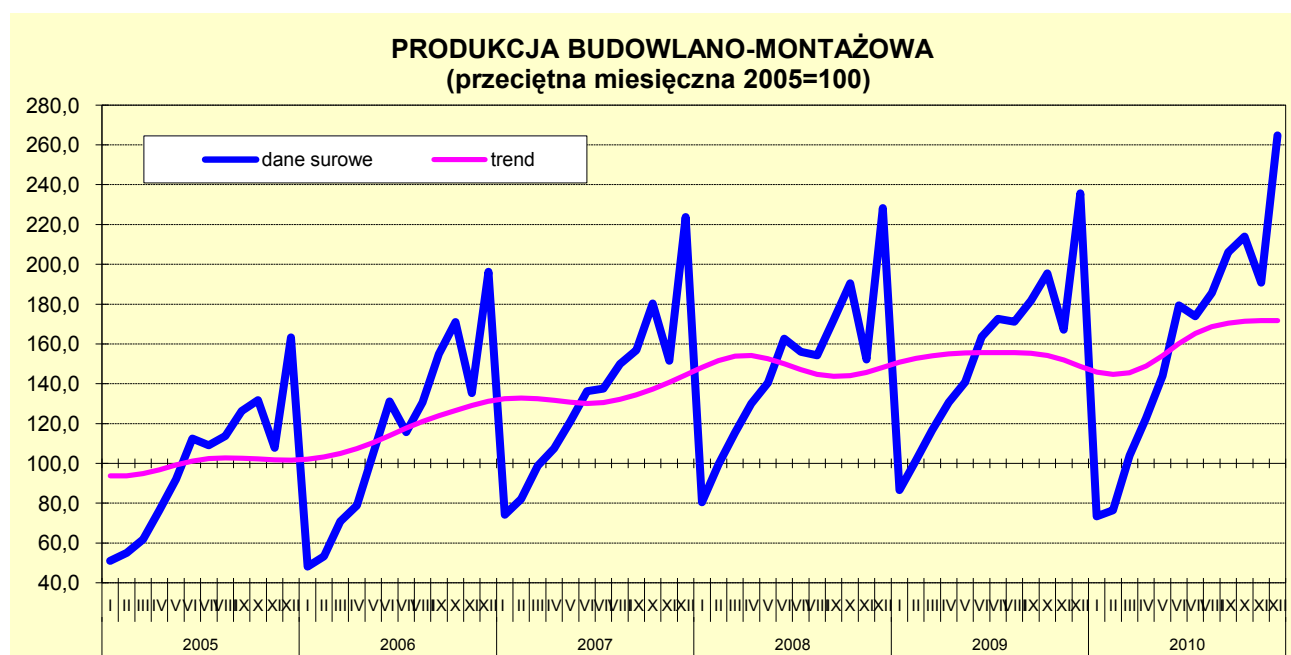
Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym szacowane jest w styczniu br. na 71,5% i ukształtowało się na poziomie nieco niższym niż przed rokiem. W ujęciu

rocznym obniżyło się ono w produkcji m.in. artykułów spożywczych, napojów, wyrobów tytoniowych oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny. Poprawa wykorzystania mocy produkcyjnych wystąpiła w produkcji m.in. skór i wyrobów skórzanych oraz metali.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w styczniu br. najbardziej uciążliwymi pozostają: niedostateczny popyt na rynku krajowym oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej, przy czym znaczenie tych barier zmniejszyło się w ujęciu rocznym. Zwiększyła się natomiast w skali roku uciążliwość m.in. wysokich obciążeń na rzecz budżetu oraz niedobór wykwalifikowanych pracowników.

Budownictwo

Szacuje się, że w 2010 r. **produkcja budowlano-montażowa**¹² zrealizowana na terenie kraju przez wszystkie przedsiębiorstwa budowlane była wyższa niż przed rokiem o ponad 3% (wobec wzrostu o 5,1% w 2009 r.).

Produkcja budowlano-montażowa przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2010 r. ukształtowała się na poziomie o 3,5% wyższym niż odpowiednio przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 3,7%). Sprzedaż robót o charakterze remontowym była większa niż w 2009 r. o 11,4%, natomiast w zakresie robót o charakterze inwestycyjnym odnotowano niewielki spadek

¹² W cenach stałych, łącznie z jednostkami budowlanymi o liczbie pracujących do 9 osób.

(o 0,1%). Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej zmniejszył się w porównaniu z 2009 r. o 2,4 pkt proc. do 66,5%.

W 2010 r. rosnącej produkcji towarzyszyło zwiększenie w skali roku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (o 1,6%) i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 2,2%).

W grudniu ub. roku produkcja budowlano-montażowa była o 12,3% wyższa niż przed rokiem (w listopadzie wzrost odpowiednio o 14,2%). Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym wzrost w skali roku wyniósł 13,7%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2009				2010					2009	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	XII	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100									struktura w %	
Ogółem	98,7	101,4	104,7	103,7	84,8	93,9	98,5	103,5	112,3	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze:											
inwestycyjnym	99,5	99,4	101,9	101,7	79,5	89,0	96,0	99,9	110,0	66,5	68,9
remontowym	96,6	106,4	111,6	108,6	98,7	105,8	104,3	111,4	117,1	33,5	31,1
Z ogółem działy:											
budowa budynków.....	93,2	94,8	98,7	98,9	81,4	93,3	97,7	102,8	129,6	43,6	44,1
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	105,7	112,4	119,2	116,9	92,6	95,0	97,8	101,8	97,9	35,1	35,4
roboty budowlane specjalistyczne	104,6	102,6	98,1	94,7	84,4	94,0	101,5	107,7	111,0	21,3	20,5

W 2010 r. nastąpił wzrost sprzedaży w ujęciu rocznym we wszystkich działach – w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi o 7,7%, wznoszeniem budynków o 2,8% (w tym w jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych – o 1,4%) oraz zajmujących się głównie robotami związanymi z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej o 1,8%.

Wśród podmiotów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, wzrost produkcji w ujęciu rocznym odnotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w robotach związanych z budową dróg kołowych i szynowych (o 3,6%), mające największy udział w tym dziale. Spadek odnotowano w jednostkach zajmujących się głównie robotami związanymi z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (o 1,7%) oraz w podmiotach specjalizujących się w robotach związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,4%).

Spośród przedsiębiorstw wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne, wzrost produkcji w skali roku wystąpił w jednostkach zajmujących się rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę (o 47,9%), wykonujących głównie pozostałe specjalistyczne roboty budowlane

(o 7,7%), roboty budowlane wykończeniowe (o 2,7%) oraz instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i pozostałe instalacje budowlane (o 1,5%).

Struktura produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych (wg PKOB) kształtowała się następująco:

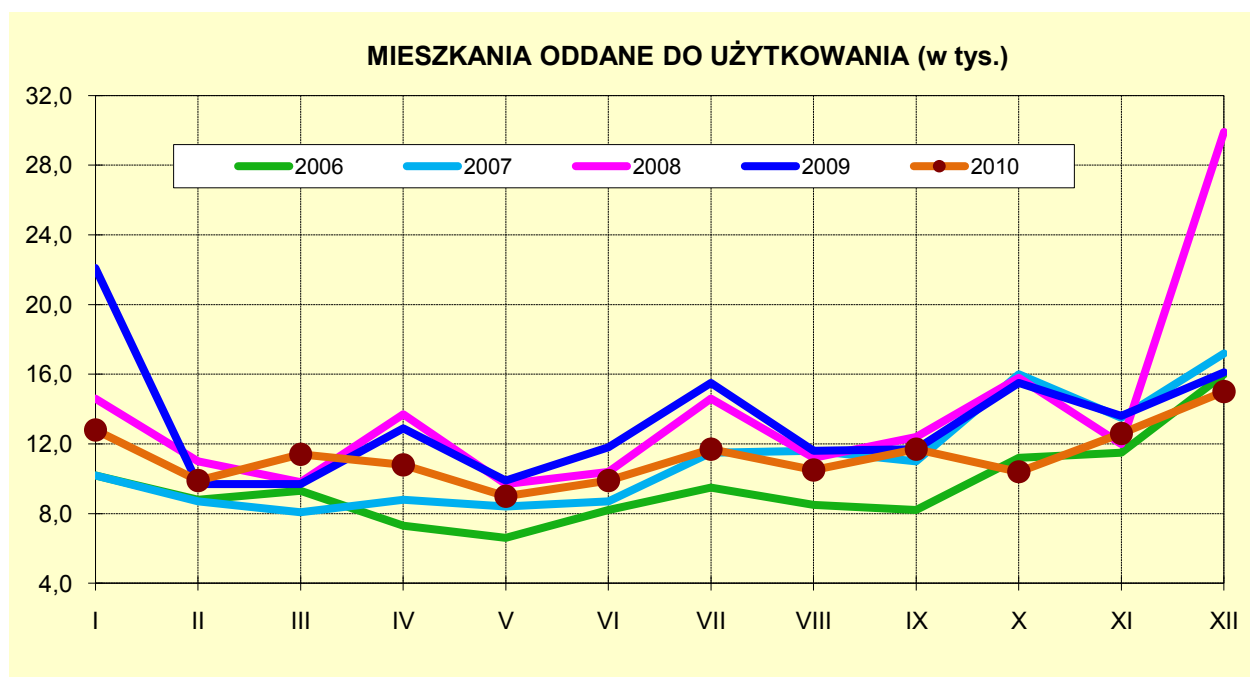
Rodzaje obiektów	Struktura (w %)	
	I-XII 2009	I-XII 2010
OGÓLEM	100,0	100,0
Budynki razem	41,7	40,6
Budynki mieszkalne	14,4	12,7
w tym:		
mieszkalne jednorodzinne	1,7	1,5
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	11,1	10,0
Budynki niemieszkalne	27,3	27,9
w tym:		
biurowe	3,2	3,2
handlowo-usługowe	6,3	6,2
przemysłowe i magazynowe	9,0	7,9
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej ..	5,9	7,7
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	58,3	59,4
w tym:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	24,7	25,4
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych.....	3,3	3,6
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	3,6	4,1
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	5,2	5,1
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze.....	11,7	10,8
oczyszczalnie wód i ścieków	2,2	2,2
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	4,6	4,8
obiekty pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane	1,8	2,0

W styczniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie jest nadal pesymistyczny, choć nieco lepszy niż w grudniu 2010 r., na co wpłynęła poprawa negatywnych prognoz w zakresie portfela zamówień krajowych, produkcji i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Skala planowanych zwolnień może być mniejsza od prognozowanej przed miesiącem. Przewiduje się nieznaczny wzrost cen realizacji robót budowlano-montażowych. Gorzej niż w grudniu ub. roku jest oceniany bieżący portfel zamówień krajowych i sytuacja finansowa przedsiębiorstw.

W styczniu br. jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorcy wskazują warunki atmosferyczne, konkurencję na rynku i koszty zatrudnienia. W porównaniu ze styczniem ub. roku najbardziej zmniejszyło się znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem, konkurencją na rynku i trudnościami z uzyskaniem kredytu, a w największym stopniu wzrosła uciążliwość barier związanych z warunkami atmosferycznymi i kosztami zatrudnienia.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych¹³, w 2010 r. **oddano do użytkowania** 135715 mieszkań, tj. o 15,2% mniej niż przed rokiem (w 2009 r. spadek odpowiednio o 3,1%). Spadek odnotowano we wszystkich formach budownictwa, w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 26,4%, a w indywidualnym o 2,1%. Niższa niż przed rokiem była również liczba mieszkań zrealizowanych w budownictwie zakładowym – o 54,7%, spółdzielczym – o 29,1%, komunalnym – o 19,7% oraz społecznym czynszowym – o 9,6%.

W 2010 r., po raz pierwszy od 2003 r., zanotowano zmniejszenie udziału budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania (o 6,0 pkt proc. do 39,2%), natomiast po dwóch latach spadku zwiększył się udział budownictwa indywidualnego (o 6,9 pkt proc. do 51,9%).

W 2010 r. efekty budownictwa mieszkaniowego w dwunastu województwach były gorsze niż przed rokiem. Najbardziej znaczący spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania odnotowano w województwie małopolskim (o 34,8% do 12,3 tys.) oraz mazowieckim (o 27,1% do 28,4 tys.). Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w 2010 r. w skali roku zwiększyła się w czterech województwach, najbardziej w województwie opolskim (o 22,4% do 2,2 tys.) oraz świętokrzyskim (o 21,8% do 2,3 tys.). W województwie łódzkim wybudowano o 9,4% mieszkań więcej niż przed rokiem (tj. oddano 6,9 tys. mieszkań), a w podlaskim – o 2,5% mieszkań więcej (tj. oddano 4,3 tys. mieszkań).

¹³ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W grudniu ub. roku oddano do użytkowania 15005 mieszkań, tj. o 6,7% mniej w skali roku (wobec spadku o 46,2% w grudniu 2009 r.). Mniejszą niż przed rokiem liczbę mieszkań przekazano we wszystkich formach budownictwa, w tym w budownictwie indywidualnym – o 6,5% (przed rokiem spadek o 51,9%) i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 2,5% (wobec spadku o 44,5%). Gorsze niż przed rokiem efekty obserwowano również w budownictwie komunalnym, w którym oddano 480 mieszkań (wobec 631 w grudniu 2009 r.), spółdzielczym – 448 mieszkań (wobec 522), społecznym czynszowym – 432 mieszkania (wobec 574) oraz zakładowym – 30 mieszkań (wobec 45).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	2009				2010			
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	2008=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	2009=100	przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w m ²
Ogółem	160002	100,0	96,9	99,6	135715	100,0	84,8	106,4
indywidualne	71971	45,0	86,4	144,2	70425	51,9	97,9	146,2
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	72326	45,2	108,4	65,7	53225	39,2	73,6	66,3
spółdzielcze	7260	4,5	84,0	57,2	5146	3,8	70,9	58,8
społeczne czynszowe	3600	2,3	112,3	49,5	3254	2,4	90,4	50,0
komunalne	4202	2,6	154,5	43,4	3374	2,5	80,3	39,4
zakładowe	643	0,4	111,4	62,0	291	0,2	45,3	71,7

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w 2010 r. wyniosła 106,4 m² i była o 6,8 m² większa niż przed rokiem. Wzrost wielkości przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania odnotowano we wszystkich formach budownictwa, z wyjątkiem komunalnego.

W 2010 r. utrzymał się, zapoczątkowany przed dwoma laty, spadek liczby wydanych pozwoleń na budowę (174,9 tys., tj. o 2,2% mniej niż w 2009 r.), natomiast wzrosła liczba rozpoczętych mieszkań (158,1 tys., tj. o 10,6% więcej niż w 2009 r.).

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

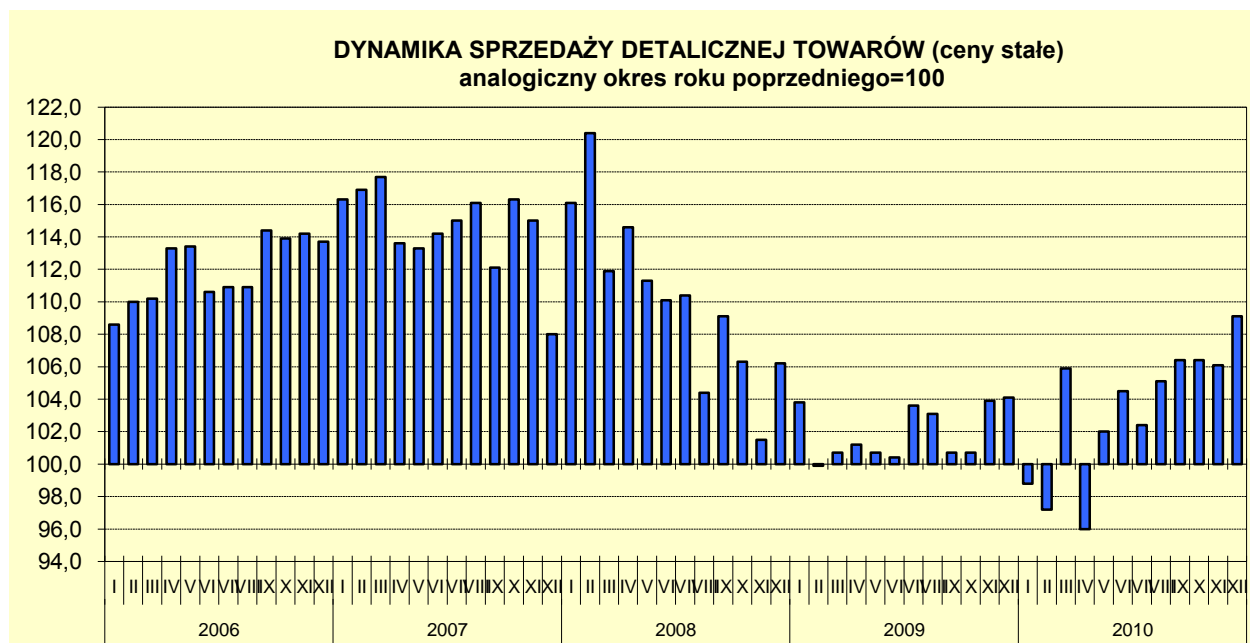
Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	2010					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	2009=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	2009=100
Ogółem	174929	100,0	97,8	158064	100,0	110,6
indywidualne	98934	56,6	96,1	86477	54,7	96,3
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	68581	39,2	108,2	63015	39,9	142,2
spółdzielcze	3530	2,0	95,0	4644	2,9	110,7
społeczne czynszowe	907	0,5	19,0	2035	1,3	101,8
komunalne	2824	1,6	83,8	1815	1,1	73,6
zakładowe	153	0,1	25,8	78	0,1	58,6

Szacuje się, że w końcu grudnia ub. roku w **budowie** było 692,7 tys. mieszkań, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

Według wstępnych szacunków, **sprzedaż detaliczna ogółem**¹⁴ w 2010 r. ukształtowała się na poziomie o 1,5% wyższym niż w roku poprzednim (kiedy notowano wzrost o 1,7%).

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż detaliczna w 2010 r. rosła nieco szybciej niż w 2009 r. – zwiększyła się o 3,1% (wobec 2,7%). Po znaczącym spowolnieniu tempa wzrostu w I kwartale ub. roku (do 0,3% w skali roku), w kolejnych okresach obserwowano przyspieszenie dynamiki sprzedaży i w IV kwartale 2010 r. wzrost wyniósł 7,3%.

Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej, po spadku w 2009 r., wzrost w skali roku notowano w sprzedaży „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 8,3%, na co wpłynęła zwłaszcza wysoka dynamika obserwowana w II połowie roku) oraz „paliw stałych, ciekłych i gazowych” (o 5,1%). W grupie o największym udziale w wartości sprzedaży, tj. „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” odnotowano spadek sprzedaży – o 1,9%, wobec wzrostu obserwowanego w 2009 r.

W grudniu ub. roku sprzedaż detaliczna rosła znacznie szybciej niż w poprzednich okresach 2010 r. i w skali roku zwiększyła się o 9,1% (wobec 6,1% w listopadzie 2010 r.). Wzrost notowano

¹⁴ W cenach stałych, łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

w większości grup, w tym m.in. w sprzedaży „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 40,7%). Obserwowany od lipca 2010 r. spadek w grupie „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” został zahamowany i w grudniu w tej grupie odnotowano niewielki wzrost sprzedaży (o 0,2%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009						2010						2009	
	I–XII	XII	I–III	IV–VI	VII–X	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–XII	XII	I–XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100												struktura w %	
O g ó l e m^a	102,7	104,1	101,0	101,0	103,6	104,7	100,3	101,1	102,9	107,3	103,1	109,1	100,0	100,0
w tym:														
pojazdy samochodowe, motocykle, części.....	95,3	100,7	87,8	87,8	102,9	104,3	90,7	103,0	114,0	123,7	108,3	140,7	9,6	9,4
paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	93,7	104,9	89,4	91,2	92,4	101,5	106,3	106,4	100,6	107,6	105,1	105,7	18,2	17,0
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	104,8	102,6	105,0	103,7	107,8	103,0	96,0	96,4	96,8	102,4	98,1	100,2	27,9	29,0
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowa- nych sklepach.....	118,7	112,1	119,3	125,4	118,9	112,0	114,4	111,1	112,9	116,2	113,6	115,9	7,8	7,3
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	114,2	112,7	113,6	114,2	117,0	112,4	114,0	113,7	118,0	112,7	114,5	115,4	4,5	4,0
włókno, odzież, obuwie....	122,3	123,6	122,2	128,0	116,2	122,5	116,8	109,2	122,7	119,1	117,1	117,0	4,8	4,5
meble, rtv, agd.....	98,7	93,0	103,4	107,3	95,2	92,4	110,4	120,6	135,5	126,2	123,5	122,4	7,0	6,0
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjali- zowanych sklepach	101,2	96,8	107,5	103,1	96,6	99,7	86,7	80,6	81,2	81,7	82,3	89,4	5,9	7,4
pozostałe	103,4	108,9	99,0	96,6	108,5	110,0	94,4	92,8	93,8	98,2	94,8	104,1	13,6	15,0

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁵ w 2010 r. była o 12,2% wyższa niż w roku poprzednim, a w przedsiębiorstwach hurtowych – większa o 8,7%. Wzrost sprzedaży, chociaż wolniejszy niż w 2009 r., obserwowano w grupie „kosmetyki i wyroby farmaceutyczne” (o 5,0%), „wyroby tytoniowe” (o 3,5%) oraz „żywność” (o 3,2%). Po spadku w 2009 r., znaczne zwiększenie sprzedaży obserwowano m.in. w grupie „narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie” (o 15,5%) oraz „półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom” (o 15,3%).

W grudniu ub. roku utrzymał się, obserwowany od maja, wysoki wzrost sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach handlowych, który wyniósł 18,6% w skali roku, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – 11,9%.

Według styczniowych badań, **ogólny klimat koniunktury** w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych oceniany jest negatywnie, co jest głównie wynikiem pogorszenia

¹⁵ W cenach bieżących w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób).

prognoz w większości badanych kategorii, przy poprawie ocen bieżącej sprzedaży oraz zobowiązań finansowych. W podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw, tylko oceny koniunktury formułowane przez podmioty duże są korzystne, a najbardziej pesymistyczne pozostają wśród jednostek mikro. Wśród badanych branż, ujemny wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury notowano we wszystkich grupach, z wyjątkiem podmiotów z branży „włókno, odzież, obuwie”. Pogłębiły się w stosunku do grudnia ub. roku negatywne prognozy sytuacji finansowej dla ogółu jednostek, na co w największym stopniu wpływają niekorzystne wskazania przedsiębiorstw małych oraz mikro. Gorsze niż w poprzednich miesiącach są również przewidywania ogółu jednostek dotyczące sprzedaży i popytu na towary oraz prognozy dotyczące ogólnej sytuacji gospodarczej.

Wśród barier utrudniających działalność ankietowanych firm w styczniu br., podobnie jak w całym 2010 r., najbardziej powszechną barierą pozostaje konkurencja na rynku, choć jej uciążliwość w skali roku obniżyła się. Zmniejsza się również odczuwalność niedostatecznego popytu. Znaczenie pozostałych barier nie uległo istotnym zmianom.

Transport

Szacuje się, że w 2010 r. **sprzedaż usług**¹⁶ w jednostkach transportu ogółem¹⁷ (w cenach stałych) zwiększyła się o 5,4% w stosunku do roku poprzedniego (w 2009 r. spadek o 8,4%), przy czym w większym stopniu wzrosła sprzedaż usług zrealizowanych przez jednostki sektora publicznego niż prywatnego.

W jednostkach transportu o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2010 r. sprzedaż była o 7,4% wyższa niż przed rokiem (w 2009 r. notowano spadek o 2,8%). Dynamika sprzedaży usług transportowych zwiększała się w kolejnych okresach i w IV kwartale wzrost wyniósł 12,0%.

Spośród grup o największym udziale w transporcie ogółem, w 2010 r. znaczące zwiększenie sprzedaży usług notowano w magazynowaniu i działalności wspierającej transport (o 13,0%) oraz transporcie samochodowym (o 11,4%). Spadek natomiast wystąpił w transporcie rurociągowym (o 12,7%) i kolejowym (o 5,0%). Sprzedaż usług transportowych zrealizowana w grudniu ub. roku była o 13,5% wyższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w 2010 r. wyniosły 401,8 mln ton, tj. o 8,2% więcej niż przed rokiem, na co wpłynął w największym stopniu wzrost odnotowany w II kwartale ub. roku. W okresie 12 miesięcy 2010 r. zwiększyły się przewozy

¹⁶Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹⁷ Łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

we wszystkich rodzajach transportu, z wyjątkiem transportu wodnego śródlądowego i morskiego. W grudniu 2010 r. przewieziono 31,3 mln ton ładunków, tj. o 0,1% mniej niż w analogicznym miesiącu 2009 r.

Transportem kolejowym w 2010 r. przewieziono 211,6 mln ton ładunków, tj. o 8,9% więcej niż przed rokiem. Było to rezultatem znacznego zwiększenia przewozów w komunikacji międzynarodowej (o ok. 30%), w tym ładunków tranzytowych (o ok. 58%), eksportowanych (o ok. 32%), importowanych (o ok. 24%) oraz niewielkiego wzrostu w komunikacji wewnętrznej (o ok. 1%). Komunikacja międzynarodowa stanowiła 32,0% przewozów ładunków transportem kolejowym (przed rokiem – 27,0%). Wzrost przewozów odnotowano w większości grup ładunków. W grudniu 2010 r. przewieziono 16,1 mln ton ładunków, tj. o 6,1% mniej niż w analogicznym miesiącu 2009 r.

Transportem samochodowym zarobkowym w 2010 r. przewieziono 127,2 mln ton ładunków, tj. o 13,3% więcej niż przed rokiem. Na obserwowany wzrost miała wpływ szczególnie korzystna dynamika w IV kwartale ub. roku (wzrost o 17,3%). W grudniu 2010 r. przewieziono 10,2 mln ton ładunków (wzrost o 17,4% w skali roku). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zwiększył się o 3,7% w stosunku do grudnia 2009 r.

Transportem rurociągowym w 2010 r. przetłoczono 50,7 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 0,9% więcej niż przed rokiem. W grudniu ub. roku przetłoczono 4,3 mln ton tych produktów, tj. o 1,3% mniej niż w analogicznym miesiącu 2009 r.

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w 2010 r. wyniosły 5,0 mln ton, tj. o 11,8% mniej niż przed rokiem. W grudniu 2010 r. przewieziono 0,2 mln ton ładunków, tj. o 59,3% mniej niż w analogicznym miesiącu 2009 r.

Transportem morskim w 2010 r. przewieziono 7,5 mln ton ładunków, czyli o 18,2% mniej niż przed rokiem. W grudniu ub. roku przewozy wyniosły 0,6 mln ton ładunków i były o 26,8% mniejsze niż przed rokiem.

W portach morskich przeładowano w 2010 r. 59,5 mln ton ładunków, tj. o 32,0% więcej niż w 2009 r. Zwiększyły się przeładunki we wszystkich grupach, z tego w kategorii kontenery – o 53,7%, ładunki masowe ciekłe – o 42,1% (głównie z powodu wzrostu przeładunku ropy naftowej – o 48,7%), ładunki masowe suche – o 26,3% (szczególnie ze względu na wzrost przeładunku węgla i koksu – o 45,3%), ładunki toczne – o 21,7% oraz pozostałe ładunki drobnicowe – o 6,9%. W porównaniu z 2009 r. wyższa w 2010 r. była wielkość przeładunków w portach: Police (o 128,1%), Świnoujście (o 51,8%), Gdańsk (o 40,9%), Szczecin (o 14,0%) oraz Gdynia (o 8,7%). W grudniu 2010 r. przeładowano w portach morskich 4,9 mln ton ładunków, tj. o 27,3% więcej niż przed rokiem.

Środkami komunikacji publicznej (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) przewieziono w 2010 r. 805,3 mln pasażerów, tj. o 10,6% mniej niż przed rokiem, co było związane

m.in. ze zmniejszeniem przewozów w transporcie samochodowym (o 12,7% do 534,8 mln osób) oraz kolejowym (o 6,9% do 263,2 mln osób). Wyższe niż przed rokiem były przewozy w transporcie lotniczym (o 49,3% do 6,5 mln osób).

W styczniu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa pozostaje negatywny, podobnie jak w grudniu ub. roku. Odnotowano nieznaczną poprawę w ocenach ogólnej sytuacji gospodarczej, jednak gorzej postrzegane są sprzedaż, popyt i sytuacja finansowa. Po raz pierwszy od dłuższego czasu przedsiębiorstwa sygnalizują wzrost cen usług, który według prognoz na najbliższe miesiące będzie przyspieszał. W styczniu br. spodziewany jest wolniejszy spadek popytu, sprzedaży oraz utrzymanie pesymistycznych ocen sytuacji finansowej. Planowana skala zwolnień pracowników może być niższa od prognozowanej w grudniu ub. roku.

Łączność

Szacuje się, że w 2010 r. **sprzedaż usług łączności ogółem** (obejmująca wpływy za usługi pocztowe i kurierskie oraz telekomunikacyjne) w cenach stałych wzrosła o ok. 3% w stosunku do 2009 r., podczas gdy rok wcześniej zwiększyła się o 4,1%.

W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób sprzedaż usług była o ponad 3% wyższa niż w 2009 r. (kiedy notowano wzrost o 4,3%), przy czym zwiększyła się sprzedaż usług telekomunikacyjnych, przy spadku sprzedaży usług pocztowych i kurierskich.

W końcu grudnia ub. roku liczba abonentów i użytkowników (usługi z przedpłata) **telefonii ruchomej (komórkowej)** wyniosła 47,2 mln (w tym 51% to użytkownicy) i była o 4,8% większa niż przed rokiem. Na 100 mieszkańców przypadało 123,5 abonentów i użytkowników wobec 117,9 przed rokiem. W 2010 r. przybyło ok. 2 mln abonentów i użytkowników (wobec 903 tys. przed rokiem).

W 2010 r. utrzymał się zapoczątkowany w 2005 r. spadek liczby telefonicznych łączy głównych. W końcu roku liczba łączy głównych¹⁸ w sieci publicznej **telefonii przewodowej** wyniosła ok. 7,7 mln (o ok. 9,0% mniej niż przed rokiem). Liczba łączy w dostęпах ISDN¹⁹ wyniosła 1,0 mln (ok. 91% tych łączy zainstalowano w miastach) i była o ponad 9% mniejsza niż przed rokiem. Wskaźnik gęstości abonenckiej, mierzony liczbą łączy głównych na 100 mieszkańców, w końcu grudnia 2010 r. wyniósł 20,2 (w 2009 r. – 22,2).

¹⁸ Standardowe łączy główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

¹⁹ ISDN – telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**²⁰ było w listopadzie 2010 r. ujemne i wyniosło minus 2286 mln EUR, tj. pogłębiło się w stosunku do listopada 2009 r. o 649 mln EUR, co głównie było rezultatem pogorszenia **saldo obrotów towarowych** oraz **saldo dochodów**. Saldo obrotów towarowych w listopadzie 2010 r. ukształtowało się na poziomie minus 1254 mln EUR (wobec minus 266 mln EUR w listopadzie 2009 r.), przy czym wartość eksportu wzrosła o 16,9%, a importu – o 26,8%. **Saldo usług** wyniosło 440 mln EUR (wobec 277 mln EUR w listopadzie 2009 r.), a na jego wartość w największym stopniu wpłynęły: dodatnie saldo usług transportowych – 215 mln EUR i podróży zagranicznych – 199 mln EUR. Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 2238 mln EUR (wzrost o 27,5%), a rozchody z tytułu importu usług wzrosły do 1798 mln EUR (o 21,7%). Ujemne **saldo dochodów** poprawiło się w porównaniu z listopadem 2009 r. o 92 mln EUR i wyniosło minus 1218 mln EUR. Było to spowodowane głównie wzrostem przychodów (o 97,3%) do 511 mln EUR, o czym szczególnie zdecydowały uzyskane przez zagranicznych inwestorów bezpośrednich dochody z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach w wysokości 1037 mln EUR. **Saldo transferów bieżących** w listopadzie 2010 r. było ujemne i wyniosło minus 254 mln EUR (wobec minus 338 mln EUR w listopadzie 2009 r.). Przychody ukształtowały się na poziomie 455 mln EUR (spadek o 50,7%), a rozchody – 709 mln EUR (spadek o 43,7%).

Rachunek kapitałowy bilansu płatniczego zamknął się dodatnim saldem w wysokości 159 mln EUR (wobec dodatniego salda – 395 mln EUR w listopadzie 2009 r.).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w listopadzie 2010 r. wyniosło 3509 mln EUR (wobec 2523 mln EUR w analogicznym miesiącu 2009 r.). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 3526 mln EUR, w tym wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce wyniosła minus 634 mln EUR. Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą ukształtowały się na poziomie minus 363 mln EUR. Na wielkość **saldo rachunku finansowego** wpływały również inwestycje portfelowe: aktywa wyniosły 173 mln EUR, a pasywa – 1508 mln EUR oraz pozostałe inwestycje: aktywa w wysokości 284 mln EUR, a pasywa – 2652 mln EUR. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 111 mln EUR.

Wartość **aktywów rezerwowych** w listopadzie 2010 r. obniżyła się o 271 mln EUR, a stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec listopada 2010 r. wyniósł 74219 mln EUR.

²⁰ Opracowano na podstawie materiałów NBP.

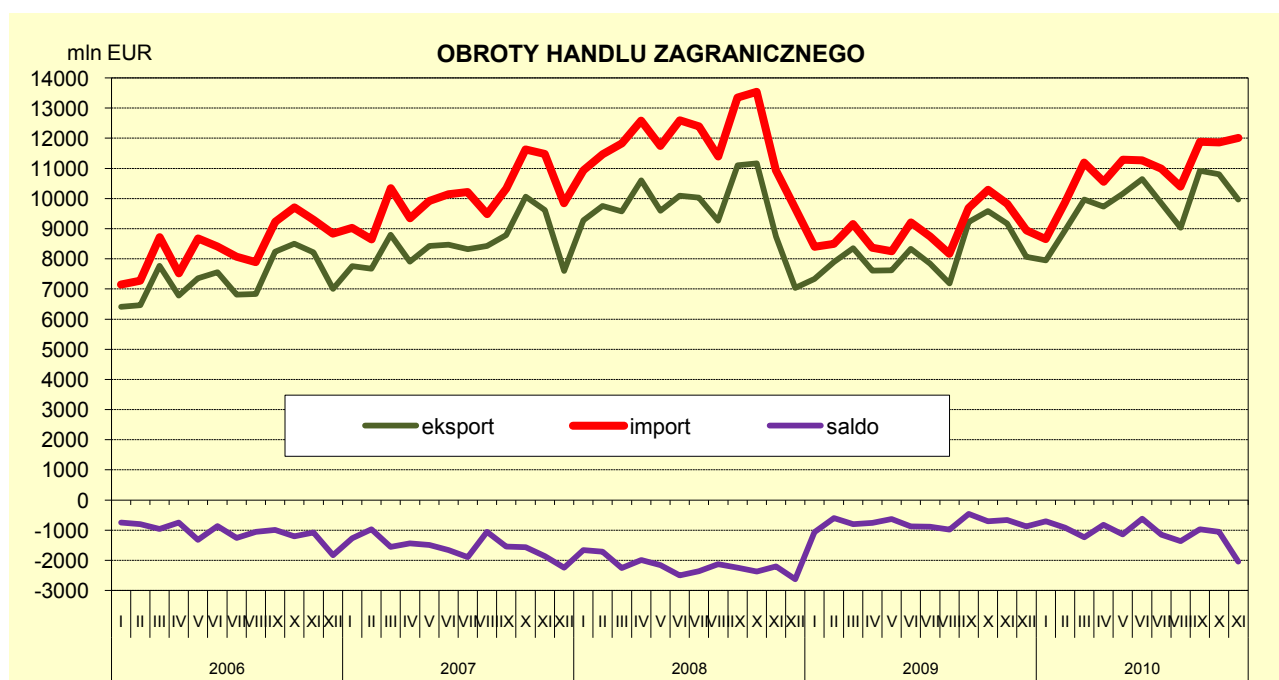
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2009	XI 2010	XII 2009–XI 2010 ^a
	w mln EUR		
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-1 637	-2 286	-11 016
Saldo obrotów towarowych	-266	-1 254	-5 728
Eksport	9 293	10 866	120 801
Import.....	9 559	12 120	126 529
Saldo usług	277	440	3 090
Przychody.....	1 755	2 238	23 879
Rozchody.....	1 478	1 798	20 789
Saldo dochodów	-1 310	-1 218	-12 764
Przychody.....	259	511	5 598
Rozchody.....	1 569	1 729	18 362
Saldo transferów bieżących	-338	-254	4 386
Przychody.....	922	455	9 357
Rozchody.....	1 260	709	4 971
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY	395	159	5 863
Przychody.....	412	170	6 089
Rozchody.....	17	11	226
C. RACHUNEK FINANSOWY	2 523	3 509	34 230
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	-51	-363	-3 233
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce	-199	-634	7 668
Inwestycje portfelowe – aktywa	-233	173	-412
Udziałowe papiery wartościowe.....	-212	131	-491
Dłużne papiery wartościowe	-21	42	79
Inwestycje portfelowe – pasywa	502	1 508	20 960
Udziałowe papiery wartościowe.....	-112	1 487	5 072
Dłużne papiery wartościowe	614	21	15 888
Pozostałe inwestycje – aktywa	1 093	284	-149
NBP	-49	0	-86
Sektor rządowy.....	-5	-3	-186
Monetarne Instytucje Finansowe.....	1 208	139	1 005
Pozostałe sektory	-61	148	-882
Pozostałe inwestycje – pasywa	1 370	2 652	9 610
NBP	-559	734	1 715
Sektor rządowy.....	7	761	1 838
Monetarne Instytucje Finansowe.....	1 160	820	4 222
Pozostałe sektory	762	337	1 835
Pochodne instrumenty finansowe	41	-111	-214
D. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1 097	-1 653	-16 240
Razem A-D	184	-271	12 837
E. OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE	-184	271	-12 837

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–listopad 2010 r. obserwowano wzrost wartości wymiany towarowej z zagranicą, w porównaniu z niską w analogicznym okresie 2009 r. Najwyższą dynamikę odnotowano w II i III kwartale 2010 r., natomiast w okresie październik–listopad 2010 r. tempo wzrostu obrotów, zwłaszcza eksportu, uległo osłabieniu. W okresie jedenastu miesięcy 2010 r. zwiększyła się wartość wymiany towarowej ze wszystkimi grupami krajów, w tym szczególnie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (głównie z Rosją). Pogłębiło się ujemne saldo obrotów ogółem, głównie na skutek wzrostu niekorzystnego salda z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie ogółem obniżył się udział towarów konsumpcyjnych i dóbr inwestycyjnych, a wzrósł – towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie.

Eksport liczony w złotych w **cenach bieżących** był wyższy niż w okresie styczeń–listopad 2009 r. o 10,7% i wyniósł 431919,3 mln zł, natomiast import wzrósł o 12,5% do 479902,4 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 47983,1 mln zł (w okresie styczeń–listopad 2009 r. minus 36501,8 mln zł). Eksport wyrażony w euro zwiększył się o 19,8% do 107959,0 mln EUR, a import – o 21,7% do 119963,5 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 12004,5 mln EUR (w okresie styczeń–listopad 2009 r. minus 8433,3 mln EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 143086,6 mln USD i był wyższy o 14,8%, a import – 159095,4 mln USD, tj. o 16,8% więcej niż w okresie styczeń–listopad 2009 r. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 16008,8 mln USD (w 2009 r. minus 11629,3 mln USD).

Eksport w cenach stałych w okresie styczeń–październik 2010 r. był wyższy niż w analogicznym okresie 2009 r. o 12,0%, a import – o 11,7%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 11,4%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej o 19,2%, a z krajami rozwijającymi się o 14,3%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE wzrósł o 11,4%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 9,3%, a z krajów rozwijających się o 17,2%.

W okresie styczeń–październik 2010 r. ceny transakcyjne ogółem (liczone w złotych) towarów eksportowanych obniżyły się o 0,5%, a towarów importowanych wzrosły o 0,3% w stosunku do analogicznego okresu 2009 r. **Wskaźnik terms of trade** kształtował się na niekorzystnym poziomie 99,2 wobec 103,7 w okresie styczeń–październik 2009 r., na co wpływały przede wszystkim relacje cen w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W efekcie większego spadku cen towarów importowanych (o 4,0%) niż eksportowanych (o 1,2%) wskaźnik terms of trade w obrotach towarowych z krajami UE poprawił się i wyniósł 102,9 wobec 101,7 w okresie styczeń–październik 2009 r.

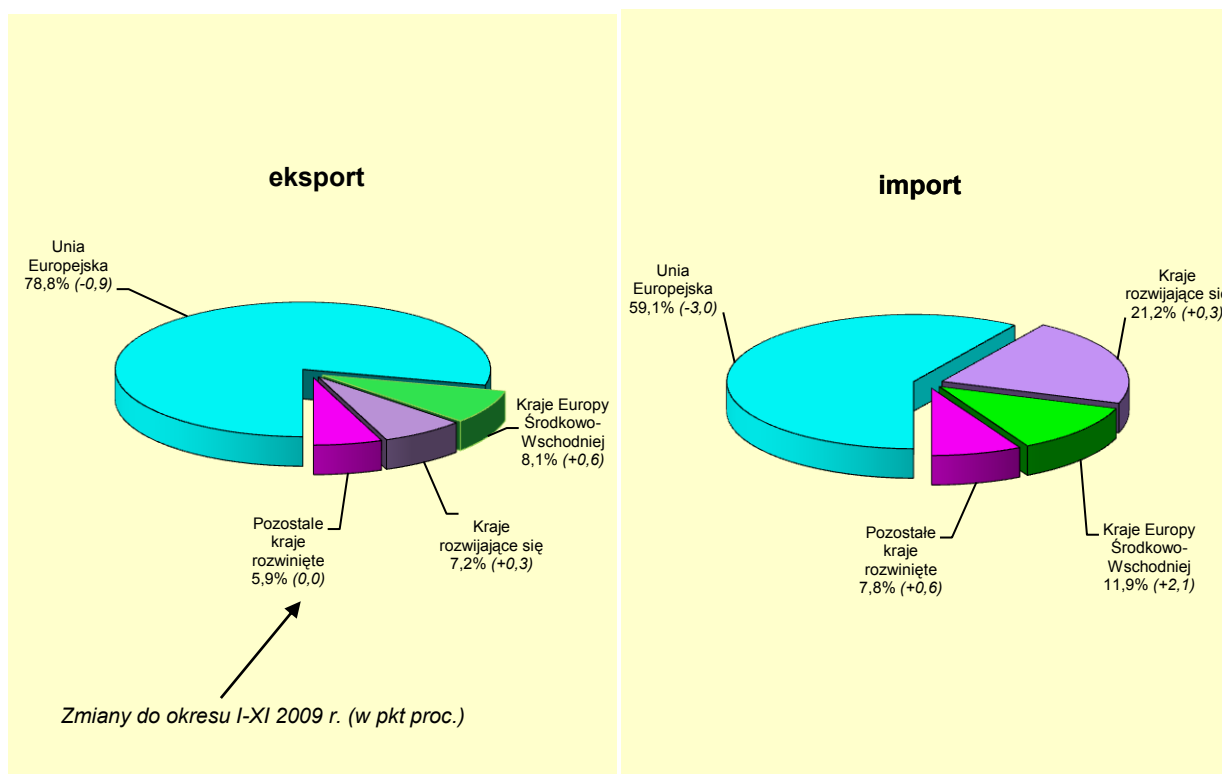
W wymianie handlowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej wskaźnik terms of trade był znacznie niższy niż odpowiednio przed rokiem (81,8 wobec 139,9 w okresie styczeń–październik 2009 r.), co spowodowane było wysokim wzrostem cen towarów importowanych (o 23,0%), przy niewielkim wzroście cen towarów eksportowanych (o 0,6%). Na pogorszenie uwarunkowań cenowych decydujący wpływ miał znaczny wzrost cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie z Rosji) – o 30,3%.

W obrotach z krajami rozwijającymi się w wyniku wzrostu cen towarów eksportowanych (o 0,3%), przy spadku cen towarów importowanych (o 3,1%) odnotowano poprawę wskaźnika terms of trade z 91,2 w okresie styczeń–październik 2009 r. do 103,5.

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2010						2009	2010
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–XI 2009=100			I–XI	
				zł	EUR	USD	struktura w %	
EKSPORT	431919,3	107959,0	143086,6	110,7	119,8	114,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte.....	366015,4	91512,7	121426,2	109,5	118,5	113,8	85,6	84,7
w tym Unia Europejska....	340422,2	85120,3	112993,8	109,5	118,4	113,8	79,7	78,8
w tym strefa euro.....	238932,1	59747,2	79325,3	108,8	117,7	113,2	56,3	55,3
Kraje rozwijające się.....	30831,1	7691,0	10136,7	114,3	124,0	117,9	6,9	7,2
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	35072,8	8755,3	11523,7	120,7	130,8	124,2	7,5	8,1
IMPORT	479902,4	119963,5	159095,4	112,5	121,7	116,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte.....	321304,6	80341,3	106598,7	108,6	117,5	113,0	69,3	66,9
w tym Unia Europejska....	283841,1	70983,3	94207,6	107,1	115,9	111,4	62,1	59,1
w tym strefa euro.....	221974,4	55511,1	73679,9	106,3	115,0	110,6	49,0	46,3
Kraje rozwijające się.....	101570,4	25369,5	33578,9	114,0	123,4	117,9	20,9	21,2
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	57027,4	14252,7	18917,8	136,7	147,5	141,3	9,8	11,9
SALDO	-47983,1	-12004,5	-16008,8	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte.....	44710,8	11171,4	14827,5	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska....	56581,1	14137,0	18786,2	x	x	x	x	x
w tym strefa euro.....	16957,7	4236,1	5645,4	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się.....	-70739,3	-17678,5	-23442,2	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	-21954,6	-5497,4	-7394,1	x	x	x	x	x

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–listopad 2010 r.

W strukturze geograficznej, w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2009 r., w obrotach ogółem obniżył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE), przy jednoczesnym wzroście udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zwiększył się, w porównaniu z okresem jedenastu miesięcy 2009 r., o 9,5% do 340422,2 mln zł, a import o 7,1% do 283841,1 mln zł. W okresie styczeń–listopad 2010 r. dodatnie saldo ukształtowało się na poziomie 56581,1 mln zł wobec 45994,8 mln zł w analogicznym okresie 2009 r. Obroty wyrażone w euro wzrosły o 18,4% w eksporcie (do 85120,3 mln EUR), a w imporcie – o 15,9% (do 70983,3 mln EUR). Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 14137,0 mln EUR wobec 10678,2 mln EUR w okresie styczeń–listopad 2009 r. Eksport i import w dolarach USA były wyższe odpowiednio o 13,8% i o 11,4%, a dodatkowo saldo wyniosło 18786,2 mln USD wobec 14774,0 mln USD w analogicznym okresie 2009 r. Eksport do krajów UE stanowił 78,8% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 59,1% wartości importu ogółem wobec odpowiednio 79,7% i 62,1% w okresie styczeń–listopad 2009 r.

Eksport do **Niemiec** wyniósł 112784,5 mln zł i był wyższy o 9,6% niż w okresie styczeń–listopad 2009 r., a import ukształtował się na poziomie – 104906,5 mln zł, tj. wzrósł o 9,1%. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 7878,0 mln zł (w analogicznym okresie 2009 r. 6771,4 mln zł). Obroty z Niemcami wyrażone w euro zwiększyły się o 18,5% w eksporcie oraz o 18,1% w imporcie, a dodatkowo saldo wyniosło 1964,2 mln EUR (w okresie styczeń–listopad 2009 r. 1574,8 mln EUR). Udział Niemiec obniżył się w eksporcie ogółem z 26,4% do 26,1%, a w imporcie ogółem z 22,5% do 21,9%.

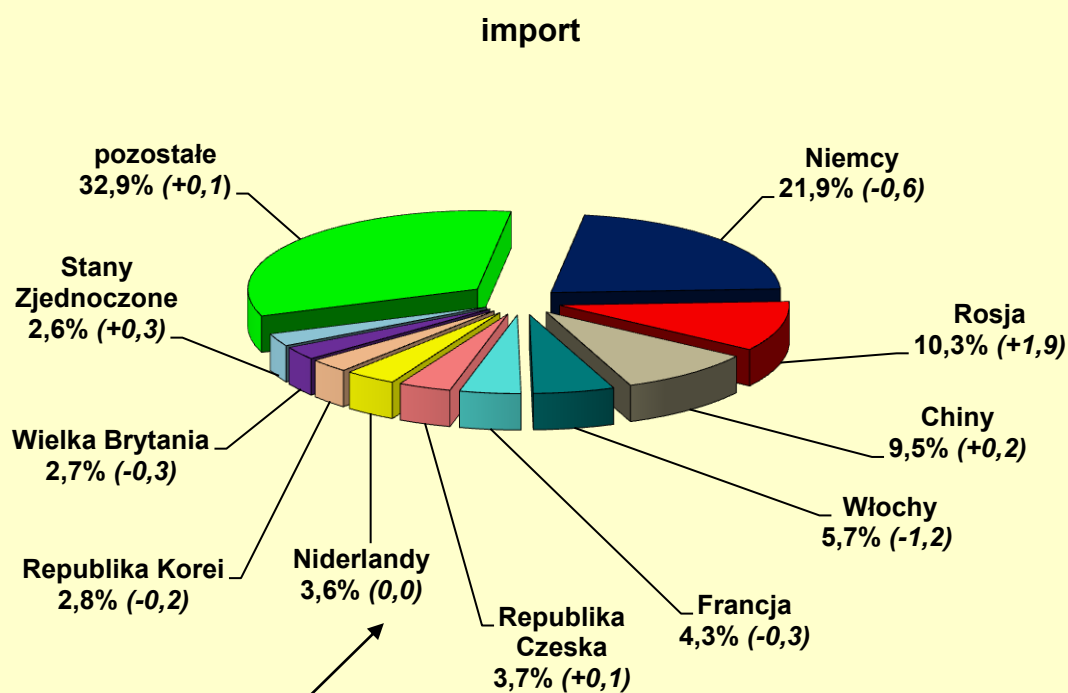
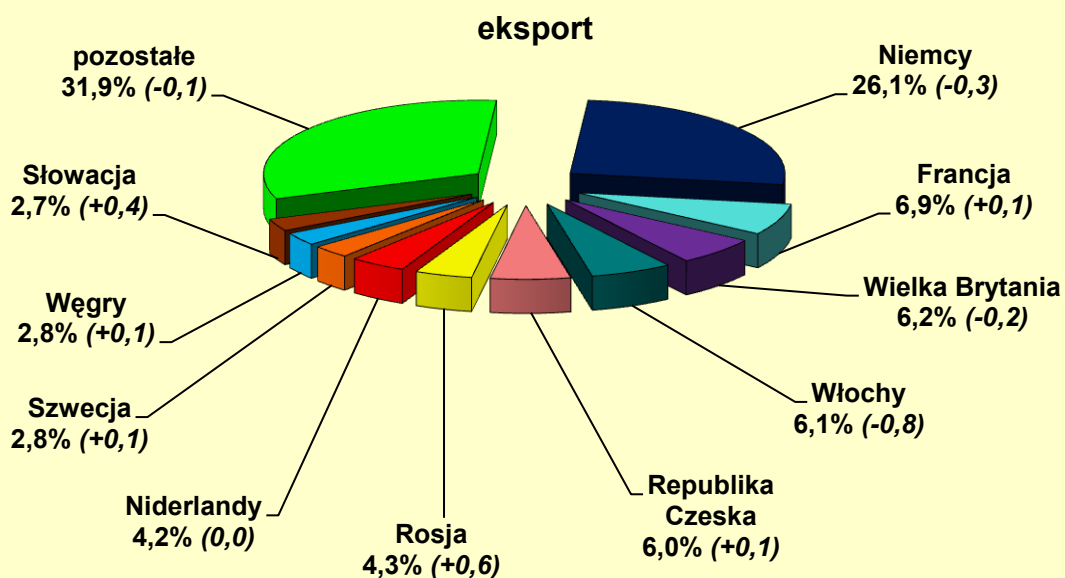
W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano m.in. znaczny wzrost eksportu miedzi oraz duży spadek eksportu samochodów osobowych. Zwiększył się import m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części, części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz papieru i tektury, natomiast obniżył się – m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z materiałów bitumicznych oraz wyrobów z metali nieszlachetnych.

Wśród najważniejszych partnerów handlowych Polski, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały: w eksporcie – Francja (6,9%), W. Brytania (6,2%), Włochy (6,1%), Republika Czeska (6,0%), Rosja (4,3%), Niderlandy (4,2%), Szwecja i Węgry (po 2,8%), Słowacja (2,7%), a w imporcie – Rosja (10,3%), Chiny (9,5%), Włochy (5,7%), Francja (4,3%), Republika Czeska (3,7%), Niderlandy (3,6%), Republika Korei (2,8%), W. Brytania (2,7%) oraz Stany Zjednoczone (2,6%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w okresie styczeń–listopad 2010 r., zwiększyły się w skali roku w eksporcie o 20,7% – do poziomu 35072,8 mln zł, a w imporcie o 36,7% – do 57027,4 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 21954,6 mln zł wobec ujemnego salda 12656,2 mln zł w analogicznym okresie 2009 r. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 8755,3 mln EUR, a w imporcie – 14252,7 mln EUR i były wyższe odpowiednio o 30,8% i o 47,5%, natomiast ujemne saldo wyniosło 5497,4 mln EUR (wobec minus 2969,9 mln EUR w okresie jedenastu miesięcy 2009 r.). Eksport i import w dolarach USA były wyższe odpowiednio o 24,2% i o 41,3%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 7394,1 mln USD wobec minus 4107,9 mln USD w okresie styczeń–listopad 2009 r. Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem zwiększył się z 7,5% w okresie styczeń–listopad 2009 r. do 8,1%, a importu – wzrósł z 9,8% do 11,9% (głównie dostawy ropy naftowej z Rosji).

Rosja w rankingu naszych partnerów handlowych przesunęła się w eksporcie ogółem z siódmego miejsca po jedenastu miesiącach 2009 r. – na szóste, a w imporcie – z trzeciego miejsca na drugie. Eksport do Rosji zwiększył się, w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2009 r., o 28,4% i wyniósł 18369,3 mln zł, natomiast import wzrósł o 38,2% do poziomu 49288,5 mln zł. Ujemne saldo obrotów pogłębiło się i wyniosło 30919,2 mln zł wobec minus 21362,5 mln zł w okresie styczeń–listopad 2009 r. Obroty z Rosją wyrażone w euro zwiększyły się o 39,1% w eksporcie i o 49,1% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 7734,7 mln EUR (minus 4968,3 mln EUR w analogicznym okresie 2009 r.). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA zwiększyła się w eksporcie o 32,1%, a w imporcie o 43,2%. Ujemne saldo osiągnęło poziom 10332,5 mln USD (w okresie styczeń–listopad 2009 r. minus 6860,8 mln USD). Udział Rosji w eksporcie ogółem wzrósł z 3,7% w okresie jedenastu miesięcy 2009 r. do 4,3%, a w imporcie – z 8,4% do 10,3%.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–listopad 2010 r.

Zmiany do I-XI 2009 r. (w pkt proc.)

W handlu z Rosją wg grup SITC zwiększyła się wartość eksportu, m.in. sprzętu telekomunikacyjnego oraz części i akcesoriów samochodowych, a obniżyła się – m.in. wyrobów z papieru i tektury. W imporcie wzrosła głównie wartość dostaw surowych olejów ropy naftowej, a także m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych oraz propanu i butanu skroplonego.

W obrotach ogółem odnotowano wzrost wymiany we wszystkich sekcjach **nomenklatury SITC**, w tym największy – paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie eksportu koksu i półkoksu oraz importu ropy naftowej) oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W strukturze towarowej obrotów w największym stopniu wzrósł udział paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a obniżył się – głównie maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2010		I–XI 2009	I–XI 2010
	w mln zł	I–XI 2009=100	struktura w %	
EKSPORT	431919,3	110,7	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe.....	39836,0	106,0	9,6	9,2
Napoje i tytoń.....	5890,7	103,5	1,5	1,4
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	9579,0	130,7	1,9	2,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	16611,0	142,8	3,0	3,9
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne.....	902,3	109,6	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne.....	37082,7	121,3	7,8	8,6
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	87672,9	115,3	19,5	20,3
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	179728,1	106,6	43,2	41,6
Różne wyroby przemysłowe.....	54358,6	105,1	13,3	12,6
IMPORT	479902,4	112,5	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe.....	31044,2	106,1	6,9	6,5
Napoje i tytoń.....	3008,0	112,9	0,6	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	14522,4	125,1	2,7	3,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	51686,2	131,6	9,2	10,8
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne.....	1495,9	103,6	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	68892,7	114,6	14,1	14,4
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	85759,4	114,4	17,6	17,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	163807,7	108,1	35,5	34,1
Różne wyroby przemysłowe.....	49606,4	108,4	10,7	10,3

Zarówno eksport, jak i import **produktów rolno-spożywczych** zwiększyły się w porównaniu z okresem styczeń–listopad 2009 r. po 5,7% i wyniosły odpowiednio 48563,0 mln zł (12138,5 mln EUR) i 38856,2 mln zł (9711,8 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 9706,8 mln zł (2426,7 mln EUR) wobec 9175,8 mln zł (2115,4 mln EUR) w 2009 r. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 11,2%, a w imporcie ogółem – 8,1% (odpowiednio 11,8% i 8,6% po jedenastu miesiącach 2009 r.).

W porównaniu z okresem styczeń–listopad 2009 r., odnotowano wzrost obrotów towarami rolno-spożywczymi ze wszystkimi grupami krajów, zwłaszcza z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się o 18,8%, do krajów rozwiniętych – o 4,0% (w tym do krajów UE o 3,9%) oraz do krajów rozwijających się o 10,4%, natomiast import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 19,8%, z krajów rozwiniętych – o 6,0% (w tym z krajów UE o 3,4%), a z krajów rozwijających się – o 3,0%.

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2010							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I–XI 2009=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I–XI 2009=100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze.....	48563,0	12138,5	105,7	100,0	38856,2	9711,8	105,7	100,0
Przetwory spożywcze.....	22483,4	5621,1	107,0	46,3	16232,4	4057,1	106,5	41,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	16100,1	4024,8	111,7	33,2	10473,1	2617,7	104,3	26,9
Produkty pochodzenia roślinnego.....	8800,9	2197,7	93,0	18,1	10402,3	2600,0	105,8	26,8
Oleje i tłuszcze.....	1178,6	294,9	114,9	2,4	1748,4	437,0	106,8	4,5

W porównaniu z okresem styczeń–listopad 2009 r., w którym obserwowano wysoki poziom eksportu **zbóż**, w okresie jedenastu miesięcy 2010 r. eksport obniżył się prawie o połowę i wyniósł 1612,0 tys. ton o wartości 965,0 mln zł (241,0 mln EUR). Na rynki zagraniczne skierowano m.in. 757,0 tys. ton pszenicy i mieszanki żyta z pszenicą, 336,3 tys. ton żyta, 191,6 tys. ton pszenżyta, 138,5 tys. ton kukurydzy oraz 137,1 tys. ton jęczmienia. Głównymi odbiorcami naszych zbóż były Niemcy. Import zbóż w okresie styczeń–listopad 2010 r. wyniósł 1019,0 tys. ton (o 8,5% mniej niż w okresie jedenastu miesięcy 2009 r.) o wartości 786,3 mln zł (196,0 mln EUR). Sprowadzano przede wszystkim pszenicę i mieszankę żyta z pszenicą (592,2 tys. ton), kukurydzę (201,5 tys. ton), jęczmień (102,4 tys. ton), ryż (83,4 tys. ton). Dostawy pochodziły głównie z Republiki Czeskiej, Słowacji, Węgier i Niemiec.

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł w okresie styczeń–listopad 2010 r. 41379,5 mln zł (10337,4 mln EUR), tj. o 21,7% więcej niż w analogicznym okresie 2009 r., a import – 89176,2 mln zł (22280,2 mln EUR), tj. o 19,9% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 47796,7 mln zł (minus 11942,8 mln EUR), a w okresie styczeń – listopad 2009 r. 40395,5 mln zł (minus 9367,5 mln EUR). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 9,6%, a w imporcie – 18,6% (w porównywalnym okresie 2009 r. odpowiednio 8,7% i 17,4%).

W strukturze rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych, w porównaniu z analogicznym okresem 2009 r., obniżył się udział importu towarów przeznaczonych na cele konsumpcyjne (z 22,4% do 20,8%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 16,6% do 15,6%), wzrósł natomiast udział importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 61,0% do 63,6%). Odnotowano wzrost importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie o 17,2%, towarów konsumpcyjnych o 4,7% oraz dóbr inwestycyjnych o 5,5%.

Struktura i dynamika rozdysponowania importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-XI 2009	I-XI 2010	
		struktura w %	I-XI 2009=100
IMPORT	100,0	100,0	112,5
Dobra inwestycyjne.....	16,6	15,6	105,5
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	83,3	81,6	103,4
środki transportu przemysłowe	16,7	18,4	116,0
Towary konsumpcyjne	22,4	20,8	104,7
w tym:			
towary nietrwałego użytku.....	28,0	29,4	104,7
towary półtrwałego użytku.....	20,9	21,5	107,9
Zużycie pośrednie	61,0	63,6	117,2
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	47,5	47,0	116,0
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych.....	17,1	16,9	115,8
paliwa i smary nieprzetworzone.....	13,9	15,7	132,3
części i akcesoria środków transportu	11,1	10,5	110,9
EKSPORT	100,0	100,0	110,7
Dobra inwestycyjne.....	12,9	12,1	104,0
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	63,9	66,6	108,3
środki transportu przemysłowe	36,1	33,4	96,2
Towary konsumpcyjne	39,3	37,2	104,7
w tym:			
towary trwałego użytku.....	27,1	27,6	106,6
towary nietrwałego użytku.....	19,6	20,2	107,8
Zużycie pośrednie	47,8	50,7	117,4
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	49,7	50,6	119,3
części i akcesoria środków transportu	23,3	22,3	112,4
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych.....	14,3	14,1	116,0

Pieniądz

W grudniu 2010 r. **podaż pieniądza M3**²¹ wyniosła 782254,2 mln zł i była o 2,5% wyższa niż przed miesiącem i o 8,6% niż przed rokiem.

Komponenty podaży pieniądza (M3) oraz aktywa systemu bankowego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009		2010		
	XII	XI	XII	zmiana w stosunku do	
				XII 2009	XI 2010
w mln zł					
Podaż pieniądza (M3)	720232,5	763350,1	782254,2	62021,7	18904,0
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	89777,6	91475,4	92697,3	2919,7	1221,8
depozyty i inne zobowiązania	624980,2	663162,2	681525,5	56545,0	18362,9
pozostałe składniki M3	5474,7	8712,5	8031,7	2557,0	-680,7
Aktywa zagraniczne netto.....	68507,9	101066,7	98260,5	29752,6	-2806,2
Aktywa krajowe netto.....	651724,7	662283,5	683993,7	32269,0	21710,2
Saldo pozostałych pozycji (netto).....	-168842,2	-216922,1	-207625,5	-38783,3	9296,6

a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu 2010 r. wyniosły 92697,3 mln zł i zwiększyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,3%, a w porównaniu ze stanem na koniec 2009 r. – o 3,3%.

W końcu grudnia 2010 r. **depozyty i inne zobowiązania**, tj. główna pozycja w strukturze podaży pieniądza (M3), wyniosły 681525,2 mln zł i wzrosły w skali miesiąca o 2,8%. Zwiększyły się depozyty i inne zobowiązania wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 25,7%, przedsiębiorstw – o 6,0% oraz gospodarstw domowych – o 3,1%. Niższy był stan depozytów i innych zobowiązań wobec instytucji samorządowych – o 12,0%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 6,9%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1,7%.

²¹ Opracowano na podstawie danych NBP.

W stosunku do końca grudnia 2009 r. depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 9,0%, w tym wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 12,6%, przedsiębiorstw – o 9,9%, gospodarstw domowych – o 9,8% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 5,2%. Zmniejszył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 19,8% oraz instytucji samorządowych – o 2,3%.

Pozostałe składniki M3 wyniosły w końcu 2010 r. 8031,7 mln zł. Wartość tej pozycji obniżyła się w ujęciu miesięcznym o 7,8%, zaś w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2009 r. wzrosła o 46,7%.

Należności, posiadające najwyższy udział w strukturze zasobów pieniądza, w końcu 2010 r. wyniosły 768709,9 mln zł i kształtowały się na nieznacznie niższym niż przed miesiącem poziomie. Obniżeniu uległ stan należności od funduszy ubezpieczeń społecznych – o 98,2% oraz od przedsiębiorstw – o 1,8%. Zwiększył się stan należności od instytucji samorządowych – o 12,0%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 3,5%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 1,3% oraz gospodarstw domowych – o 0,3%.

W stosunku do stanu notowanego na koniec grudnia 2009 r. należności wzrosły o 9,0%, w tym należności od instytucji samorządowych – o 38,1%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 25,6%, gospodarstw domowych – o 13,9%. Zmniejszył się natomiast stan należności od funduszy ubezpieczeń społecznych – o 98,7%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 7,1% oraz przedsiębiorstw – o 0,3%.

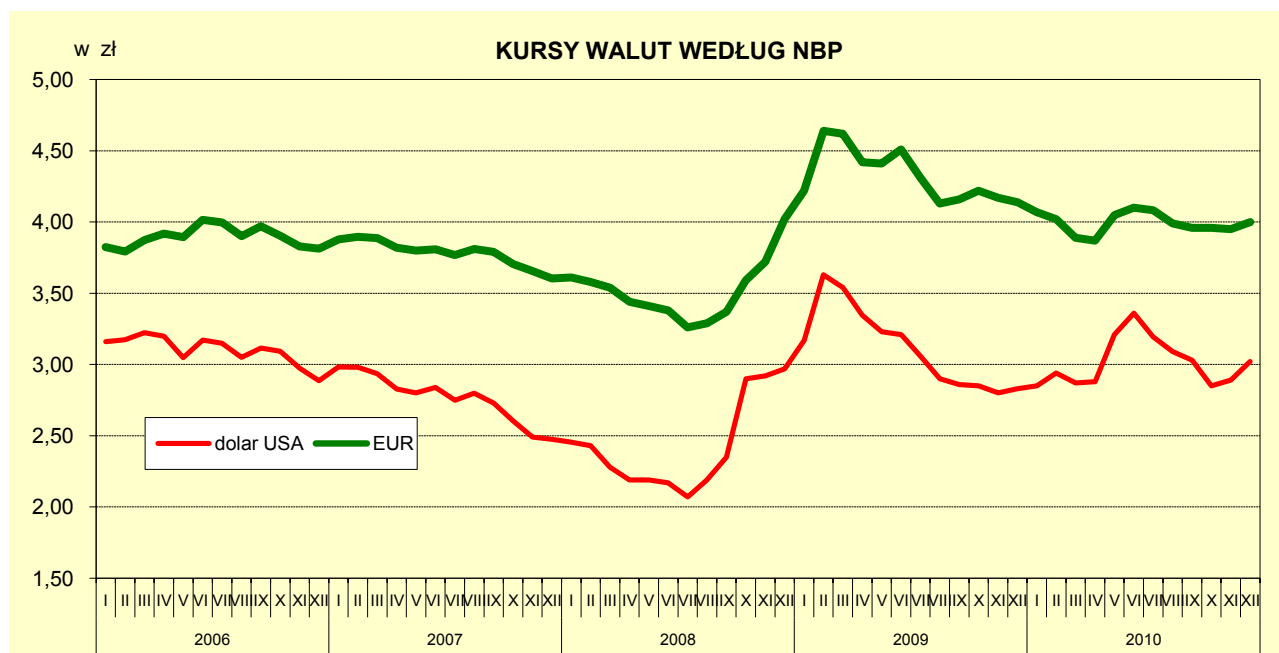
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło w końcu grudnia 2010 r. 122909,3 mln zł. W porównaniu z poprzednim miesiącem zadłużenie wzrosło o 11,6%, a w stosunku do notowanego na koniec grudnia 2009 r. – o 6,4%.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które na koniec 2010 r. wyniosły 98260,5 mln zł. W ujęciu miesięcznym ich wartość zmniejszyła się o 2,8%, zaś w porównaniu z końcem 2009 r. – wzrosła o 43,4%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 207625,5 mln zł, które było niższe niż notowane w poprzednim miesiącu o 9296,6 mln zł i o 38783,3 mln zł mniejsze niż w grudniu 2009 r.

Obowiązujące od 25 czerwca 2009 r. **podstawowe stopy procentowe** Narodowego Banku Polskiego nie uległy zmianie do końca 2010 r. i wyniosły odpowiednio: stopa redyskontowa weksli – 3,75%, stopa kredytu lombardowego – 5,00%, stopa referencyjna – 3,50%, stopa depozytowa – 2,00%. Na niezmiennym poziomie utrzymała się również w 2010 r. stopa dyskonta weksli (4,00%).

Średni roczny **kurs dolara amerykańskiego** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w 2010 r. 301,57 zł/100 USD i zmniejszył się o 3,2% w porównaniu ze średnim rocznym kursem waluty w 2009 r. Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w grudniu 2010 r. ukształtował się na poziomie 301,97 zł/USD i wzrósł zarówno w ujęciu rocznym, jak i miesięcznym (odpowiednio o 6,5% i o 4,4%).

Średni roczny **kurs euro** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w 2010 r. 399,46 zł/100 EUR i był o 7,7% niższy niż w 2009 r. Średni miesięczny kurs euro w grudniu 2010 r. wyniósł 399,59 zł/100 EUR i zmniejszył się w stosunku do analogicznego okresu 2009 r. o 3,5%, a w stosunku do notowanego w poprzednim miesiącu wzrósł o 1,1%.

Giełdowy rynek papierów wartościowych

W 2010 r. na **Rynku Głównym** Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowały 34 spółki, 13 spółek wycofało się, a liczba notowanych spółek na koniec grudnia wyniosła 400. W związku z poprawą koniunktury gospodarczej, w 2010 r. odnotowano wzrost kursów akcji, pomimo przejściowego ich spadku w II kwartale 2010 r. **Kapitalizacja** na ostatniej sesji 2010 r. wyniosła 796,5 mld zł i w stosunku do ostatniej sesji 2009 r. wzrosła o 80,7 mld zł (tj. o 11,3%).

Obroty w segmencie kasowym Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009					2010					2009=100
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	
	w mln zł										
Akcje											
Sesyjne	327569,5	63813,8	82206,9	92874,3	88674,5	91033,3	107242,2	99161,3	115654,4	413091,2	126,1
Pozasesyjne	15042,4	1767,4	2049,8	7121,5	4103,8	12194,9	13767,2	5315,5	23488,4	54765,9	364,1
Prawa do akcji											
Sesyjne	5819,2	70,4	549,9	107,0	5092,0	78,6	263,7	65,9	214,6	622,8	10,7
Pozasesyjne	3452,0	0,2	4,8	0,0	3446,9	7,8	6,4	0,3	81,5	96,0	2,8
Prawa poboru											
Sesyjne	752,8	0,1	1,6	0,0	751,2	170,1	81,5	29,8	98,0	379,4	50,4
Pozasesyjne	2782,6	0,0	0,1	0,0	2782,5	1,3	2,4	0,0	149,0	152,7	5,5
Obligacje											
Skarbu Państwa											
Sesyjne	2741,3	809,3	746,4	762,8	422,7	499,9	530,5	602,4	491,7	2124,5	77,5
Pozasesyjne	39,1	34,1	1,7	0,8	2,6	2,0	1,9	354,7	0,9	359,5	918,7
Obligacje Korporacyjne											
Sesyjne	94,4	0,0	0,0	0,0	94,3	31,7	22,3	56,6	201,4	312,0	330,6
Pozasesyjne	49,5	0,0	0,0	0,0	49,5	0,9	0,0	90,7	9,7	101,2	204,3
Obligacje Komunalne											
Sesyjne	26,8	-	-	-	26,8	23,4	55,4	15,0	10,7	104,4	389,8
Pozasesyjne	0,0	-	-	-	-	-	30,4	0,0	0,0	30,4	x
Obligacje Spółdzielcze											
Sesyjne	-	-	-	-	-	-	-	54,7	121,6	176,3	x
Pozasesyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	18,5	18,5	x
Certyfikaty Inwestycyjne											
Sesyjne	207,4	47,5	34,3	53,6	72,0	57,0	47,0	36,6	69,9	210,5	101,5
Pozasesyjne	0,9	0,0	0,0	0,0	0,9	3,6	0,3	36,6	0,0	40,5	x
Produkty strukturyzowane											
Sesyjne	312,2	68,3	50,6	69,3	124,0	108,7	175,7	170,3	115,7	570,4	182,7
Pozasesyjne	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9	222,3
ETF-y²²											
Sesyjne	-	-	-	-	-	-	-	19,9	121,2	141,0	x
Pozasesyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	29,2	29,2	x

W 2010 r. łączna wartość obrotów **akcjami** wyniosła 467857,2 mln zł (o 36,6% więcej niż przed rokiem), co wynikało z rosnącej w ciągu roku wartości transakcji sesyjnych i transakcji pozasesyjnych (pakietowych). Obroty **prawami do akcji** w transakcjach sesyjnych wyniosły 622,8 mln zł (wobec 5819,2 mln zł w 2009 r.), a obroty **prawami poboru** – 379,4 mln zł (o prawie 50% mniej niż w 2009 r.). Obroty **obligacjami Skarbu Państwa** w systemie transakcji sesyjnych zmniejszyły się w stosunku do obrotów w 2009 r. o 22,5% i wyniosły 2124,5 mln zł, natomiast transakcje pakietowe tymi instrumentami wzrosły do 359,5 mln zł (tj. o 320,4 mln zł). Notowano

²² Pierwszy ETF (Exchange Traded Fund) zadebiutował na GPW 22 września ub. roku. Jest to specyficzny rodzaj funduszu inwestycyjnego, który ma odwzorowywać zachowanie indeksu WIG20.

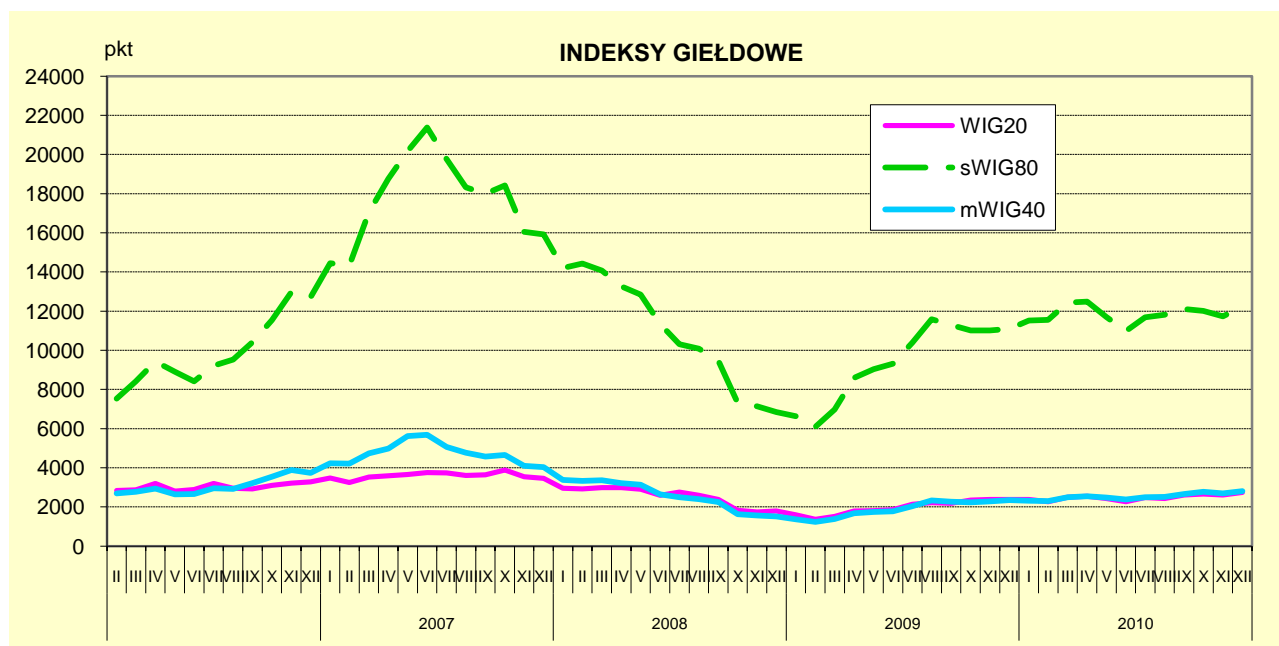
znaczący wzrost obrotów **obligacjami korporacyjnymi** (ze 143,9 mln zł do 413,2 mln zł w skali roku). Jeszcze bardziej (5-krotnie) wzrosły obroty **obligacjami komunalnymi**, które wyniosły łącznie w transakcjach sesyjnych i pozasesyjnych 134,8 mln zł. W 2010 r. odnotowano na rynku obroty **obligacjami spółdzielczymi** – w systemie transakcji sesyjnych w wysokości 176,3 mln zł, a pozasesyjnych – 18,5 mln zł. Obroty **certyfikatami inwestycyjnymi** w systemie transakcji sesyjnych ukształtowały się w 2010 r. na poziomie poprzedniego roku, co łącznie ze skokowym wzrostem w transakcjach pozasesyjnych dało wartość 251,0 mln zł (wzrost o 20,5% w stosunku do 2009 r.). Obroty **produktami strukturyzowanymi** wzrosły do 571,3 mln zł (tj. o 82,7% w skali roku). **ETF-y** to kolejny produkt rynku, który pojawił się w 2010 r., a obroty tymi instrumentami finansowymi wyniosły odpowiednio w transakcjach sesyjnych i pozasesyjnych 141,0 mln zł i 29,2 mln zł.

Zwiększeniu obrotów akcjami w 2010 r. towarzyszył również wzrost poziomu indeksów giełdowych. Według stanu na zamknięcie ostatniej sesji w grudniu 2010 r., WIG był wyższy niż odpowiednio przed rokiem o 18,8%. Nieco powyżej notowanej dla indeksu głównego kształtowała się dynamika w sektorze średnich spółek mWIG40 (wzrost o 19,6%), natomiast niższa była w sektorze dużych spółek WIG-20 (wzrost o 14,9%) oraz spółek małych – sWIG80 (wzrost o 10,2%). Indeksy branżowe w większości odnotowały wzrost, w tym największy – w sektorze chemicznym (o 61,1%) oraz spożywczym (o 48,1%). Spadek indeksów pojawił się w sektorze deweloperskim (o 6,5%) i informatycznym (o 4,6%).

Wartość indeksów giełdowych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2009				2010			
	stan na zamknięcie ostatniej sesji							
	III	VI	IX	XII	III	VI	IX	XII
WIG.....	24036,12	30419,03	37580,32	39985,99	42446,51	39392,47	45236,72	47489,91
WIG-PL.....	23817,16	30052,78	36796,94	39372,61	41636,38	38533,81	44538,79	46737,15
WIG-BANKI.....	2798,54	3716,62	5182,25	5869,10	6158,17	5786,52	6647,09	6921,28
WIG-BUDOW.....	4136,62	5095,62	5444,55	5026,32	5894,43	5396,44	5839,34	5400,33
WIG-CHEMIA.....	2201,35	2935,30	3422,08	3201,34	3807,77	3331,14	3939,13	5156,38
WIG-DEWEL.....	1463,51	2092,49	2905,23	2897,23	2886,17	2628,28	2817,56	2709,52
WIG-ENERG.....	-	-	-	3998,60	3940,99	3775,17	4247,14	4314,39
WIG-INFO.....	891,30	1100,47	1249,91	1281,06	1248,42	1160,15	1171,73	1221,85
WIG-MEDIA.....	2096,86	2476,95	3027,70	3012,68	3610,00	3312,80	3736,06	3792,19
WIG-PALIWA.....	1799,55	2065,02	2222,47	2435,46	2679,39	2482,82	2756,89	3079,41
WIG-SPOŻYW.....	1407,21	2290,99	2879,13	3063,84	3727,62	3759,64	4150,91	4536,52
WIG-TELKOM.....	1103,16	1029,39	1095,91	1128,79	1161,20	1127,74	1388,15	1271,86
RESPECT ²³	-	-	-	1709,36	1787,60	1628,81	1942,52	2259,20
WIG-20.....	1511,85	1862,36	2192,37	2388,72	2495,60	2271,03	2615,22	2744,17
mWIG40.....	1381,68	1769,47	2258,99	2346,14	2496,22	2373,84	2653,45	2805,26
sWIG80.....	6971,77	9319,96	11298,36	11090,93	12429,56	10980,45	12103,19	12219,94

W 2010 r. transakcje sesyjne **kontraktami terminowymi** wyniosły 660943,3 mln zł (o 29,8% więcej niż w 2009 r.). Transakcje sesyjne **opcjami indeksowymi** osiągnęły wartość 316,6 mln zł (tj. o 17,6% mniej niż w 2009 r.), a **jednostkami indeksowymi** – 17,9 mln zł (wzrost o 9,2% w skali roku).

²³ RESPECT index obejmuje firmy uznane za odpowiedzialne społecznie.

Obroty w segmencie transakcji terminowych Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009					2010					2009 =100
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	
	w mln zł										
Kontrakty terminowe											
Sesyjne	509099,6	89050,8	121213,5	153630,5	145204,9	177910,3	182385,9	142827,8	157819,3	660943,3	129,8
Pozasesyjne	8266,7	1044,6	1856,5	1374,0	3991,5	3302,8	3850,5	6222,6	6977,2	20353,2	246,2
Opcje indeksowe											
Sesyjne	384,2	97,2	94,5	111,3	81,2	104,3	95,6	49,8	66,9	316,6	82,4
Pozasesyjne	18,1	0,0	0,0	0,2	17,9	32,9	23,6	26,2	19,1	101,7	562,1
Jednostki indeksowe											
Sesyjne	16,4	4,3	2,3	4,2	5,6	5,3	4,3	4,5	3,7	17,9	109,2
Pozasesyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x

W 2010 r. **Rynek NewConnect** intensywnie rozszerzał swoje działanie. W ciągu roku debiutowało 86 spółek, wycofało się 8 spółek i według stanu na koniec roku na tym rynku notowano 185 spółek. Kapitalizacja na ostatniej grudniowej sesji wyniosła 5138,0 mln zł. Wartość obrotu akcjami wzrosła do 3428,7 mln zł (tj. o 206,0% w skali roku), a prawami do akcji do 265,4 mln zł (41,8 mln zł w 2009 r.). Utrzymująca się zwykła tendencja kursów akcji spowodowała wzrost wskaźnika tego rynku – NCIndex do 63,44 pkt (wobec 49,70 pkt przed rokiem). Od 20 września 2010 r. giełda rozpoczęła publikację indeksu spółek nowych technologii – LifeScience²⁴.

Obroty na Rynku NewConnect kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009					2010					2009=100
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-XII	
	w mln zł										
Akcje											
Sesyjne	1037,6	70,4	223,7	345,6	398,0	929,3	350,8	825,6	1143,0	3248,7	313,1
Pozasesyjne	83,0	9,6	4,3	53,0	16,1	2,4	4,4	75,5	97,6	179,9	216,8
Prawa do akcji											
Sesyjne	41,8	0,0	0,0	15,3	26,4	29,9	34,2	60,7	133,1	257,9	617,6
Pozasesyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	6,0	0,0	0,0	7,6	x
Prawa poboru											
Sesyjne	1,0	0,0	0,4	0,1	0,5	0,6	12,2	4,6	0,3	17,7	x
Pozasesyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	x

²⁴ Indeks grupujący spółki z sektora medycyny i biotechnologii.

Przyjazdy i wyjazdy z Polski – ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen

Według danych Straży Granicznej²⁵, w 2010 r. dokonano 30,4 mln odpraw osób w ruchu granicznym między Polską a krajami spoza obszaru Schengen (w 2009 r. odnotowano 27,4 mln odpraw). **Odprawy osobowego ruchu granicznego**²⁶ rejestrowano na 58 przejściach zlokalizowanych na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach i w portach morskich.

W 2010 r. **poza granicę strefy Schengen** różnymi drogami (lądową, powietrzną i morską) **wyjechało 6,3 mln Polaków**, tj. o 7,8% mniej niż w 2009 r. Wyjeżdżając poza strefę Schengen, Polacy najczęściej korzystali z transportu lotniczego – 3,4 mln osób i z przejść drogowych – 2,8 mln osób (w 2009 r. odpowiednio – 3,4 mln osób i 3,3 mln osób). Przejściami kolejowymi do krajów spoza strefy Schengen udało się 60 tys. osób, drogą morską – 27 tys. osób, a przejściami rzeczynymi – 0,2 tys. osób (w 2009 r. odpowiednio 66 tys., 31 tys. oraz 0,2 tys. wyjeżdżających Polaków). Najwięcej obywateli polskich wyjeżdżało przez lądowe przejścia graniczne z Ukrainą – 2,1 mln (w 2009 r. – 2,6 mln), a przez przejścia z Białorusią i Rosją wyjechało odpowiednio 526 tys. i 265 tys. Polaków (w 2009 r. – 480 tys. i 280 tys. osób).

W 2010 r. na granicy wschodniej oraz na lotniskach i w portach morskich zarejestrowano 8,9 mln **cudzoziemców wjeżdżających do Polski spoza strefy Schengen**, tj. o 28,0% więcej niż w 2009 r. Straż Graniczna zarejestrowała 4,3 mln przyjazdów obywateli Ukrainy (o 40,0% więcej niż w 2009 r.) oraz 2,7 mln obywateli Białorusi (wzrost o 26,7%) i 0,8 mln obywateli Rosji (wzrost o 22,5%). Obcokrajowcy przyjeżdżający do Polski korzystali głównie z przejść drogowych – 7,5 mln przyjazdów wobec 5,7 mln w 2009 r., a liczba korzystających z transportu lotniczego pozostała na tym samym poziomie – 0,9 mln.

Na wschodniej granicy Polski (z wyłączeniem granicy z Litwą), w 2010 r. dokonano 21,7 mln odpraw, tj. o 15,5% więcej niż w 2009 r. Ruch lądowy na granicy wschodniej stanowił 71,5% rejestrowanych przyjazdów i wyjazdów (w 2009 r. 68,6%). W porównaniu z 2009 r. liczba przyjeżdżających cudzoziemców na tej granicy zwiększyła się o 31,5%, a liczba wyjeżdżających Polaków obniżyła się o 14,6%. Największy ruch graniczny odnotowano na przejściach lądowych z Ukrainą – 13,0 mln osób, przy czym odprawy Polaków stanowiły 32,1% (w 2009 r. 44,8%).

²⁵ Zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej Polska została włączona do obszaru Schengen 21 grudnia 2007 r. (wraz z Czechami, Estonią, Litwą, Łotwą, Malcią, Słowacją, Słowenią i Węgrami). W rezultacie (z powodu zaprzestania rejestracji ruchu granicznego ludności między państwami strefy Schengen) istotnemu ograniczeniu uległ zakres informacji statystycznych dotyczących ruchu granicznego.

²⁶ Liczba przekroczeń granicy to suma wjazdów i wyjazdów z Polski. Jedną osobą wjeżdżającą do lub wyjeżdżającą z Polski jest ujmowana w danych Straży Granicznej tyle razy, ile razy granicę tę przekracza.

Granicę z Białorusią przekroczyło 7,2 mln osób, głównie cudzoziemcy (87,1% odpraw w stosunku do 85,5% w 2009 r.). W ruchu granicznym z Rosją odprawiono 1,4 mln osób, w tym 63,2% stanowili cudzoziemcy (55,2% w 2009 r.).

W 2010 r. na **granicy morskiej**, w ruchu pomiędzy portami polskimi a portami na terenie państw spoza strefy Schengen, odprawiono 102 tys. osób (w 2009 r. 85 tys. osób), natomiast na **polskich lotniskach** w ruchu pomiędzy Polską a krajami spoza obszaru Schengen odprawiono 8,6 mln osób (w 2009 r. – 8,5 mln osób).

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2009, b – 2010	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	1634,4	1718,8	1758,8	1719,9	1683,4	1658,7	1676,1	1689,0	1715,9	1744,3	1811,1	1892,7
a												
b	2052,5	2101,5	2076,7	1973,8	1907,9	1843,9	1812,8	1800,2	1812,6	1818,6	1858,3	1954,7
Stopa bezrobocia ¹ (w %)	10,4	10,9	11,1	10,9	10,7	10,6	10,7	10,8	10,9	11,1	11,4	12,1
a												
b	12,9	13,2	13,0	12,4	12,1	11,7	11,5	11,4	11,5	11,5	11,7	12,3
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	5374	5352	5325	5309	5292	5280	5273	5270	5267	5267	5265	5255
a												
b	5301	5293	5294	5308	5320	5336	5350	5352	5364	5375	5381	5379
Produkcja sprzedana przemysłu ² :												
poprzedni miesiąc=100	93,7	102,4	115,6	93,1	98,2	106,0	97,4	95,6	115,0	101,9	96,8	94,6
a												
b	94,6	103,1	119,1	90,8	101,6	106,8	94,1	98,2	113,1	98,4	98,6	95,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	84,7	85,4	98,1	87,8	94,8	95,5	95,6	100,1	98,7	98,7	109,9	107,4
a												
b	108,5	109,2	112,5	109,7	113,5	114,3	110,5	113,6	111,8	108,0	110,0	111,5
Produkcja budowlano-montażowa ²												
poprzedni miesiąc=100	37,9	117,2	115,1	112,0	107,7	116,2	105,5	99,2	106,1	107,6	85,5	141,0
a												
b	31,1	104,2	136,2	117,8	117,5	124,5	97,0	106,7	111,0	103,8	89,2	138,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	107,4	101,9	101,2	100,5	100,3	100,5	110,7	111,0	105,7	102,7	109,9	103,2
a												
b	84,7	75,3	89,1	93,7	102,3	109,6	100,8	108,4	113,4	109,4	114,2	112,3
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	22096	31833	41498	54391	64300	76147	91619	103187	114841	130353	143922	160002
a												
b	12791	22655	34047	44852	53837	63778	75442	85990	97678	108110	120710	135715
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
a												
b	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
a												
b	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
grudzień poprzedniego roku=100	100,5	101,3	102,0	102,7	103,2	103,4	103,5	103,1	103,1	103,3	103,5	103,5
a												
b	100,6	100,9	101,2	101,6	101,9	102,2	102,0	101,5	102,1	102,6	102,8	103,1
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
poprzedni miesiąc=100	102,3	102,6	100,0	99,1	99,7	100,8	98,5	99,6	99,8	100,4	99,6	99,8
a												
b	100,4	99,9	99,8	101,4	102,0	101,0	100,1	99,8	100,1	100,0	100,4	101,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	103,6	105,7	105,5	104,8	103,7	104,1	102,8	102,2	101,6	102,0	101,9	102,1
a												
b	100,2	97,6	97,4	99,6	101,9	102,1	103,8	104,0	104,3	103,9	104,7	106,1
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej												
poprzedni miesiąc=100	99,9	99,8	99,9	99,9	99,8	100,0	99,9	99,9	100,0	100,1	100,1	100,0
a												
b	99,8	99,9	100,0	100,1	100,1	100,1	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	102,4	101,8	101,3	100,7	100,3	99,9	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2	99,3
a												
b	99,3	99,4	99,5	99,7	100,0	100,1	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9

¹ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ² Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych z 2005 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2009, b – 2010		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto													
w sektorze przedsiębiorstw (w zł)	a	3215,75	3195,56	3332,65	3294,76	3193,90	3287,88	3361,90	3268,69	3283,18	3312,32	3403,92	3652,40
	b	3231,13	3288,29	3493,42	3398,67	3346,61	3403,65	3433,32	3407,26	3403,68	3440,22	3525,67	3847,91
poprzedni miesiąc=100	a	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	b	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	b	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto													
w sektorze przedsiębiorstw													
przeciętna miesięczna 2005=100	a	117,5	115,9	120,1	117,9	113,8	116,9	119,5	116,6	117,1	118,0	121,0	130,0
	b	114,4	116,2	123,1	119,3	117,2	118,8	120,1	119,6	118,8	119,6	122,5	133,2
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ¹ – od początku roku (w %).....	a	.	.	3,0	.	.	4,9	.	.	5,2	.	.	5,0
	b	.	.	5,0	.	.	5,3	.	.	5,5	.	.	.
Wskaźnik rentowności obrotu netto ² – od początku roku (w %)	a	.	.	2,2	.	.	4,0	.	.	4,2	.	.	4,1
	b	.	.	4,0	.	.	4,4	.	.	4,6	.	.	.
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	2918,0	-5250,9	-11219,8	-15306,1	-16356,7	-16629,2	-15037,1	-15655,8	-21343,7	-23918,6	-24342,1	-23845,0
	b	-4779,2	-16835,6	-22707,6	-26957,0	-32046,2	-36800,3	-34870,3	-36975,9	-39535,5	-41890,2	-42613,1	.
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
100 dolarów USA	a	317,17	363,14	354,12	334,80	323,37	321,46	305,96	289,56	285,95	284,69	279,90	283,52
	b	285,18	293,85	286,72	287,99	321,37	335,71	319,50	308,94	303,18	284,82	289,13	301,97
100 euro	a	421,81	464,42	462,37	441,93	441,05	450,81	430,53	413,11	416,35	421,73	417,34	414,27
	b	407,20	401,55	389,19	387,04	405,21	410,25	408,18	398,72	395,58	395,62	395,31	399,59
Handel zagraniczny ³ w mln zł													
eksport	a	30128,8	34524,2	38626,9	34277,5	33699,6	36317,6	35359,8	30673,1	38551,6	40022,5	38055,8	33004,6
	b	33155,9	35928,9	39729,3	37740,6	39380,4	43551,4	39920,9	37178,5	43162,5	42603,9	39567,0	.
import	a	34497,6	37061,9	42350,0	37746,5	36435,5	40149,3	39360,7	34896,4	40494,8	42955,7	40790,8	36643,4
	b	36083,3	39625,8	44644,6	40944,9	43768,0	46024,5	44601,8	42763,5	46983,0	46770,3	47692,7	.
saldo	a	-4368,8	-2537,7	-3723,1	-3469,0	-2735,9	-3831,7	-4000,9	-4223,3	-1943,2	-2933,2	-2735,0	-3638,8
	b	-2927,4	-3696,9	-4915,3	-3204,3	-4387,6	-2473,1	-4680,9	-5585,0	-3820,5	-4166,4	-8125,7	.

¹ Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ² Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ³ Za 2010 r. – dane wstępne.

Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych ^{a)}

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010	
		w liczbach bezwzględnych	2009=100
Węgiel kamienny (łącznie z brykietami i podobnymi paliwami stałymi)	tys. t	76597	98,3
Węgiel brunatny (z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych)	tys. t	56397	99,0
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym	hm ³	5759	105,1
Produkty uboju ^{b)}			
bydła i cieląt	tys. t	186	112,5
trzody chlewnej	tys. t	868	106,3
Mięso drobiowe	tys. t	1368	112,5
Wędliny	tys. t	702	110,1
Konserwy mięsne wołowe i cielece (włączając szynki i łopatki konserwowe)	tys. t	6,6	67,5
Mleko płynne przetworzone (z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji)	tys. hl	25885	100,3
Masło (łącznie z innymi tłuszczami otrzymywanymi z mleka)	tys. t	164	97,4
Sery podpuszczkowe dojrzewające	tys. t	262	96,4
Sery świeże niedojrzewające i twaróg	tys. t	360	107,8
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały)	tys. t	1615	108,4
Wódka czysta w przeliczeniu na 100% (o objętościowej mocy alkoholu 45,4% i mniej)	tys. hl	1045	100,5
Piwo otrzymywane ze słodu (o objętościowej mocy alkoholu od 0,5%)	tys. hl	36621	101,7
Papierosy z tytoniu	mld szt	143	123,8
Obuwie (łącznie z gumowym)	mln par	30,4	102,2
Tarcica iglasta	dam ³	2128	115,7
Tarcica liściasta	dam ³	277	98,8
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub pozostałych materiałów drewnopochodnych	dam ³	4657	99,6
Płyty pilśniowe z drewna lub innych materiałów drewnopochodnych	tys. m ²	498983	123,5
Papier gazetowy w zwojach lub arkuszach	tys. t	148	89,4
Koks i półkoks z węgla kamiennego, lignitu lub torfu; węgiel retortowy	tys. t	9580	137,5
Benzyna silnikowa (łącznie z lotniczą)	tys. t	4219	98,5
Oleje napędowe ^{c)}	tys. t	9739	109,5
Oleje opałowe ^{d)}	tys. t	5580	112,4
Nawozy mineralne lub chemiczne ^{e)} (łącznie z wieloskładnikowymi)			
azotowe	tys. t	1630	108,5
fosforowe	tys. t	475	195,5
Pestycydy	tys. t	20,2	104,7
Mydło ^{f)}	tys. t	80,9	110,2
Włókna chemiczne	tys. t	38,0	108,9
Opony ^{g)}	tys. szt	40553	107,8
Cegła wypalana z gliny	mln ceg.	151	76,0
Cement ^{h)}	tys. t	15383	100,2
Spoiva gipsowe (zawierające gips palony lub siarczan wapnia)	tys. t	1264	136,5
Stal surowa ⁱ⁾	tys. t	7996	112,2
Wyroby walcowane na gorąco gotowe (bez półwyrobów) ^{j)}	tys. t	6883	110,9
Rury stalowe ^{j)}	tys. t	384	110,7
Aluminium nieobrobione plastycznie, technicznie czyste – hutnicze	tys. t	10,1	98,1
Miedź rafinowana (katody i części katod z miedzi rafinowanej)	tys. t	547	108,9
Chłodziarki i zamrażarki (typu domowego)	tys. szt	1867	99,0
Maszyny pralnicze automatyczne (typu domowego) ^{j)}	tys. szt	4025	123,8
Odkurzacze (typu domowego)	tys. szt	993	98,0
Kuchnie gazowe z piekarnikiem (typu domowego)	tys. szt	625	99,9
Akumulatory kwasowo-ołowiowe	tys. szt	7697	127,3
Komputery ^{k)}	tys. szt	5876	112,9
Odbiorniki telewizyjne (w tym monitory ekranowe) ^{l)}	tys. szt	28341	121,0
Samochody osobowe ^{m)}	tys. szt	785	95,9
Pojazdy do transportu publicznego ⁿ⁾	szt	4487	93,1
Samochody ciężarowe i ciągniki drogowe do ciągnięcia naczep	szt	79899	144,3
Energia elektryczna ^{o)}	GWh	157167	103,6

a) Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b) Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej cieplej. c) Do silników z zapłonem samoczynnym (Diesla), bez komponentów paliwowych. d) Obejmuje oleje opałowe lekkie i ciężkie. e) W przeliczeniu na czysty składnik. f) Włączając produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło. g) Bez opon rowerowych, motorowerowych, motocyklowych oraz bieźnikowanych. h) Cement portlandzki, cement glinowy, cement żuźlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. i) Dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki. j) Włączając maszyny piorąco-suszące. k) Maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych z jednostkami wejścia i wyjścia (włączając komputery osobiste, laptopy, notebooki, palmtopy itp.). l) Z wyjątkiem monitorów stosowanych do komputerów. m) Z wyłączeniem samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. n) Wyposażone w silniki spalinowe tłokowe, do przewozu 10 osób i więcej. o) Dane dotyczą produkcji energii elektrycznej w elektrowniach zawodowych, niezależnych i przemysłowych; pochodzą ze specjalistycznych badań (obejmujących jednostki bez względu na liczbę pracujących) prowadzonych przez Ministerstwo Gospodarki i Urząd Regulacji Energetyki.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB ^a			Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych			Produkcja przemysłowa ^c			Produkcja w budownictwie ^c			
				eksport	import	saldo					XII 2009	2010		XI 2009	2010		XI 2009	2010		
	2009	2010		I-X 2010		XI 2009	X	XI	XII 2009	XI		XII	XI 2009		X	XI		XI 2009	X	XI
		II kw. ^b	III kw. ^b																	
	zmiana w % w ujęciu rocznym				w mld euro				w %			zmiana w % w ujęciu rocznym								
UE-27	-4,2	2,0	2,2	9,4	9,6	9,6	1,5	2,3	2,6	-6,1	7,0	7,3	-7,3	-1,4	-1,6	
Strefa euro - 16 . .	-4,1	2,0	1,9	9,9	10,1	10,1	0,9	1,9	2,2	-6,9	7,1	7,7	-7,2	-5,9	-6,3	
Austria	-3,9	2,1	2,5	15,3	15,3	-3,9	-3,4	4,7	4,9	5,1	1,1	1,8	2,2	-3,8	7,4	10,6	1,9	-2,8	-7,0	
Belgia	-2,8	2,6	2,0	18,1	16,7	15,8	10,9	8,1	8,3	8,3	0,3	3,0	3,4	-4,0	7,1	9,7	-10,1	3,8	11,3	
Bułgaria	-4,9	-0,3	0,5	31,6	9,0	-2,6	-4,4	8,3	10,1	10,2	1,6	4,0	4,4	-12,0	4,0	5,6	-40,9	-10,7	0,9	
Cypr	-1,7	0,3	1,6	14,0	7,6	-4,1	-3,9	6,2	7,1	7,2	1,6	1,7	1,9	-6,7	-1,9	0,1	-11,4 ^d	-4,0 ^e	-2,8 ^f	
Dania	-5,2	2,8	3,4	8,9	6,1	8,1	6,2	7,2	7,8	8,0	1,2	2,5	2,8	-12,9	6,3	2,2	-17,9 ^d	-26,6 ^e	-21,9 ^f	
Estonia	-13,9	3,0	5,1	30,1	24,5	-0,5	-0,6	15,3 ^g	18,5 ^f	16,2 ^h	-1,9	5,0	5,4	-14,2	37,5	35,0	-28,4 ^d	-34,2 ^e	-16,9 ^f	
Finlandia	-8,0	4,4	3,5	14,0	16,1	1,1	1,6	8,8	8,1	8,1	1,8	2,4	2,8	-14,1	11,4	6,3	-8,5	15,5	.	
Francja	-2,6	1,6	1,7	11,7	12,8	-50,3	-41,8	10,0	9,7	9,8	1,0	1,8	2,0	-3,7	5,2	5,9	-2,3	-2,0	-4,6	
Grecja	-2,3	-4,0	-4,6	5,3	-11,0	-19,3	-23,9	9,7 ^g	12,2 ^f	12,9 ^h	2,6	4,8	5,2	-5,0	-4,6	-8,0	-13,9 ^d	-21,4 ^e	-18,3 ^f	
Hiszpania	-3,7	0,0	0,2	12,9	12,7	-42,6	-38,0	19,0	20,6	20,6	0,9	2,2	2,9	-5,6	-1,9	2,3	-14,0	-34,1	-30,2	
Irlandia	-7,6	-1,8	-0,7	4,0	-0,8	36,2	33,0	13,1	13,9	13,9	-2,6	-0,8	.	-16,5	7,7	14,2	-38,1 ^d	-34,1 ^e	-33,0 ^f	
Litwa	-14,7	-0,3	0,8	30,2	29,9	-1,5	-1,2	14,3 ^g	18,2 ^f	18,3 ^h	1,2	2,5	3,6	-8,0	17,4	17,2	-48,0 ^d	-42,9 ^e	-17,0 ^f	
Luksemburg	-3,7	5,5	3,6	-5,1	2,4	-2,9	-1,9	4,8	4,7	4,8	2,5	2,5	3,1	1,3	3,2	12,0	4,4	2,0	.	
Łotwa	-18,0	-2,6	2,5	28,0	18,6	-1,1	-1,3	18,6 ^g	19,4 ^f	18,2 ^h	-1,4	1,7	2,4	-2,6	21,6	11,4	-32,4 ^d	-43,4 ^e	-35,3 ^f	
Malta	-1,9	4,1	3,7	15,0	4,4	-1,1	-1,2	7,1	6,5	6,3	-0,4	3,4	4,0	-5,8	0,6	-2,7	-1,6 ^d	-4,9 ^e	12,9 ^f	
Niderlandy	-3,9	2,7	1,9	20,4	22,5	34,0	32,8	4,2	4,4	4,4	0,7	1,4	1,8	-1,5	5,9	6,3	-10,5	-6,9	-3,7	
Niemcy	-4,7	3,9	3,9	18,8	19,4	127,6	110,4	7,5	6,7	6,7	0,8	1,6	1,9	-8,1	12,7	11,4	3,7	7,3	5,9	
P o l s k a	1,7	3,8	4,7	21,0	21,6	-10,0	-7,8	8,8	9,8	9,8	3,8	2,6	2,9	10,0	10,4	6,9	8,5	10,4	14,9	
Portugalia	-2,5	1,4	1,4	14,9	10,2	-16,4	-16,0	10,2	11,0	11,0	-0,1	2,2	2,4	-5,6	-2,2	0,8	-7,3	-9,6	-9,6	
Republika Czeska	-4,1	2,3	2,8	21,5	24,3	4,3	5,0	7,3	7,2	7,3	0,5	1,9	2,3	-2,6	9,6	13,0	4,3	-0,2	-1,3	
Rumunia	-7,1	-1,5	-2,2	26,6	18,8	-7,7	-8,1	7,2 ^g	7,1 ^f	7,3 ^h	4,7	7,7	7,9	3,1	2,9	6,5	-19,1	-3,3	-17,7	
Słowacja	-4,8	4,4	4,2	21,9	24,6	-0,4	0,4	14,1	14,5	14,5	0,0	1,0	1,3	1,5	13,4	17,3	-13,4	5,3	0,8	
Słowenia	-8,1	1,4	1,3	16,9	17,7	-0,2	-0,1	6,4	7,5	7,5	2,1	1,6	2,2	-4,1	8,2	5,3	-18,3	-18,0	-16,0	
Szwecja	-5,3	4,5	6,8	25,1	29,9	5,6	7,2	8,7	8,1	7,8	2,8	1,7	2,1	-11,7	9,0	13,2	-4,3	8,9	10,4	
Węgry	-6,7	0,6	2,2	20,9	19,0	4,4	3,0	10,6	11,2	11,3	5,4	4,0	4,6	-9,0	8,4	14,5	-14,1	-12,2	-2,2	
Wielka Brytania . .	-4,9	1,6	2,7	20,1	20,2	-94,7	-78,5	7,8	7,8	.	2,9	3,3	.	-5,0	4,1	3,4	-7,5	12,1	11,1	
Włochy	-5,0	1,2	1,1	14,7	21,1	-21,2	-4,7	8,3	8,7	8,7	1,1	1,9	2,1	-8,9	2,9	4,1	-11,2 ^d	-7,3 ^e	-3,5 ^f	

^a Według PKD 2004/NACE Rev. 1.1. ^b Dane wyrównane sezonowo. ^c Dane wyrównane dniami roboczymi. ^d II kw. 2009 r. ^e I kw. 2010 r. ^f II kw. 2010 r. ^g III kw. 2009 r. ^h III kw. 2010 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}			Handel zagraniczny ^b			Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)			Produkcja przemysłowa ^b			Produkcja w budownictwie ^b			
				eksport	import	saldo				XII 2009	2010		XI 2009	2010		XI 2009	2010		XI 2009
	2009	2010		I-X 2010		I-X 2009	XI 2009	X	XI		XI 2009	X		XI	XI 2009		X	XI	
		II kw.	III kw.					X	XI		XI	XII	X	XI		X	XI		
	zmiana w % w ujęciu rocznym			w mld USD			w %			zmiana w % w ujęciu rocznym									
OECD	-3,5	3,2	3,1	.	.	.	-359,6	8,7	8,6	8,6	1,9	1,8	.	-3,6	5,7
w tym:																			
Australia	1,4	3,1	2,7	36,2	24,1	14,6	-0,7	5,6	5,4	5,2	1,3 ^e	3,1 ^d	2,8 ^e	-2,3 ^c	6,9 ^d	5,0 ^e	-3,7 ^c	8,7 ^d	6,0 ^e
Chile	-1,5	6,4	7,1	29,2	39,2	7,9	8,8	10,0	7,1	.	-2,6	2,5	3,0
Islandia	-6,8	-7,3	-2,1	12,1	8,4	0,5	0,4	7,4 ^c	6,9 ^d	7,9 ^e	7,5	2,6	2,5	0,4 ^f	24,2 ^g	24,0 ^d	-48,6 ^f	-18,3 ^g	-18,5 ^d
Izrael ^h	0,8	4,5	4,7	24,3	27,6	-6,0	-3,8	7,7 ^c	6,4 ^d	6,6 ^e	3,9	2,3
Japonia	-6,3	3,5	5,0	36,6	27,1	64,1	15,9	5,3	5,1	5,1	-1,7	0,1	.	-5,3	5,7	4,3	.	.	.
Kanada	-2,5	3,4	3,4	23,1	23,6	-6,7	-4,5	8,4	7,9	7,6	1,3	2,0	.	-7,0	5,9	.	-6,5	5,4	.
Meksyk	-6,1	7,3	5,3	32,2	30,5	-3,6	-5,0	5,6	5,5	5,6	3,6	4,3	4,4	-2,4	4,6	.	-5,6	3,9	.
Norwegia	-1,4	0,8	-1,4	8,7	13,2	43,4	42,2	3,2	3,6	.	2,0	1,9	2,8	-4,2	-2,7
Nowa Zelandia . .	0,1	1,8	1,5	27,5	20,7	0,9	-0,4	6,5 ^c	6,9 ^d	6,4 ^e	1,7 ^c	1,7 ^d	1,5 ^e	-8,6 ^c	1,5 ^d	0,0 ^e	-11,2 ^c	3,6 ^d	4,2 ^e
Republika Korei	0,2	7,1	4,5	30,2	33,7	33,7	32,9	3,6	3,6	3,2	2,8	3,3	3,5	17,9	9,4	9,0	.	.	.
Stany Zjednoczone	-2,6	3,0	3,2	21,1	24,7	-543,5	-410,8	9,9	9,7	9,8	2,7	1,1	1,5	-4,1	5,5	5,4	-15,1	-12,6	-9,7
Szwajcaria	-1,9	3,0	3,1	.	.	.	14,8	4,3 ^c	4,1 ^d	4,5 ^e	0,3	0,2	0,5	-6,9 ^c	8,2 ^d	5,7 ^e	-11,7 ^f	8,5 ^g	2,1 ^d
Turcja	-4,7	9,8	6,9	11,7	30,4	-54,5	-29,6	12,8 ^c	10,6 ^d	.	6,5	7,3	6,4	-3,3	12,6
Brazylia	-0,6	9,1	6,8	29,9	44,6	14,4	22,7	7,7 ⁱ	.	.	4,3	5,6	5,9	4,8	4,1	.	4,4	7,5	.
Chiny	9,1	11,1	10,6	32,7	40,5	147,8	172,7	.	.	.	1,7	5,1
Indie	5,7	-68,4	.	.	.	15,0	8,3	.	11,4	10,8
Rosja	-7,9	5,3	.	36,7	29,4	126,2	84,0	8,3 ⁱ	7,2 ⁱ	6,8 ⁱ	8,8	8,1	.	4,4	7,4	6,2	1,4 ^c	-14,9 ^d	-15,0 ^e

a Według PKD 2004/ NACE Rev. 1.1. b Dane wyrównane sezonowo. c III kw. 2009 r. d II kw. 2010 r. e III kw. 2010 r. f II kw. 2009 r. g I kw. 2010 r. h Kraj członkowski OECD od 7 IX 2010 r. i Dane na podstawie badania LFS.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego, produkcji przemysłowej i produkcji w budownictwie w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD – według stanu na dzień 26.01.2011 r., National Bureau of Statistics of China, Ministry of Commerce of China, GUS.